

za
2021
ROK

RAPORT

O STANIE

MIASTA GDAŃSKA

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII**

Podsumowanie działań realizowanych w 2021 roku

Spis treści

1. Gdańsk 2030 Plus Strategia Rozwoju Miasta oraz Gdańsk Programy Rozwoju 2023	3
2. Lokalny Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży pobierających naukę na terenie Gminy Miasta Gdańska.....	4
3. Wieloletni Ramowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Gdańska na lata 2021-2025; Szczegółowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Gdańska na rok 2021.....	5
4. Gdański Program Promocji Zdrowia i Przeciwdziałania Chorobom Cywilizacyjnym na lata 2021-2025.....	7
5. Gdański Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2016-2023	9
6. Program Polityki Zdrowotnej na lata 2017-2025 pod nazwą „Program wsparcia prokreacji dla mieszkańców Gdańska”	12
7. Program profilaktyki zakażeń wirusami brodawczaka ludzkiego (HPV) na terenie Gminy Miasta Gdańska na lata 2019-2021	13
8. Gdańska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych do roku 2030.....	14
9. Program „Duża Gdańska Rodzina”	15
10. Program współpracy Miasta Gdańska z organizacjami pozarządowymi na rok 2021.....	16
11. Gdański Program Rozwiązywania Problemu Bezdomności na lata 2018–2023	18
12. Gdański Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023.....	20
13. Gdański Program Mieszkalnictwa Społecznego dla osób/rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym na lata 2016-2023	22
14. Gdański Program Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych na lata 2016-2023.....	24
15. Model Integracji Imigrantów.....	26
16. Model na rzecz Równego Traktowania.....	27
17. Powiatowy Program Działań Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością w Gdańsku na lata 2021-2031	29
18. Program osłonowy w zakresie dożywiania na lata 2019-2023.....	30
19. Gdański Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024.....	31
20. Gminny Program Opieki nad Zabytkami za lata 2020-2023	32
21. Miejski program promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy na lata 2020-2021	34
22. Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Gdańska na lata 2020-2024 ..	38
23. Plan adaptacji do zmian klimatu dla miasta Gdańska	39
24. Program ochrony środowiska dla miasta Gdańska na lata 2021-2023 z perspektywą do roku 2025.....	42
25. Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Gdańska na lata 2018–2023.....	43
26. Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Miasta Gdańska na lata 2014-2030	44
27. Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Gdańska 2030.....	46
28. Strategia Rozwoju Elektromobilności w Gdańsku do roku 2035.....	51
29. Strategiczny Program Transportowy Dzielnicy Południe w mieście Gdańsku	52
30. Strategia Realizacji Systemu Tras Rowerowych dla Gdańska (SR STeR)	53
31. Gdański Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego na lata 2016-2030	54
32. Miejski Program Zapobiegania Przemocy oraz Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli na lata 2019–2021	56
33. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt w 2021 roku.....	57
34. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gdańska.....	58
35. Gminny Program Rewitalizacji	60
36. Studium Lokalizacji Obiektów Wysokościowych (SLOW)	63

Gdańsk 2030 Plus Strategia Rozwoju Miasta oraz Gdańsk Programy Rozwoju 2023

Uchwała Nr LVII/1327/14 Rady Miasta Gdańska z dnia 25 września 2014 r. oraz Uchwała Nr XVII/514/15 Rady Miasta Gdańska z dnia 17 grudnia 2015 r.

Ogólny zarys Programu

Gdańsk 2030 Plus Strategia Rozwoju Miasta wraz z dokumentem Gdańsk Programy Operacyjne 2023 wyznaczają nadrzędne ramy w zakresie planowania, kształtowania i zarządzania rozwojem Gdańska.

Ich wdrażanie służy osiągnięciu trwałego i zrównoważonego rozwoju Gdańska oraz systematycznemu podnoszeniu jakości życia w mieście.

Strategia określa wartości strategiczne, wizję i kierunki rozwoju miasta w perspektywie długofalowej. Programy Operacyjne konkretyzują natomiast bardziej krótkoterminowe działania rozwojowe.

Programy obejmują dziewięć obszarów, na które składa się: Edukacja, Zdrowie Publiczne i Sport, Integracja Społeczna i Aktywność Obywatelska, Kultura i Czas Wolny, Innowacyjność i Przedsiębiorczość, Atrakcyjność Inwestycyjna, Infrastruktura, Mobilność i Transport oraz Przestrzeń Publiczna. W celu wdrażania zapisów dokumentów dla każdego z Programów Operacyjnych wyznaczono funkcję Koordynatora.

Najistotniejsze działania podjęte w 2021 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. Odzwierciedleniem zmian rozwojowych zachodzących w Gdańsku jest w szczególności **wzrost wskaźnika jakości życia** (wskaźnik ten systematycznie rośnie; w skali ocen od 1 do 6 w 2021 r. wyniósł on 3,78, wobec poziomu 3,70 w roku 2018). Zmiany rozwojowe w sposób ogólny odzwierciedla również **wzrost liczby mieszkańców** (w 2021 r. było to 470,6 tys. osób, wobec 466,6 tys. osób w 2015 r.).
2. W 2021 r. rozpoczęto **proces zmiany obowiązującej Strategii** zapoczątkowany Uchwałą Nr XXXIX/1021/21 Rady Miasta Gdańska z dnia XXXIX/1021/21 w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania zmian dokumentu pn. „Gdańsk 2030 Plus Strategia Rozwoju Miasta”, w tym trybu konsultacji. Potrzeba zmiany Strategii wynikała m.in. z przemian zjawisk i trendów społeczno-gospodarczych, rozpoczęcia perspektywy Unii Europejskiej na lata 2021-2027 oraz miała na celu zachowania spójności ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 przyjętą przez Sejmik Województwa w dniu 12 kwietnia 2021 r. Potrzeba zmiany Strategii wynikała również z nowelizacji ustawy o samorządzie gminnym oraz ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Zmiana obowiązującej Strategii zapewnić ma jej dostosowanie do wymagań proceduralnych i merytorycznych wynikających ze wskazanych wyżej ustaw. Prace w zakresie zmiany dokumentu w 2021 r. objęły w szczególności działania partycypacyjne z udziałem społeczności Gdańska, w tym przeprowadzenie ankiety online na temat priorytetów rozwojowych miasta oraz cyklu czterech warsztatów pt. „Porozmawiamy o przyszłości Gdańska i razem zmienimy Strategię Rozwoju Miasta”, które odbyły się w formie zdalnej w dniach 16-17 i 22-23 listopada 2021 r. Bieżąca komunikacja procesu zmiany Strategii, w tym podsumowanie wyników działań partycypacyjnych, prowadzone było przede wszystkim za pomocą strony internetowej gdansk.pl/strategia. Ponadto proces zmiany Strategii obejmował również spotkania Koordynatorów oraz posiedzenia Kolegium Prezydenta Miasta Gdańska. Uchwalenie przez Radę Miasta Gdańska zmienionej Strategii planowane jest na trzeci kwartał 2022 r.
3. **Raporty podsumowujące.** W ramach monitoringu wdrażania dziewięciu Programów Operacyjnych, co roku sporządzane są raporty stanowiące jakościowe i ilościowe podsumowanie realizowanych przedsięwzięć rozwojowych. Informacje te przedstawiane są ponadto w corocznych Raportach o stanie miasta.
4. **Spotkania Zespołów Programowych.** Każdy z dziewięciu Koordynatorów Programów Operacyjnych cyklicznie realizuje spotkania powołanych przez siebie Zespołów merytorycznych. W skład Zespołów wchodzi przedstawiciele wydziałów Urzędu Miejskiego, jednostek miejskich oraz zewnętrzni eksperci. Praca w międzysektorowych zespołach pozwala zachować spójność i konsekwencję we wdrażaniu celów danego Programu Operacyjnego.

Wydział/Instytucja wiodąca/a: Wydział Polityki Gospodarczej (w zakresie monitoringu wdrażania Strategii i Programów Operacyjnych)

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Koordynatorzy Programów Operacyjnych (Edukacja – Grzegorz Szczuka, Zdrowie Publiczne i Sport – Marek Jankowski, Integracja Społeczna i Aktywność Obywatelska – Maria Maślak, Kultura i Czas Wolny – Barbara Frydrych, Innowacyjność i Przedsiębiorczość – Magdalena Lidzbarska, Atrakcyjność Inwestycyjna – Marek Ossowski, Infrastruktura – Olga Goitowska, Mobilność i Transport – Remigiusz Kitliński, Przestrzeń Publiczna – Edyta Damszel-Turek), wydziały Urzędu Miejskiego w Gdańsku, jednostki i spółki miejskie.

Lokalny Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży pobierających naukę na terenie Gminy Miasta Gdańska

Uchwała Nr XXII/569/20 Rady Miasta Gdańska z dnia 30 kwietnia 2020 r. oraz Uchwała Nr XXXV/897/21 Rady Miasta Gdańska z dnia 29 kwietnia 2021 r.

Ogólny zarys Programu

Celem Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży jest promowanie młodzieży szczególnie uzdolnionej uczącej się na terenie Gminy Miasta Gdańska. Motywowanie uczniów do podejmowania działań mających na celu odkrycie własnych uzdolnień oraz ciągłej pracy nad rozwijaniem talentów i pogłębianiem wiedzy jednocześnie tworząc pozytywne wzorce dla społeczności uczniowskiej.

Celem programu jest też otoczenie szczególną opieką uzdolnionych uczniów i maturzystów pobierających naukę na terenie Gminy Miasta Gdańska oraz motywowanie ich do dalszego rozwoju w ramach realizacji programu. Stypendium stanowi dla młodzieży nagrodę za zaangażowanie i wykonaną dodatkową pracę – często kosztem rezygnacji z wolnego czasu – by uzyskać wysokie wyniki w nauce lub mieć szczególne osiągnięcia w różnych dziedzinach. Powinno wzmocnić poczucie własnej wartości.

Program adresowany jest do dzieci i młodzieży pobierających naukę w szkołach samorządowych i niesamorządowych na terenie Gminy Miasta Gdańska od klasy IV szkoły podstawowej.

Najistotniejsze działania podjęte w 2021 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. W ramach **Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży** pobierających naukę na terenie Gminy Miasta Gdańska przyznawane jest jednorazowe stypendium Prezydenta Miasta dla uczniów szczególnie uzdolnionych oraz maturzystów osiągających najwyższy wynik z egzaminu maturalnego.
2. Stypendium przyznawane jest w pięciu kategoriach i ubiegać się o nie mogą uczniowie i maturzyści, którzy spełniają wszystkie kryteria wymienione w Regulaminie, który określa uchwała RMG z dnia 30 kwietnia 2020 r. oraz z 29 kwietnia 2021 roku.
3. W 2021 r. przyznano **727 jednorazowych stypendiów** na łączną kwotę 369 750, z czego:
  - w ramach I kategorii – za najwyższy wynik z egzaminu maturalnego i osiągnięcia w zakresie aktywności społecznej – 3 stypendia po 3000 zł, łącznie 9000 zł,
  - w ramach II kategorii – za osiągnięcia w zakresie aktywności społecznej, wysoką średnią ocen oraz osiągnięcia w konkursach ogólnopolskich lub międzynarodowych – 189 stypendiów po 500 zł, łącznie 94 500 zł,
  - w ramach III kategorii – za osiągnięcia w zakresie aktywności społecznej, wysoką średnią ocen oraz osiągnięcia w konkursach wojewódzkich – 231 stypendiów po 450 zł, łącznie 103 950 zł,
  - w ramach IV kategorii – za osiągnięcia w zakresie aktywności społecznej, wysoką średnią ocen oraz osiągnięcia w sporcie na szczeblu krajowym lub międzynarodowym – 294 stypendiów po 450 zł, łącznie 132 300 zł,
  - w ramach V kategorii – dla wybitnych talentów, za spektakularne osiągnięcia w dziedzinie swoich zainteresowań – 10 stypendiów po 3 000 zł, łącznie 30 000 zł. Stypendium w tej kategorii przeznaczone jest na realizację indywidualnego programu rozwoju ucznia tworzonego we współpracy tutora z uczniem.

Wydział/Instytucja wiodący/a: Wydział Rozwoju Społecznego

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: placówki oświatowe.

Wieloletni Ramowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Gdańska na lata 2021-2025; Szczegółowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Gdańska na rok 2021

Uchwała Nr XXIX/748/20 Rady Miasta Gdańska z dnia 29 października 2020 r. oraz Uchwała Nr XXIX/749/20 Rady Miasta Gdańska z dnia 29 października 2020 r. ze zm.

Ogólny zarys Programu

Szczegółowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Gdańska na rok 2021 był integralną częścią Wieloletniego Ramowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Gdańska na lata 2021-2025, jednocześnie będąc częścią dokumentów lokalnych: Gdańsk 2030 Plus Strategia Rozwoju Miasta, a także Gdańskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych do roku 2030.

Celem głównym Programu było Zmniejszenie skali zjawiska problemów uzależnień mieszkanek i mieszkańców Gdańska przez zachowania prozdrowotne i pełne uczestnictwo w edukacji, pracy, życiu społecznym i rodzinnym.

Założeniem Programu było ograniczenie występowania negatywnych zjawisk będących skutkiem nadużywania środków psychoaktywnych poprzez rozwój działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień, wzrost społecznej świadomości związanej z tą tematyką, przeciwdziałanie powstawaniu i usuwanie następstw nadużywania substancji psychoaktywnych, integrację społeczną i zawodową osób uzależnionych, doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w jego realizację, a także systemowo prowadzony monitoring i ewaluacja.

Problemy związane z nadużywaniem środków psychoaktywnych, w tym nowe substancje psychoaktywne (NSP) dotyczą znacznej części społeczeństwa, dlatego Program skierowany był do wszystkich mieszkańców Gdańska oraz osób realizujących zadania z obszaru uzależnień.

Najistotniejsze działania podjęte w 2021 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

Zrealizowano **192 zadania/projekty**, w tym 63 obejmowały obszar z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, 11 obejmowało obszar z zakresu przeciwdziałania narkomanii, 118 obejmowało oba obszary. Z Programu skorzystało ponad **51 tys. odbiorców** usług bezpośrednich, w tym dzieci i młodzież (ponad 21 tys.). Na szeroką skalę prowadzono kampanie społeczne i działania w mediach społecznościowych, które dotarły do kilkuset tysięcy osób. Ponadto 66 terapeutów/instruktorów terapii uzależnień korzystało z superwizji pracy terapeutycznej. Na realizację Programu przeznaczono kwotę w wysokości **15 542 421 zł**. Ponadto w związku z ustawą z dn. 14 lutego 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów Gmina Miasta Gdańska pozyskała w 2021 r. dodatkowe wpływy w łącznej wysokości **1 542 421 zł**. Zostały one przeznaczone na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu w ramach zadań realizowanych przez Gdański Ośrodek Pomocy Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży oraz Pogotowie Socjalne dla Osób Nietrzeźwych. Środki zostały wykonane zgodnie z planem.

Program realizował cztery kierunki/obszary:

1. Edukacja zdrowotna oraz podnoszenie kompetencji kadr

Prowadzono działalność informacyjno-edukacyjną, w tym konferencje, wykłady, kampanie społeczne: Kieruj bez procentów, Młodość bez procentów oraz Dom bez przemocy. Zakupiono materiały informacyjno-edukacyjne z szeroko rozumianej profilaktyki uzależnień. Zrealizowano szkolenia podnoszące kompetencje i kwalifikacje zawodowe przedstawicieli organizacji/podmiotów działających w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz FASD (Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych), podejmowano akcje promocyjne i wydarzenia z zakresu szeroko rozumianej edukacji publicznej, w tym skierowane w szczególności do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych. Zapewniono wsparcie merytoryczne realizatorom działań.

Na realizację zadań w tym obszarze przeznaczono kwotę w wysokości **1 632 481 zł**, w tym wykonanie kształtuje się na poziomie 1 457 985 zł. Zrealizowano **13 zadań/projektów**, w tym 7 obejmowało obszar z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, 2 obejmowały obszar z zakresu przeciwdziałania narkomanii, 4 występowały zarówno w obszarze przeciwdziałania alkoholizmowi, jak i przeciwdziałania narkomanii. Z bezpośrednich zadań/działań Programu skorzystało ponad **20 tys. odbiorców**, w tym dzieci i młodzież (blisko 2,9 tys.). Z działań pośrednich (kampanii społecznych) skorzystało ponad **390 tys. odbiorców** (nie tylko mieszkańców Miasta Gdańska).

2. Profilaktyka (w tym: profilaktyka uniwersalna, profilaktyka selektywna, profilaktyka wskazująca)

Prowadzono działania związane z profilaktyką uzależnień, w szczególności dla dzieci i młodzieży. Uruchomiono pilotaż rekomendowanego programu Good Behavior Game w 31 Gdańskich szkołach. Ponadto poszerzano ofertę pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej, w tym prowadzone w 17 placówkach wsparcia dziennego. Realizowano projekty rozwijające kompetencje wychowawcze rodziców i wychowawców, sprzyjające budowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży. Prowadzono oddziaływania w zakresie promocji zdrowia i aktywności fizycznej, z wykorzystaniem wiodących strategii profilaktycznych w ramach programu Profis – sport bez uzależnień (93 projekty) i "Żyj

z pasją”. Prowadzono również akcje profilaktyczne promujące zdrowy styl życia i systemowe mobilne działania profilaktyczne. Zapewniono zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży przejawiającej symptomy niedostosowania społecznego oraz możliwość udziału w koloniach, obozach i półkoloniach. Zrealizowano programy streetworkingowe. Rozszerzono ofertę dla osób i rodzin zagrożonych problemem alkoholowym (terapeuta uzależnień) oraz poradnictwo dla rodzin z problemem alkoholowym posiadających dzieci. Odbywała się dalsza adaptacja budynku na potrzeby utworzenia Środowiskowego Centrum Profilaktyki dla dzieci i młodzieży.

Na realizację zadań w tym obszarze przeznaczono kwotę w wysokości **6 365 459 zł**, w tym wykonanie kształtuje się na poziomie 5 991 460 zł. Zrealizowano **139 zadań/projektów**, w tym 33 obejmowały obszar z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, 1 obejmowało obszar z zakresu przeciwdziałania narkomanii, 105 występowało zarówno w obszarze przeciwdziałania alkoholizmowi, jak i przeciwdziałania narkomanii. Z bezpośrednich zadań/działań Programu skorzystało ponad **20 tys. odbiorców**, w tym dzieci i młodzież (blisko 17,5 tys.).

3. Redukcja szkód, rehabilitacja i reintegracja zdrowotna, społeczna i zawodowa

Zrealizowano programy/oferty zwiększające dostępność do pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i członków ich rodzin, w tym ofertę na prowadzenie Miejskiej Poradni Terapii Uzależnień i Współuzależnienia. Kontynuowano program z zakresu redukcji szkód, w tym stacjonarnej wymiany igieł i strzykawek. Prowadzono programy postterapeutyczne, w tym prowadzono 2 mieszkania readaptacyjne i 1 hostel dla osób uzależnionych od narkotyków. Zapewniono kompleksową specjalistyczną pomoc psychologiczną i terapeutyczną prowadzoną przez GOPP dla dzieci i młodzieży oraz rodziców/opiekunów, w tym zwiększono dostępność pomocy dla dzieci z FASD. Ponadto zapewniono pomoc psychospołeczną i prawną rodzinom z problemem alkoholowym, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Udzielono dotacji dla Centrum Integracji Społecznej, wsparto również działalność klubów abstynenta. Pogotowie Socjalne dla Osób Nietrzeźwych kontynuowało swoją działalność w zakresie motywacyjno-informacyjnym kierowanym do osób z kręgu problemów uzależnień. Realizowano również zadania dotyczące: zapewnienia pomocy psychologicznej i terapeutycznej osobom niepełnosprawnym intelektualnie oraz programy pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób dorosłych, wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym (DDA). Realizowano zadanie dotyczące kompleksowego wsparcia osób zadłużonych. Finansowano działalność prowadzoną na rzecz pomocy dzieciom będącym ofiarami różnych przestępstw i form krzywdzenia. Zapewniono usługę społeczną w zakresie stałego zamieszkania w raz z szerokim interdyscyplinarnym wsparciem (Housing First).

Na realizację zadań w tym obszarze przeznaczono kwotę w wysokości **5 453 200 zł**, w tym wykonanie kształtuje się na poziomie 5 330 867 zł. Zrealizowano **31 zadań/projektów**, w tym 20 obejmowało obszar z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, 8 obejmowało obszar z zakresu przeciwdziałania narkomanii, 3 występowały zarówno w obszarze przeciwdziałania alkoholizmowi, jak i przeciwdziałania narkomanii. Z bezpośrednich zadań/projektów Programu skorzystało ponad **9,5 tys. odbiorców**, w tym dzieci i młodzież (ponad 800).

4. Organizacja programu i zadania regulacyjne, Obszar: Wzmacnianie zasobów, synergia działań oraz zadania regulacyjne

Zabezpieczono warunki pracy dla Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gdańsku (26 członków). Dopuszono realizatorów i partnerów Programu w sprzęt komputerowy i biurowy niezbędny do realizacji zadań. Zapewniono bieżący monitoring działań w ramach współpracy z członkami Zespołu ds. monitoringu i ewaluacji Programu. Zapewniono warunki pracy dla Komisji Konkursowych powołanych do oceny ofert składanych w obszarze zdrowia

	<p>publicznego. Zrealizowano badanie ewaluacyjne gminnych programów uzależnień za lata 2019-2020 i pierwsze półrocze 2021 r. Upowszechniano informację na temat dostępu do usług realizowanych w ramach Programu.</p> <p>Na realizację zadań w tym obszarze przeznaczono kwotę w wysokości 2 091 281 zł, w tym wykonanie kształtuje się na poziomie 331 160 zł. Zrealizowano 9 zadań/projektów, w tym 3 obejmowały obszar z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, 6 występowało zarówno w obszarze przeciwdziałania alkoholizmowi, jak i przeciwdziałania narkomanii. Z bezpośrednich zadań/działań Programu skorzystało ponad 1,3 tys. odbiorców.</p>
<p>Wydział/Instytucja wiodąca/a: Wydział Rozwoju Społecznego</p>	
<p>Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Gdański Ośrodek Promocji Zdrowia i Profilaktyki Uzależnień, Gdański Ośrodek Pomocy Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Gdański Zespół Schronisk i Sportu Szkolnego, Centrum Integracji Społecznej, Biuro Prezydenta ds. Kultury, Biuro Prezydenta ds. Sportu, podmioty lecznicze, organizacje pozarządowe, podmioty edukacji i opieki (szkoły, poradnie), placówki wsparcia dziennego, podmioty, których cele statutowe lub przedmiot działalności dotyczą zadań z zakresu zdrowia publicznego. W realizację Programu zaangażowanych było 250 jednostek, podmiotów, instytucji, organizacji i zespołów.</p>	

Gdański Program Promocji Zdrowia i Przeciwdziałania Chorobom Cywilizacyjnym na lata 2021-2025

Uchwała Nr XXIX/753/20 Rady Miasta Gdańska z dnia 29 października 2020 r.

Ogólny zarys Programu

Gdański Program Promocji Zdrowia i Przeciwdziałania Chorobom Cywilizacyjnym na lata 2021–2025 ma służyć wydłużeniu życia w zdrowiu, poprawie zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszeniu nierówności społecznych w zdrowiu mieszkanki i mieszkańców Gdańska.

Adresatami Programu są gdańszczanie, szczególnie osoby młode oraz seniorzy. Do głównych założeń programu należy wydłużenie życia w zdrowiu oraz ograniczenie skali zachorowań na choroby cywilizacyjne poprzez: zmniejszenie ryzyka występowania schorzeń, poszerzenie wiedzy i umiejętności w zakresie wpływu stylu życia i warunków środowiskowych na zdrowie, w tym promocja zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej, rozwój kompetencji zdrowotnych na wszystkich etapach życia i we wszystkich odgrywanych rolach (zdrowa matka, zdrowe dziecko, zdrowy człowiek w wieku produkcyjnym, zdrowy senior), a także podniesienie efektywności i skuteczności programu przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym.

Najistotniejsze działania podjęte w 2021 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. Profilaktyka zakażeń grypy – program polityki zdrowotnej **„Zaszczep się przeciwko grypie, a będziesz cieszył się jesienią życia”**. Oferta obejmuje szczepienia przeciwko grypie skierowane do seniorów. Program był realizowany przez 1 realizatora w Gdańsku. W związku z ograniczeniem dostępności do szczepionek, w 2021 r. skorzystało z nich **500 osób**.
2. **Program zdrowotny w zakresie prewencji i wczesnego wykrywania chorób cywilizacyjnych u dzieci i młodzieży – 6-10-14-18+ dla Zdrowia**. Program polega na przeprowadzeniu badań przesiewowych i ankietowych w kierunku czynników ryzyka, stylu życia i zachowań zdrowotnych wśród uczniów, wyselekcjonowaniu z powyższych grup dzieci z czynnikami ryzyka chorób cywilizacyjnych, tj.: cukrzyca, nadciśnienie tętnicze, zaburzenia odżywiania, zaburzenia depresyjne, przeprowadzeniu pełnej interwencji edukacyjno-leczniczej u dzieci z wykrytymi problemami zdrowotnymi. Prowadzony był kompleksowy program edukacyjny dla dzieci i rodziców w zakresie dietetyki, aktywności fizycznej, budowania pozytywnych zachowań zdrowotnych. W 2021 r. w projekcie uczestniczyło **4496 dzieci i młodzieży**, w tym w 40 warsztatach **Koszyk Edukacyjny “Zdrowie w szkole”** ukierunkowanych na edukację dzieci, rodziców i nauczycieli w obszarze prowadzenia zdrowego trybu życia - aktywność fizyczna, zdrowa dieta, aspekty psychologiczne w odżywianiu, wzięło udział **774 osób**.
3. **Działania profilaktyczne w zakresie HIV/AIDS** skierowane do dzieci, młodzieży i studentów – zrealizowano **programy szkoleniowe skierowane do uczniów szkół ponadpodstawowych** oraz kampanie informacyjno-edukacyjne skierowane do studentów. W 2021 r. z programów skorzystało **2436 osób**.

4. Prowadzono konsultacje psychologiczne i terapie grupowe osób seropozytywnych oraz zrealizowano turnus terapeutyczno-rehabilitacyjny. Skorzystało łącznie **16 osób**.
5. Promocja aktywnego starzenia się prowadzona była poprzez realizację programu **Trzeci wiek w zdrowiu**. Z promocji skorzystało **20 osób**.
6. **Program Kierunek Zdrowie** – jest projektem skierowanym do 6-latków i ich rodziców, uczestnicy projektu objęci są interdyscyplinarną konsultacją ze specjalistami zdrowia publicznego. W 2021 r. w programie wzięło udział **1686 dzieci**.
7. Program **Zdrowy Uczeń** skierowany jest do dzieci w wieku 9-11 lat, obejmuje stworzenie planu postępowania prozdrowotnego dla każdego z uczestników. W programie wzięło udział **2313 dzieci**.
8. **Gdańsk – jeMY zdrowo!** – program służący poprawie jakości żywienia dzieci i młodzieży na terenie placówek oświatowych. W ramach programu wspierana jest odpowiednia komunikacja dotycząca żywienia dzieci w przedszkolach i szkołach pomiędzy placówkami oświatowymi a rodzicami, opiekunami. W 2021 r. narzędzie wykorzystywane było w **80 placówkach oświatowych**.
9. **Koperta Życia** – kampania służąca upowszechnieniu wśród mieszkańców Gdańska idei posiadania krótkiej informacji o zdrowiu osoby, do której wezwano pomoc medyczną. W ramach projektu prowadzona jest promocja prawidłowego gromadzenia i przechowywania dokumentacji medycznej. W 2021 r. kopertę otrzymało **3,8 tys. gdańszczan i gdańszczanek**.
10. **Program Profilaktyki Czerniaka** - służy podniesieniu kompetencji prozdrowotnych dzieci i młodzieży w obszarze profilaktyki onkologicznej. Prowadzony w formie powszechnej edukacji prozdrowotnej i promocji zdrowego stylu życia poprzez przeprowadzenie lekcji na podstawie materiałów (scenariusz lekcji, film, plakat, materiały pomocnicze) opracowanych przez SKN ONKOMA. Ma na celu zwiększenie poczucia odpowiedzialności za zdrowie własne i innych oraz wzmocnienie motywacji do prowadzenia zdrowego stylu życia. W 2021 r. działaniami objęto **33 placówki oświatowe, w tym 6 251 uczniów**.
11. **FitKlasa** – głównym celem programu jest promowanie aktywności fizycznej wśród dzieci klas 0–III szkół podstawowych. W 2021 r. w kampanii uczestniczyło **12 tys. osób**, przeprowadzono **30 audytów** na terenie szkół.

Wydział/Instytucja wiodący/a: Wydział Rozwoju Społecznego

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Gdański Ośrodek Promocji Zdrowia i Profilaktyki Uzależnień, Uniwersyteckie Centrum Kliniczne oraz 3 inne podmioty lecznicze, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy.

Gdański Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2016-2023

Uchwała Nr XXVI/665/16 Rady Miasta Gdańska z dnia 31 maja 2016 r.

Ogólny zarys Programu

Gdański Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2016-2023 (GPOZP) ma na celu tworzenie lokalnego systemu zapewniającego optymalne warunki i szanse rozwoju psychicznego mieszkańców Gdańska oraz poprawę jakości życia osób w trudnościach i kryzysach psychicznych oraz z zaburzeniami psychicznymi, ich rodzin, opiekunów i otoczenia społecznego w Gdańsku.

Adresatami GPOZP są mieszkańcy Gdańska – osoby z różnych grup wiekowych, zmagające się z problemami, zaburzeniami i chorobami psychicznymi oraz osoby znajdujące się w otoczeniu osób cierpiących, tj. rodziny, środowisko lokalne oraz członkowie wszelkich grup zawodowych świadczących szeroko rozumianą pomoc.

Do głównych założeń programu należy: prewencja, interwencja, integracja, koordynacja i zarządzanie. Prewencja, czyli podniesienie wartości zdrowia psychicznego i ograniczenie zjawisk mu zagrażających. Interwencja, czyli rozwój wczesnej, kompleksowej, dostępnej działalności diagnostycznej i terapeutycznej oraz zapewnienie bezpieczeństwa i opieki. Integracja, czyli utrzymanie, wzmocnienie lub powrót do odgrywania ról społecznych, odzyskania samodzielności i aktywności społecznej na miarę możliwości. Koordynacja i zarządzanie, czyli zbudowanie systemu zarządzania działaniami z zakresu ochrony zdrowia psychicznego.

Najistotniejsze działania podjęte w 2021 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

W 2021 r. w ramach 4 celów szczegółowych zrealizowano w sumie **28 projektów**, obejmując wsparciem ok. **47 tys. odbiorców**.

1. Prewencja – podniesienie wartości zdrowia psychicznego i ograniczenie zjawisk mu zagrażających

Przeprowadzono 11 projektów, które dotarły do ok. **41 tys. odbiorców**. Prewencja obejmuje zarówno działania z zakresu **promocji zdrowia psychicznego** skierowane do dzieci i młodzieży, warsztaty, seminaria, spotkania, np. w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym, czy programy psychopedagogiczne wsparcia dla dzieci i młodzieży w żałobie. Wspierano również **działania edukacyjne**, z zakresu podnoszenia wiedzy i kompetencji kadr podmiotów zaangażowanych w działania związane z ochroną zdrowia psychicznego oraz zapewniono im niezbędne wsparcie. Odbyły się także 4 webinary skierowane do opiekunów, w ramach projektu **Gdańska Akademia Rodzica**.

2. Interwencja – rozwój wczesnej, kompleksowej, dostępnej interwencji diagnostycznej i terapeutycznej oraz zapewnienie bezpieczeństwa i opieka

Działania, które stosuje się, gdy wystąpią wczesne sygnały zaburzeń, służące udzieleniu niezbędnego wsparcia w momencie kryzysu, rozumianego jako zdarzenie nagłe o intensywnym przebiegu (np. epizod psychotyczny, próba samobójcza). Wsparcie było realizowane w ramach **10 projektów**, z których skorzystały **2073 osoby**. Świadczone między innymi usługę **wsparcia psychologicznego środowiska szkolnego** (projekt "Jestem") oraz prowadzono kompleksowe działania interwencyjne dla osób potrzebujących wsparcia psychicznego, ich rodzin i opiekunów oraz otoczenia. Wsparcie interwencyjne zostało skierowane także do osób będących w kryzysie psychicznym związanym z pandemią COVID-19.

3. Integracja – utrzymanie, wzmocnienie lub powrót do pełnienia ról społecznych, odzyskanie samodzielności i aktywności społecznej na miarę możliwości

Realizacja celu służy zapobieganiu, ograniczaniu skutków przebytej choroby i hospitalizacji oraz przeciwdziałaniu jej nawrotom, zmniejszaniu ryzyka wtórnych uszkodzeń związanych z przebyciem choroby i ewentualnych dysfunkcji. W zakresie integracji realizowano zadania obejmujące działania długofalowe, służące powrotowi chorego do prawidłowego funkcjonowania w środowisku rodzinnym, zawodowym, społecznym oraz zapobieganiu nawrotom choroby czy nawrotom sytuacji kryzysowych (leczenie, rehabilitacja, terapia, opieka, wsparcie). Zadania objęły **specjalistyczne usługi z zakresu pomocy psychologicznej i terapeutycznej** dla osób dotkniętych kryzysem psychicznym, trudnościami, zaburzeniami i chorobami psychicznymi oraz ich rodzin i opiekunów, w tym: opieki psychiatrycznej, psychogeriatrycznej, rehabilitacji długoterminowej itp. Przygotowano lub poszerzono ofertę wsparcia środowiskowego dla adresatów Programu, w tym: psychiatrii środowiskowej, zespołów leczenia środowiskowego, zespołów interwencyjnych, terapii środowiskowej, grup samopomocowych i grup wsparcia. W zakresie integracji w 5 projektach wsparcie otrzymało **465 odbiorców**.

4. Koordynacja i zarządzanie – zbudowanie systemu zarządzania działaniami z zakresu ochrony zdrowia psychicznego

Zadania obejmują w szczególności organizację współpracy międzypodmiotowej, mającej na celu wdrażanie, monitoring i ewaluację działań realizowanych w ramach Programu. Z realizowanych projektów skorzystało **2939 osób**. Wsparcie świadczone w ramach **Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego** oraz **Aplikacji Mobilnej** (PIK & APP) udostępniających mieszkańcom i mieszkańcom informacje o dostępnych w Gdańsku usługach z zakresu zdrowia psychicznego, w tym:

prowadzono i aktualizowano bazę internetową w zakresie dostępnej oferty wsparcia, prowadzono infolinię, a przede wszystkim świadczone konsultacje, dzięki którym każda osoba uzyskała pomoc w znalezieniu właściwego dla siebie wsparcia. Z usług punktu w roku 2021 skorzystało **1615 odbiorców**, dodatkowo rozdystrybuowano 1 tys. egzemplarzy broszur informacyjnych z ofertą wsparcia w zakresie zdrowia psychicznego realizowanego na zlecenie miasta Gdańska. Również w ramach tego celu odbyła się **Konferencja edukacyjna w obszarze zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży z okazji XX-lecia Środowiskowego Domu Samopomocy "Młodzieżowy Szopen"**, podnosząca poziom wiedzy na temat ofert placówek pomocowych oraz sposobów pracy z osobami w kryzysach u osób pracujących z dziećmi i młodzieżą. Odpowiadająca na potrzebę upowszechniania wiedzy nt. tego, gdzie można pokierować młodą osobę w kryzysie, jakiego wsparcia może tam oczekiwać oraz w jaki sposób pracować z osobą w szczególnej sytuacji, np. w kryzysie suicydalnym, osobą LGBT+. Konferencja odbyła się w formule on-line, wzięło w niej udział **229 osób**.

W ramach GPOZP zadania realizowane były także przez **Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie oraz funkcjonujący w jego ramach Ośrodek Interwencji Kryzysowej**. Prowadzono następujące działania na rzecz wsparcia psychicznego gdańszczanek i gdańszczan:

- Prowadzono **13 środowiskowych domów samopomocy** – to usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu i podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Dostępne były **333 miejsca**, z których skorzystały **402 osoby**.
- Osoby z zaburzeniami psychicznymi mogły korzystać z **6 klubów samopomocy**. W 2021 r. z usług skorzystało **113 osób**.
- Ofertę usług świadczonych w ramach Programu uzupełniało **6 warsztatów terapii zajęciowej** – wyodrębniona organizacyjnie i finansowo placówka stwarzająca osobom z niepełnosprawnościami, w tym osobom z zaburzeniami psychicznymi niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywrócenia umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. W 2021 r. z usług skorzystało **238 osób**.
- Zapewniano miejsca w **Domach Pomocy Społecznej** dla osób psychicznie chorych, które wymagają całodobowej opieki, a którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych; przebywały w nich **243 osoby**.
- Zapewniono **wsparcie środowiskowe** w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, udzielono w ramach niego 2 357 porad.
- Wsparcie środowiskowe prowadzono w formie **usług asystenta osobistego** osoby z zaburzeniami psychicznymi; zrealizowano **17 655 godzin** usług dla **86 osób** w 2021 r. Ponadto realizowano program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” finansowany w ramach Funduszu Solidarnościowego. Usługa polegała na zapewnieniu osobom z niepełnosprawnościami w stopniu znacznym lub umiarkowanym wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowanie w życiu społecznym. Z usług skorzystały **203 osoby**, zrealizowano **36,3 tys. godzin usług**.
- Prowadzono **punkt wsparcia środowiskowego dla osób z zaburzeniami psychicznymi** (terapia indywidualna i grupowa, współpraca z przedstawicielami instytucji i placówek medycznych, porady psychologiczne, psychoterapia, socjoterapia, trening aktywności społecznej, trening podejmowania ról

	<p>społecznych, analiza sytuacji zawodowej i edukacyjnej, praca nad motywacją do powrotu do edukacji w ramach opuszczonego etapu, ewentualna zmiana ścieżki edukacyjnej), udzielono 2357 porad.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie środowiskowe świadczone także w formie zabezpieczenia opieki dla osób z niepełnosprawnością oraz wsparcia członków rodziny w opiece nad osobą z niepełnosprawnością poprzez możliwość uzyskania pomocy w formie opieki wytchnieniowej. Usługę realizowano w trzech modułach: Moduł I – w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością – zrealizowano 6 996 godz. usług oraz w ośrodkach wsparcia – zrealizowano 3 680 godz. usług, skorzystało 90 osób; Moduł II – w ramach pobytu całonocnego w ośrodkach wsparcia – zrealizowano 258 dób pobytu, skorzystały 22 osoby; Moduł III – poradnictwo specjalistyczne dla opiekunów osób z niepełnosprawnością – zrealizowano 1 100 godz. usług, skorzystało 59 osób. • Zapewniono trwałość projektu „Gdański model deinstytucjonalizacji usług na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi” m.in. przez zlecenie dalszej realizacji wsparcia uczestników 2 mieszkań wspomaganych oraz kontynuację prowadzenia klubu integracji społecznej dla 15 osób wykluczonych społecznie. • Zapewniono 59 miejsc w 16 mieszkaniach wspomaganych (w tym 7 mieszkań chronionych), w których świadczone wsparcie psychospołeczne, z zakresu usamodzielniania, w tym m.in. trening porządkowy, kulinarny, czystości, lekowy, finansowy, trening mieszkaniowy z zakresu: samoobsługi, rozwijania kontaktów społecznych, odgrywania ról społecznych, pomocy w nawiązywaniu kontaktów społecznych, zagospodarowania czasu wolnego, ubiegania się o uzyskanie mieszkania z gminnego zasobu mieszkaniowego czy załatwiania spraw urzędowych, podtrzymania kontaktów z rodziną i środowiskiem lokalnym. W 2021 r. z usługi skorzystały 83 osoby. • W ramach Ośrodka Interwencji Kryzysowej prowadzono Miejski System Interwencji Kryzysowej (MSIK) – w ramach MSIK współpracowało 31 instytucji, organizacji pozarządowych, osób fizycznych i prawnych na rzecz skutecznego, interdyscyplinarnego wsparcia udzielanego mieszkańcom i mieszkankom Gdańska znajdującym się w sytuacjach kryzysowych. Celem działania MSIK jest podniesienie skuteczności działań – spójna i wzajemnie uzupełniająca się formuła działań profilaktycznych, interwencyjnych i post-interwencyjnych udzielanych bezzwłocznie. W 2021 r. do MSIK wpłynęło 10 spraw, w ramach których podjęto interdyscyplinarne działania mające na celu wsparcie osób potrzebujących.
<p>Wydział/Instytucja wiodący/a: Wydział Rozwoju Społecznego</p>	
<p>Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Gdański Ośrodek Pomocy Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, podmioty lecznicze i organizacje pozarządowe.</p>	

Program Polityki Zdrowotnej na lata 2017-2025 pod nazwą „Program wsparcia prokreacji dla mieszkańców Gdańska”

Uchwała Nr XXXV/941/17 Rady Miasta Gdańska z dnia 23 lutego 2017 r. oraz Uchwała Nr XXIX/754/20 Rady Miasta Gdańska z dnia 29 października 2020 r.

Ogólny zarys Programu

Program Polityki Zdrowotnej na lata 2017–2025 pod nazwą „Program wsparcia prokreacji dla mieszkańców Gdańska” ukierunkowany jest na:

1. Budowanie świadomości, podniesienie poziomu wiedzy oraz promowanie zachowań prozdrowotnych młodzieży gdańskich szkół w zakresie zdrowia prokreacyjnego. Adresatami Programu w tym zakresie są uczniowie pierwszych klas szkół ponadpodstawowych.
2. Zwiększenie dostępu dla mieszkańców Gdańska do opieki psychologicznej na każdym etapie leczenia niepłodności oraz po zakończeniu leczenia medycznego. Beneficjentami modułu są wszyscy mieszkańcy Gdańska zmagający się z trudnościami w prokreacji, zamieszkujący na terenie Gdańska co najmniej od roku i rozliczający się z podatków w Urzędzie Skarbowym w Gdańsku.
3. Leczeniu niepłodności metodami zapłodnienia pozaustrojowego opartego na obowiązujących standardach postępowania i procedur medycznych, poprawie dostępu dla mieszkańców Gdańska do usług medycznych w zakresie leczenia niepłodności.

Do Programu zostają zakwalifikowane pary pozostające w związku małżeńskim lub partnerskim, które mieszkają lub opłacają podatki w Gdańsku, a które nie mogą zrealizować planów rozrodczych oraz spełnią kryteria medyczne kwalifikujące do metody zapłodnienia pozaustrojowego.

Najistotniejsze działania podjęte w 2021 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. W ramach **modułu edukacyjnego**, dotyczącego zdrowia seksualnego człowieka oraz odgrywania odpowiednich ról w rodzinie skierowanego do uczniów pierwszych klas szkół ponadpodstawowych ze względu na naukę w formie zdalnej przez większość roku szkolnego nie udało się przeprowadzić warsztatów.
2. **Moduł wsparcia psychologicznego** w Programie obejmuje kompleksową, specjalistyczną pomoc osobom dotkniętym niepłodnością i trudnościami w prokreacji, w tym także po zakończeniu leczenia medycznego. Ze wsparcia psychologicznego w ramach programu skorzystało łącznie 176 osób. Realizatorzy programu udzielili łącznie 880 konsultacji psychologicznych w różnej formie, od jednorazowych porad po terapie długoterminowe indywidualne lub partnerskie, interwencje kryzysowe, terapie krótkoterminowe i porady.
3. **Moduł medyczny – leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego** polega na wsparciu par spełniających kryteria wskazane w Programie poprzez współfinansowanie przez Miasto Gdańsk niezbędnej procedury medycznej. Na ten cel w 2021 r. przeznaczono 1,5 mln zł, z pomocy skorzystało 258 par. Od początku istnienia Programu do 31 grudnia 2021 r. na świat przyszło 467 dzieci, a w samym 2021 roku 146 dzieci.

Wydział/Instytucja wiodący/a: Wydział Rozwoju Społecznego

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: podmioty lecznicze, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy.

Program profilaktyki zakażeń wirusami brodawczaka ludzkiego (HPV) na terenie Gminy Miasta Gdańska na lata 2019-2021

Uchwała Nr XII/217/2019 Rady Miasta Gdańska z dnia 27 czerwca 2019 r.

Ogólny zarys Programu

Program profilaktyki zakażeń wirusami brodawczaka ludzkiego (HPV) na terenie Gminy Miasta Gdańska na lata 2019-2021 ma służyć zwiększeniu odporności osobniczej na zakażenia wirusem HPV gdańskich dziewcząt i chłopców w wieku 12–14 lat oraz zwiększeniu poziomu wiedzy w zakresie zapobiegania chorobom nowotworowym i zakażeniom wywołanym przez wirusy brodawczaka ludzkiego.

Adresatami programu są dzieci w wieku 12 lat (oraz 13 i 14 lat w 2019 r.), zamieszkałe na terenie Miasta Gdańska, których rodzice rozliczają się z podatków w jednym z urzędów skarbowych w Gdańsku. W przypadku beneficjentów, mających opiekunów prawnych wyznacznikiem będzie zamieszkanie dzieci na terenie Miasta Gdańska. Dzieci, które wykonały pełny cykl szczepień zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych, które przeszły kwalifikację lekarską, a ich rodzice lub opiekunowie prawni wyrazili pisemną zgodę na zaszczepienie.

Najistotniejsze działania podjęte w 2021 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

Niestety ze względu na niedostępność szczepionki Gardasil na polskim rynku, ponowny konkurs na realizację programu nie został ogłoszony i podmioty lecznicze nie rozpoczęły realizacji szczepień.

Wydział/Instytucja wiodąca/a: Wydział Rozwoju Społecznego

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: podmioty lecznicze, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy.

Gdańska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych do roku 2030

Uchwała Nr XXX/846/16 Rady Miasta Gdańska z dnia 27 października 2016 r.

Ogólny zarys Strategii

Gdańska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych (GSRPS) jest elementem całościowego programu rozwoju Gdańska. Obok Strategii Rozwoju Miasta i Programów Operacyjnych jest podstawowym dokumentem nakreślającym kierunki rozwoju społecznego w Gdańsku. Identyfikuje trudności i problemy gdańszczan oraz wskazuje optymalne kierunki rozwiązań. Jednocześnie stanowi zbiór wytycznych dla budowania branżowych dokumentów, w których wytyczone są rozwiązywania poszczególnych problemów społecznych. Gdańska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest realizowana poprzez branżowe programy, projekty, modele, procedury i plany.

Głównym celem Strategii jest zwiększenie spójności społecznej i jakości wsparcia osób, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Dodatkowo wskazano trzy cele strategiczne:

1. Rozwój wsparcia skierowanego do osób i rodzin w pokonywaniu trudności, ubóstwa lub wykluczenia społecznego.
2. Zwiększenie zintegrowania i udziału wszystkich polityk publicznych rozwiązywania problemów społecznych.
3. Poprawa jakości zarządzania systemem polityki społecznej.

Adresatami GSRPS są wszyscy mieszkańcy Gdańska ze szczególnym uwzględnieniem osób z trudnościami, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Jako grupy szczególnej uwagi wskazać można m.in.: osoby ubogie, osoby niepełnosprawne, osoby chorujące psychicznie, osoby z problemami uzależnień, osoby długotrwale bezrobotne, rodzice samotnie wychowujący dzieci.

Najistotniejsze działania podjęte w 2021 r. realizujące założenia Strategii oraz ich efekty:

1. **Prowadzono koordynację rozwiązywania problemów społecznych** opartą na zadaniach i działaniach zaplanowanych w branżowych programach, projektach, procedurach i planach oraz w Programach Operacyjnych Strategii Rozwoju Miasta. W obszarach tematycznych funkcjonowało łącznie **65 dokumentów branżowych** realizujących cele i kierunki GSRPS (20 programów, 2 modele, 40 projektów, 3 procedury). W roku 2021 prowadzono prace nad budową 6 programów - opracowywano kolejne edycje 5 dokumentów.
2. **Monitorowanie Gdańskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych** do roku 2030 odbywało się poprzez prace Zespołu Zarządzającego GSRPS powołanego Zarządzeniem PMG Nr 51/2017, którego skład został zaktualizowany Zarządzeniem PMG Nr 1208/20. Zorganizowano 1 spotkanie Zespołu. Z uwagi na sytuację epidemiologiczną prace prowadzone były zdalnie. W spotkaniach w związku z koordynowaniem prac Gdańskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych oraz PO Integracja Społeczna i Aktywność Obywatelska uczestniczyli przedstawiciele obu zespołów koordynujących. Monitorowano Plan Realizacyjny GSRPS na lata 2020-2021.
3. **Zrealizowano badania ewaluacyjne dotyczące programów branżowych:** Programu edukacji zdrowotnej w zakresie zdrowia prokreacyjnego młodzieży w ramach Programu wsparcia prokreacji dla mieszkańców Gdańska w latach 2017-2020; Gdańskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2016-2023; Szczegółowych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii; Programu Aktywny Samorząd obejmującego działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami; Gdańskiego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2018-2020 oraz Gdańskiego Programu Rozwiązywania Problemu Bezdomności na lata 2028-2023 (ewaluacja mid-term).
4. **Prowadzono działania analityczne i badawcze dotyczące różnych obszarów szeroko rozumianych kwestii społecznych:** sporządzono kolejną edycję Oceny Zasobów Pomocy Społecznej wraz z rekomendacjami, przeprowadzono merytoryczne pogłębione analizy i diagnozy problemów związanych z nadużywaniem alkoholu i używaniem narkotyków, dotyczących jakości usług opiekuńczych, usług świadczonych na rzecz rodzin, dzieci i młodzieży, potrzeb uczniów, nauczycieli, szkół w obszarze edukacji morskiej, w zakresie mieszkalnictwa społecznego oraz ochrony zdrowia psychicznego. Przygotowano analizę porównawczą gęstości usług społecznych oraz charakterystyki demograficznej dzielnic Gdańska. Ponadto prowadzono działania ukierunkowane na przygotowanie kompleksowej analizy potrzeb mieszkańców budynku komunalnego objętego szczególnym programem wsparcia społecznego oraz przygotowania narzędzia badawczego do badania poziomu włączenia społecznego w gdańskich klubach i domach sąsiedzkich.
5. **Implementowano rekomendacje wynikające z etapowej ewaluacji GSRPS (Raport za okres 2018-2019) zrealizowanej w 2020 roku**, które koncentrowały się na trzech wybranych kierunków działań GSRPS, to jest:
  - kierunek 2 – Wzmocnienie i rozwój partycypacji społecznej,
  - kierunek 3 – Rozwój partnerstwa i solidarności na co dzień,
  - kierunek 4 – Subsydiarność.

Wydział/Instytucja wiodąca/a: Wydział Rozwoju Społecznego

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Biuro Prezydenta – Biuro ds. Rad dzielnic i współpracy z Mieszkańcami, Biuro Prezydenta ds. Kultury, Biuro Prezydenta ds. Sportu, Wydział Skarbu, Wydział Gospodarki Komunalnej, Wydział Polityki Gospodarczej, Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, Wydział Projektów Inwestycyjnych, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Gdański Urząd Pracy, Biuro Rozwoju Gdańska, Gdańskie Nieruchomości, Gdańska Infrastruktura Społeczna, Gdańskie Centrum Świadczeń, Gdański Ośrodek Pomocy Psychologicznej, Gdański Ośrodek Promocji Zdrowia i Profilaktyki Uzależnień, placówki oświatowe, placówki opiekuńczo-wychowawcze, domy pomocy społecznej, ośrodki wsparcia, placówki wsparcia dziennego, podmioty lecznicze i organizacje pozarządowe realizujące zadania Miasta.

Program „Duża Gdańska Rodzina”

Uchwała Nr XIV/387/15 Rady Miasta Gdańska z dnia 24 września 2015 r.

Ogólny zarys Programu

Program „Duża Gdańska Rodzina” ma na celu promowanie modelu rodziny wielodzietnej i pozytywnego jej wizerunku, umacnianie oraz wspieranie rodzin wielodzietnych poprzez zwiększenie dostępności usług do nich skierowanych, a także zwiększanie szans rozwojowych dzieci i młodzieży z tych rodzin.

Najistotniejsze działania podjęte w 2021 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. Karta Dużej Rodziny umożliwia rodzinom wielodzietnym zamieszkałym w Gdańsku m.in.: **bezpłatne korzystanie z komunikacji miejskiej**, umożliwia bezpłatny wstęp do Gdańskiego Ogrodu Zoologicznego, zapewnia ulgi w opłatach za pobyt dziecka z rodziny wielodzietnej w żłobku Gdańskiego Zespołu Żłobków.
2. Zawarto 3 **nowe porozumienia partnerskie** wprowadzające ulgi i zniżki dla posiadaczy gdańskiej Karty Dużej Rodziny, liczba istniejących partnerstw komercyjnych to 49 (stan na 31.12.2021 r.).
3. W 2021 r. **wydano 1471 Kart**, liczba Kart wydanych ogółem od początku istnienia programu to 34 261 (stan na 31.12.2021 r.).
4. **Przedłużono termin ważności 17 977 Kart** (Karty wymagają przedłużania co roku na podstawie legitymacji szkolnej/studenckiej).
5. Współpraca i Porozumienie z Gdańską Organizacją Turystyczną celem realizacji włączenia Gdańskiej Karty Dużej Rodziny do Gdańskiej Karty Mieszkańca.

Wydział/Instytucja wiodąca/a: Wydział Rozwoju Społecznego

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Zarząd Transportu Miejskiego w Gdańsku, Gdańska Organizacja Turystyczna, przedsiębiorcy.

Program współpracy Miasta Gdańska z organizacjami pozarządowymi na rok 2021

Uchwała Nr XXIX/752/20 Rady Miasta Gdańska z dnia 29 października 2020 r.

Ogólny zarys Programu

Zgodnie z art. 5a ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uchwała po konsultacjach z organizacjami pozarządowymi roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Wypracowany przez Miasto wspólnie z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Gdańska, program współpracy stanowi wyraz zaangażowania obu stron w tworzenie optymalnego planu współdziałania na zasadach uczciwej konkurencji i jawności.

Miasto współpracuje z organizacjami w formie finansowej i pozafinansowej.

Najważniejszą i najszerszą formą współpracy finansowej jest zlecenie zadań własnych gminy i powiatu do realizacji organizacjom pozarządowym. W 2021 r. zrealizowano działania w 23 priorytetowych obszarach sfery pożytku publicznego.

Najistotniejsze działania podjęte w 2021 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

Program Współpracy Miasta Gdańska z Organizacjami Pozarządowymi określa:

1. Cele i obszary współpracy.
2. Zasady i formy współpracy.
3. Tryb powoływania członków oraz organizacja i tryb działania Gdańskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego.
4. Przedmiot współpracy - priorytetowe zadania realizowane w ramach współpracy finansowej
5. Zasady i tryb organizowania konkursów
6. Partnerstwa Miasta z organizacjami
7. Konsultowanie i współtworzenie z organizacjami projektów aktów normatywnych.
8. Tryb tworzenia rocznego programu współpracy oraz jego konsultacji.
9. Autoewaluację i monitoring programu współpracy.

Zgodnie z obowiązkami wynikającymi z Ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, co roku w maju, Prezydent Miasta Gdańska przedkłada Radzie Miasta Gdańska sprawozdanie z wykonania rocznego Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi za poprzedni rok. Opracowanie jest publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Gdańsku. Jest to raport, który zawiera szczegółowe dane na temat liczby umów, wartości wkładu własnego, liczby beneficjentów i innych efektów współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi.

Planowana alokacja na zadania zlecane do realizacji organizacjom pozarządowym w trybach określonych ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawą o zdrowiu publicznym przewidziana w Programie na 2021 r. to 74,9 mln zł

Ogółem na współpracę finansową w ramach trybów określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawie o zdrowiu publicznym (otwarte konkursy ofert wraz z umowami wieloletnimi zawartymi w latach wcześniejszych oraz tryb zgodny z art. 19a) w 2021 r. przekazano organizacjom pozarządowym z budżetu Miasta Gdańska łączną kwotę 75,1 mln zł, tj. o 5,5 mln zł więcej niż w roku poprzednim.

W ramach Programu przewidziano zlecenie zadań w następujących obszarach, w ramach których przekazano środki we wszystkich trybach:

1. Pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej, jak również w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób.
2. Działalności na rzecz osób z niepełnościami.
3. Nieodpłatnej pomocy prawnej, zwiększania świadomości prawnej społeczeństwa.
4. Ochrony i promocji zdrowia.
5. Przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Gdańsk na rok 2021.

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego. 7. Edukacji, oświaty i wychowania. 8. Wypoczynku dzieci i młodzieży. 9. Ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego. 10. Promocji zatrudnienia, aktywizacji lokalnego rynku pracy i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych. 11. Promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy. 12. Działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym, w tym na rzecz kombatanów i osób represjonowanych. 13. Działalności na rzecz integracji cudzoziemców. 14. Upowszechniania i ochrony wolności i praw człowieka. 15. Działalność na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn. 16. Działalności na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego. 17. Promocji i organizacji wolontariatu. 18. Działalności na rzecz organizacji pozarządowych. 19. Działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych. 20. Pozostałej działalności. 21. Rewitalizacji. 22. Porządku i bezpieczeństwa publicznego. 23. Realizacji projektów we współpracy z organizacjami pozarządowymi dofinansowanych ze środków zewnętrznych.
<p>Wydział/Instytucja wiodący/a: Wydział Rozwoju Społecznego</p>	
<p>Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, Wydział Polityki Gospodarczej, Biuro Prezydenta ds. Komunikacji i Marki Miasta, Wydział Projektów Inwestycyjnych, Wydział Środowiska, Wydział Urbanistyki i Architektury, Wydział Gospodarki Komunalnej, Biuro Prezydenta ds. Kultury, Biuro Prezydenta ds. Sportu, Gdański Urząd Pracy, Gdański Zarząd Dróg i Zieleni, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Biuro Rozwoju Gdańska, Instytut Kultury Miejskiej, Gdański Ogród Zoologiczny, Europejskie Centrum Solidarności, organizacje pozarządowe działające na terenie Gdańska na rzecz jego mieszkańców.</p>	

Gdański Program Rozwiązywania Problemu Bezdomności na lata 2018–2023

Uchwała Nr LI/1522/18 Rady Miasta Gdańska z dnia 23 kwietnia 2018 r.

Ogólny zarys Programu

Misją Programu jest interdyscyplinarna praca na rzecz rozwiązywania problemu bezdomności, poprzez zapobieganie, interweniowanie, wzmacnianie w usamodzielnianiu oraz wspólne działanie na rzecz doskonalenia systemu wsparcia osób bezdomnych. Hasło przewodnie Programu brzmi: Różne są oblicza bezdomności, ale każde ma twarz człowieka.

W obszarach działania wskazano następujące priorytety:

1. Zapobiegamy: aby nikt nie został bez domu.
2. Interweniujemy: bo bezdomność to nie tylko brak domu.
3. Wspieramy w usamodzielnianiu: wspieramy, edukujemy, aktywizujemy, aby skutecznie włączyć osoby bezdomne w życie społeczne.
4. Doskonalimy system wsparcia: dbamy o godność osoby w kryzysie bezdomności.

Celem Programu jest zapobieganie bezdomności, łagodzenie jej skutków oraz zwiększenie skuteczności procesu usamodzielnienia osób w kryzysie bezdomności, poprzez działania o charakterze prewencyjnym, interwencyjnym i integracyjnym.

Najistotniejsze działania podjęte w 2021 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. Rozwinięto usługę typu **outreach – w formie streetworkingu**. 6 streetworkerów dotarło do 403 osób doświadczających bezdomności przebywających w miejscach niemieszkalnych, zapewniając im niezbędną pomoc i informację o możliwych formach wsparcia.
2. Organizowano pomoc mobilną z dostępem do m.in. usług ratownika medycznego, pracownika socjalnego/streetworkera oraz gorącego posiłku – **Autobus SOS** funkcjonował w okresie jesienno-zimowym. W autobusie wydano 25 191 porcji zupy, 1 816 sztuk odzieży. Średnio dziennie z pomocy korzystało 56 osób.
3. Prowadzono **światlicę** dla osób w kryzysie bezdomności – z pomocą animatorów społecznych, opiekuna czy pracownika socjalnego 92 osoby miały okazję bezpiecznie i aktywnie spędzić dzień w świetlicy.
4. Prowadzono usługę **niskoprogowego zakwaterowania** dla osób doświadczających bezdomności, z którego korzystają osoby znajdujące się pod wpływem alkoholu do 1,5 promila – 6233 noclegów w ciągu roku dla 364 osób.
5. Ze względu na utrzymującą się sytuację epidemiczną kontynuowano zabezpieczenie **miejsc izolacyjno-kwarantannowych** dla osób doświadczających bezdomności zgodnie z wytycznymi Wojewody Pomorskiego. Z zabezpieczenia w tej formie skorzystało 403 osoby.
6. Zabezpieczono 115 miejsc w **noclegowniach**, 367 miejsc w **schroniskach**, w tym 110 miejsc w **placówkach świadczących usługi opiekuńczo-pielęgnacyjne** dla osób nadużywających alkoholu i uzależnionych i 62 miejsca w Domach dla Samotnych Matek.
7. Zabezpieczono miejsca w schroniskach z usługami opiekuńczymi na terenie innych gmin, skorzystało z nich 19 osób.
8. Zapewniono wsparcie **imigrantom zagrożonym bezdomnością** – zabezpieczono dla nich 6 miejsc noclegowych, z których skorzystało 9 osób.
9. Kontynuowano przygotowania do modernizacji placówek dla osób doświadczających bezdomności.
10. 27 osób objęto **indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności**, z 364 osobami bezdomnymi zawarto kontrakty socjalne, z 74 osobami zawarto decyzje warunkujące, a z 10 osobami bezdomnymi plany współdziałania.
11. W **procesie usamodzielniania** uczestniczyło 109 osób, w tym z mieszkań wspomaganych i mieszkań ze wsparciem dla osób doświadczających bezdomności skorzystało 98 osób.
12. Wdrażano rozwiązania mieszkaniowe w nurcie redukcji szkód skierowanych do osób bezdomnych przebywających w przestrzeni publicznej w projekcie „**Housing First**” – wsparciem pracownika socjalnego objęto 11 uczestników.
13. Działanie **Gdańskiego Forum Współpracy**, w którym wspólnie działały instytucje miejskie i organizacje pozarządowe. Forum pracowało w grupach roboczych: Grupa ds. Integracji Społecznej, Grupa ds. Karty Praw Osób Bezdomnych, Grupa Zadaniowo-Edukacyjna. W 2021 r. odbyło się 6 spotkań grup roboczych, 2 spotkania liderów grup i 1 spotkanie plenarne. Uczestnikami byli przedstawiciele 25 podmiotów.

Wydział/Instytucja wiodący/a: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, Wydział Gospodarki Komunalnej, Wydział Skarbu, Komenda Miejska Policji w Gdańsku, Straż Miejska w Gdańsku, Straż Graniczna w Gdańsku, Komenda Regionalna Straży Ochrony Kolei w Gdańsku, Wojewódzki Szpital Psychiatryczny, COPERNICUS – Podmiot Leczniczy, Stowarzyszenie Opiekuńczo-Resocjalizacyjne „Prometeusz”, Uniwersyteckie Centrum Kliniczne w Gdańsku, Gdański Urząd Pracy, PCPB MONAR MARKOT, Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Gdańskie, Towarzystwa Wspierania Potrzebujących „PRZYSTAŃ”, Bank Żywności w Trójmieście, Pomorskie Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności, Fundacja Społecznie Bezpieczni, Gdański Komitet Obywatelski, Centrum Interwencji Kryzysowej „Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę”, Centrum Wsparcia Imigrantów i Imigrantek.

Gdański Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023

Uchwała Nr XXXIII/841/21 Rady Miasta Gdańska z dnia 25 lutego 2021 r.

Ogólny zarys Programu

Głównym założeniem Programu jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w celu przywrócenia im zdolności do funkcjonowania, poprzez wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych oraz zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie.

Cel główny Programu to tworzenie warunków rozwoju dla dzieci i rodzin przeżywających trudności w wychowywaniu dzieci przez doskonalenie systemu wsparcia rodziny i pieczy zastępczej.

Cel szczegółowy 1: Prawidłowe funkcjonowanie rodzin przeżywających trudności w wychowywaniu dzieci w środowisku lokalnym.

Cel szczegółowy 2: Skuteczne wsparcie dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

Cel szczegółowy 3: Rozwój systemu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wychowywaniu dzieci i systemu wspierania pieczy zastępczej.

Grupy docelowe Programu to dzieci, młodzież oraz rodzice w rodzinach przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze, dzieci i młodzież w pieczy zastępczej, w tym usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej, rodzice i opiekunowie zastępczy, pracownicy gdańskich instytucji, organizacji z obszaru wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, środowiska lokalne.

Najistotniejsze działania podjęte w 2021 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. **Asystenci rodziny współpracowali z 369 rodzinami**, w których wsparciem objęto 739 dzieci i młodzieży. Do wszystkich rodzin wymagających wsparcia, zgłoszonych przez pracowników socjalnych oraz Sąd, został skierowany asystent rodziny.
2. Powołano **9 rodzin wspierających**, które wspomagały rodziny przeżywające trudności w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych funkcji społecznych.
3. Zorganizowano **zajęcia animacyjne** i warsztaty psychologiczne dla ojców z dziećmi, **warsztaty** dla osób o obniżonych sprawnościach poznawczo-percepcyjnych i posiadających trudności opiekuńczo-wychowawcze (cykl 6 zajęć dla 2 grup). Zainteresowanym zapewniono możliwość ukończenia 3 etapów **„Szkoły dla rodziców”** w jednym roku.
4. Psychologowie udzielili **747 konsultacji** dot. problemów opiekuńczo-wychowawczych.
5. Dla 40 rodzin z 79 dziećmi prowadzono specjalistyczne, interdyscyplinarne **poradnictwo dla rodzin z dziećmi** w pieczy lub zagrożonych umieszczeniem w pieczy.
6. W ramach wewnętrznego projektu MOPR w 25 spośród 33 rodzin udało się uniknąć zabezpieczenia dziecka w pieczy zastępczej dzięki **interdyscyplinarnym działaniom**, współpracy i konsolidacji działań podmiotów pracujących na rzecz rodzin.
7. 12 rodzin skorzystało z **mediacji**.
8. Z 17 placówek wsparcia dziennego skorzystało 823 dzieci i młodzieży w wieku 5-19 lat. Uruchomiono nową **placówkę w formie pracy podwórkowej** prowadzoną przez wychowawcę na 20 miejsc.
9. MOPR prowadził regularne **działania promujące rodzicielstwo zastępcze** celem zachęcenia osób do rozpoczęcia działania jako rodzina zastępcza. Na stronie MOPR aktualizowane były dane oraz informacje dot. rodzicielstwa zastępczego.
10. Wykonano **175 opinii** dotyczących posiadania predyspozycji i motywacji przez kandydatów na rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka oraz dla osób sprawujących funkcję rodziny zastępczej i rodzinnego domu dziecka.
11. Przeprowadzono 5 cykli **szkoleniowych dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka**.
12. **Objęto opieką** nowo umieszczone w pieczy zastępczej dzieci zgodnie z postanowieniami sądu – w pieczy rodzinnej (120 dzieci) i instytucjonalnej (177 dzieci), w tym 195 dzieci z rodziny naturalnej.
13. Przeprowadzono **1048 zespołów ds. oceny sytuacji dziecka** w rodzinnej pieczy zastępczej oraz **173 oceny rodzin zastępczych** i rodzinnych domów dziecka.
14. Przeprowadzono **22 specjalistyczne diagnozy** w kierunku Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych (FASD) u dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, a także **10 diagnoz** dodatkowych u dzieci, które w poprzednich latach miały podstawową diagnozę lekarstwo-neuropsychologiczną FASD. Wydano opinie diagnostyczne oraz zapewniono **40 dzieciom** i ich opiekunom specjalistyczną, kompleksową **pomoc terapeutyczną**.
15. Wykonano **73 diagnozy psychofizyczne dla dzieci** przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzinnej pieczy zastępczej.
16. Rozpoczęto realizację projektu „Pomorskie dzieciom”, którego celem jest zapobieganie i ograniczenie negatywnych skutków wystąpienia COVID-19 w obszarze rodzinnej pieczy zastępczej – uruchomiono długoterminową indywidualną terapię dla 50 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.
17. W 5 **szkoleniach dla rodzin zastępczych** oraz osób prowadzących rodzinne domy dziecka mających na celu podniesienie ich kwalifikacji wzięło udział 126 osób. 58 rodziców zastępczych skorzystało z **superwizji**.

	<p>18. Udzielano specjalistycznego wsparcia i porad dla rodzin zastępczych i dzieci. Stałym wsparciem objęto 325 rodzin, 3,4 tys. porad. Wsparcia rodzinom zastępczym udzieliło także 13 rodzin pomocowych.</p> <p>19. Funkcję zawodowych rodzin zastępczych pełniło 46 rodzin, w tym: 7 typu pogotowia rodzinnego, 7 rodzin specjalistycznych oraz 15 rodzinnych domów dziecka. w 2021 r. utworzono 1 nową rodzinę zastępczą zawodową i przekształcono 1 rodzinę zastępczą zawodową w pogotowie rodzinne.</p> <p>20. Wprowadzono podwyżkę wynagrodzeń podstawowych dla zawodowych opiekunów zastępczych o kwotę 1 000 zł brutto.</p> <p>21. Łącznie przez cały rok w 21 placówkach opiekuńczo-wychowawczych przebywało 266 dzieci i młodzieży.</p> <p>22. Kontynuowano wdrażanie „Modelu usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej w Gdańsku”. Zorganizowano 7 szkoleń i spotkań informacyjnych dla młodzieży i kandydatów do pełnienia funkcji opiekuna usamodzielniania, wszyscy opiekunowie – 50 osób – podjęli współpracę. Łącznie w spotkaniach i szkoleniach wzięło udział 87 osób.</p> <p>23. Monitorowano sytuację życiową 275 usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej, w tym 89 wychowanków objęto wsparciem w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych,</p> <p>24. Z mieszkań wspomaganych skorzystało 28 usamodzielniających się wychowanków.</p> <p>25. Kontynuowano współpracę z fundacją „Metapomoc” w Programie Rozwojowym „Patron” dedykowanym wychowankom pieczy zastępczej w Gdańsku. W programie brało udział 18 wychowanków pieczy zastępczej z Gdańska. 1 wychowanek uczestniczący w programie otrzymał w 2021 r. mieszkanie ze wsparciem.</p> <p>26. Kontynuowano współpracę z fundacją Robinson Crusoe w zakresie prowadzenia zajęć Wehikułu Usamodzielnienia. Program zapewniał zarówno naukę umiejętności, jak i wsparcie emocjonalne. W spotkaniach uczestniczyło 20 wychowanków.</p> <p>27. Kontynuowano współpracę w Projekcie „Akademia Kariery” realizowanym przez firmę PROSPERA Consulting, którego celem było kompleksowe i zindywidualizowane wsparcie zwiększające możliwości zatrudnienia osób młodych, które są w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. W projekcie brało udział 18 wychowanków będących w procesie usamodzielniania.</p>
<p>Wydział/Instytucja wiodący/a: Wydział Rozwoju Społecznego/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku</p>	
<p>Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Wydział Gospodarki Komunalnej, placówki oświatowe w Gdańsku, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, Gdański Zespół Żłobków, sądy, placówki wsparcia dziennego, pogotowia rodzinne, placówki całodobowe, w tym opiekuńczo-wychowawcze, Gdański Ośrodek Pomocy Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży, organizacje pozarządowe, osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego, spółdzielnie socjalne, spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz kluby sportowe będące spółkami działającymi na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, podmioty prowadzące działalność gospodarczą.</p>	

Gdański Program Mieszkalnictwa Społecznego dla osób/rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym na lata 2016-2023

Uchwała Nr XXXI/867/16 Rady Miasta Gdańska z dnia 24 listopada 2016 r.

Ogólny zarys Programu

Wielu mieszkańców Gdańska znajduje się w szczególnej, trudnej sytuacji życiowej. Wykluczeni i zagrożeni wykluczeniem społecznym wymagają wsparcia w zakresie zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych. Gdański Program Mieszkalnictwa Społecznego jest wyrazem solidarności społecznej, służy koordynacji i usystematyzowaniu działań w zakresie mieszkalnictwa dla najbardziej potrzebujących.

Jako cel główny Programu wskazano zintegrowanie rozwiązań obszaru polityki mieszkaniowej z rozwiązaniami obszaru pomocy i integracji społecznej w kierunku deinstytucjonalizacji i indywidualizacji wsparcia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wyróżniono także 3 cele szczegółowe:

1. Zwiększenie dostępności do lokali mieszkalnych w ramach realizacji GPMS.
2. Zapewnienie wysokiej jakości wsparcia dla uczestników GPMS.
3. Organizacja i doskonalenie systemu łączącego pomoc mieszkaniową z adekwatnym wsparciem, uwzględniający kierunek deinstytucjonalizacji i indywidualizacji usług.

Zakres Programu obejmuje zarówno obszar gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy, jak i obszar integracji i pomocy społecznej. W ramach realizacji Programu wdrożono system wsparcia oraz kształtowania umiejętności do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. Realizacja Programu umożliwiła wprowadzenie deinstytucjonalizacji usług rozumianych jako rozwój zindywidualizowanych usług świadczonych w społecznościach lokalnych będących alternatywą dla opieki instytucjonalnej. Działania programu dążą do indywidualizacji oferty wsparcia stosownie do potrzeb i możliwości adresatów programu. Program ten wdrożył dwa modele: Model Mieszkań Wspomaganych i Model Mieszkań ze Wsparciem.

Beneficjentami programu mogą być absolwenci programów społecznych, wychowankowie pieczy zastępczej,

Najistotniejsze działania podjęte w 2021 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. W 2021 r. na cele Programu **przeznaczono z zasobu lokalowego gminy kolejnych 13 mieszkań**, które przeznaczono na 1 mieszkanie wspomagane i 12 mieszkań ze wsparciem. Osiągnięto 26% wartości założonego wskaźnika liczby przekazywanych lokali mieszkalnych rocznie. Ponadto kontynuowano **prace koncepcyjne nad przygotowaniem inwestycji na cele społeczne** związane z realizacją Gdańskiego Programu Mieszkalnictwa Społecznego. Cztery mieszkania wspomagane przekształcono w mieszkanie ze wsparciem. Dwa mieszkania ze wsparciem zostały przekształcone w mieszkania docelowe.
2. W ramach programu w 2021 r. funkcjonowały ogółem **193 mieszkania**, w których objęto wsparciem 434 osoby. **W 72 mieszkaniach wspomaganych** funkcjonujących w ramach 14 projektów objęto pomocą **265 osób**. W mieszkaniach wspomaganych realizowana jest usługa społeczna, która przygotowuje osoby przebywające w mieszkaniu lub domu do prowadzenia samodzielnego życia lub zapewnia pomocy w prowadzeniu samodzielnego życia. Pobyt w takim mieszkaniu jest przyznawany w drodze decyzji administracyjnej w przypadku mieszkania chronionego lub na podstawie umowy cywilno-prawnej w przypadku pozostałych form mieszkań wspomaganych. **W 121 mieszkaniach ze wsparciem** funkcjonujących w ramach 7 projektów (w tym 48 pomieszczeń tymczasowych – Centrum Treningu Umiejętności Społecznych) objęto pomocą **169 osób**. Najemcy tych mieszkań objęci są wsparciem, które zapewnia MOPR i/lub organizacje pozarządowe działające na zlecenie Miasta.
3. Monitorowanie Programu na podstawie prac Zespołu Zarządzającego i innych funkcjonujących zespołów roboczych. Odbęto się: **7 spotkań** Zespołu Zarządzającego Gdańskim Programem Mieszkalnictwa Społecznego. Zespół ten pełnił jednocześnie funkcję zespołu monitorującego realizację projektu Domu ekologicznego ze Wsparciem przy ul. Dolne Młyny (prowadzono bieżący monitoring projektu). Na przestrzeni 2021 r. odbyło się **56 komisji** kwalifikujących do mieszkań wspomaganych (dotyczyły nowych kwalifikowanych 81 osób/rodzin) oraz **12 posiedzeń** Podzespołu Kwalifikującego do mieszkań ze wsparciem (dotyczyły 24 osób/rodzin, spośród nich zakwalifikowane zostało 20 środowisk). Ponadto zorganizowano **7 spotkań** zespołu roboczego zajmującego się kwestiami mieszkalnictwa dla migrantów służących bieżącemu monitorowaniu działań prowadzonych w 6 mieszkaniach wspomaganych dla migrantów. Ponadto prowadzono prace zespołu roboczego ukierunkowane na poprawę sytuacji mieszkańców budynku komunalnego przy ul. Ubocze 24.
4. Podjęto **działania o charakterze rozwojowo-innowacyjnym** związane z Programem:
  - Doskonalono wdrożony standard wymiany informacji i prowadzoną bazę mieszkań funkcjonujących w ramach programu, która umożliwia sprawniejsze zarządzanie Programem i zachowanie równowagi pomiędzy Modelem Mieszkań Wspomaganych i Modelem Mieszkań ze Wsparciem oraz dodatkowo mieszkań docelowych dla absolwentów Programu.
  - Aktualizowano i monitorowano wdrożenie Regulaminu pracy Podzespołu Kwalifikacyjnego do projektów w ramach Modelu mieszkań ze Wsparciem, który określa tryb i organizację pracy oraz jego skład dostosowywany do sytuacji kandydatów.

<p>wychowankowie innych placówek w procesie usamodzielnienia, rodziny wielodzietne, ofiary przemocy domowej, osoby uzależnione, osoby z niepełnosprawnością, osoby z zaburzeniami psychicznymi, osoby bezdomne, seniorzy i osoby/rodziny z grup społecznych najbardziej narażonych na wykluczenie społeczne wskazane w GSRPS.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzono działania informacyjne związane z wdrożeniem nowej uchwałą RMG w sprawie ponoszenia odpłatności za mieszkania wspomagane (weszła w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.). • Analizowano konsekwencje związane z wprowadzeniem czynszów za lokale mieszkalne udostępniane z zasobu mieszkaniowego Miasta Gdańska organizacjom pozarządowym z przeznaczeniem na mieszkania wspomagane. Przygotowano analizę finansową kosztów Programu pod kątem wpisania Programu do Wieloletniej Prognozy Finansowej. Po konsultacjach ze Skarbnikiem Miasta ustalono odłożenie tych działań do kolejnej edycji programu (obecny program kończy się w roku 2023). • Wspierano i monitorowano proces wdrażania w model mieszkań wspomaganych mieszkań prowadzonych w nurcie redukcji szkód w oparciu o metodę housing first – najpierw mieszkanie adresowanych do osób w kryzysie bezdomności przebywających w przestrzeni publicznej borykających się z problemami psychicznymi i/lub uzależnieniem (działanie realizowane w ramach partnerskiego projektu “Housing First - Najpierw Mieszkanie”. Funkcjonowało 10 mieszkań wraz z usługami wspierającymi. • Prowadzono prace przygotowawcze i koncepcyjne w związku z przygotowaniem do realizacji kolejnych inwestycji prowadzonych przez Gdańską Infrastrukturę Społeczną na cele Programu. • Kontynuowano rozpoczętą w 2020 r. ewaluację on-going realizowanych przez organizacje pozarządowe projektów w ramach Programu - w pracach brały udział organizacje pozarządowe, które dzieliły się swoimi refleksjami dotyczącymi prowadzonych działań podczas posiedzeń Zespołu Zarządzającego GPMS. • Kontynuowano dostosowanie procedury działań i organizację pracy Zespołu Zarządzającego GPMS do sytuacji epidemicznej poprzez przeniesienie prac na platformę MS Teams (prowadzenie odrębnego kanału dedykowanego GPMS). • Promocja i upowszechnienie działań Gdańska w ramach GPMS poprzez aktywny udział w debatach, seminariach, konferencjach, spotkaniach. Zorganizowano wizytę studyjną w Stargardzie dla osób zaangażowanych w koordynację i wdrażanie GPMS, podczas której wymieniano się doświadczeniami w zakresie mieszkalnictwa społecznego.
<p>Wydział/Instytucja wiodący/a: Wydział Rozwoju Społecznego</p>	
<p>Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Wydział Skarbu, Wydział Gospodarki Komunalnej, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Gdański Urząd Pracy, Biuro Rozwoju Gdańska, Gdańskie Nieruchomości, Gdańska Infrastruktura Społeczna, Gdańskie Centrum Świadczeń, ośrodki wsparcia, organizacje pozarządowe realizujące zadania Miasta lub współpracujące z Miastem (19 fundacji i stowarzyszeń), Towarzystwa Budownictwa Społecznego, deweloperzy, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe.</p>	

Gdański Program Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych na lata 2016-2023

Uchwała Nr XXX/845/16 Rady Miasta Gdańska z dnia 27 października 2016 r.

Ogólny zarys Programu

Gdański Program Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych (BEiWOZ) ma służyć zwiększeniu bezpieczeństwa ekonomicznego mieszkańców i mieszkańek Gdańska. Głównym celem programu jest koordynacja działań prewencyjnych, które dotyczą bezpieczeństwa ekonomicznego, wsparcia osób zadłużonych w wychodzeniu z niewypłacalności oraz wypracowania skutecznych rozwiązań ww. obszarach. Przedmiotem działań jest rozwój międzysektorowej/interdyscyplinarnej współpracy w tym obszarze oraz rozpowszechnianie wiedzy ekonomicznej, podnoszenie świadomości prawnej oraz wypromowanie odpowiedzialnej postawy przy korzystaniu z ogólnie dostępnych usług finansowych. W ramach Programu tworzona jest także sieć współpracy oraz prowadzony jest monitoring i prewencja zagrożeń ekonomicznych.

Odbiorcami programu w zakresie edukacji ekonomicznej i prewencji są wszyscy gdańszczanie, szczególnie osoby młode i starsze. Pomoc kierowana jest do osób zmagających się z problemem nadmiernego zadłużenia, a także ofiar przestępstw i nadużyć ekonomicznych oraz ich najbliższych.

Najistotniejsze działania podjęte w 2021 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. **Koordinacja działań Platformy Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych** (sieci współpracy i przepływu informacji pomiędzy instytucjami, jednostkami, służbami i organizacjami w zakresie bezpieczeństwa ekonomicznego: edukacji, monitoringu i prewencji nadużyć i przestępstw ekonomicznych, wsparcia osób zadłużonych i ofiar przestępstw i nadużyć ekonomicznych). W skład Platformy wchodzi wszyscy partnerzy i realizatorzy programu reprezentujący różne instytucje i organizacje (ok. 50 osób). Ze względu na sytuację pandemiczną spotkania Platformy BEiWOZ przez większość roku 2021 były zawieszane, odbyło się jedno spotkanie Platformy BEiWOZ związane z prowadzoną etapową ewaluacją Programu. Kontynuowane w trybie zdalnym były prace Grupy Zarządzającej Programem. Odbyło się 7 spotkań Grupy Zarządzającej lub grup roboczych pracujących w trybie ad hoc. Opracowano Raport Ewaluacyjny ukierunkowujący dalsze wdrażanie Programu.
2. **Prowadzenie Centrum Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparciu Osób Zadłużonych** przy Al. Grunwaldzkiej 8 (finansowane w formie dotacji – umowa na lata 2019-2021 na łączną kwotę 441 870 zł), w którym mieszkańki i mieszkańcy Gdańska mogą bezpłatnie skorzystać z różnych form wsparcia ukierunkowanych na wyjście z zadłużenia lub pomoc dla ofiar przestępstw i nadużyć ekonomicznych. W Centrum w ramach tej dotacji w 2021 r. objęto wsparciem:
  - przeprowadzono 137 konsultacji indywidualnych oraz w ramach prowadzonej infolinii udzielono informacji 1590 odbiorcom,
  - doradztwem finansowym ds. bankowych i pożyczkowych objęto 58 odbiorców,
  - przygotowano 122 indywidualne plany wyjścia z zadłużenia/programów pomocy ofiarom przestępstw i nadużyć ekonomicznych,
  - Sąd rozpatrzył wnioski o upadłość konsumencką na łączną kwotę około 6 098 822 zł. Na postanowienie w Sądzie oczekują wnioski na kwotę 2 541 235 zł,
  - w mieszkaniu wspomaganym objęto wsparciem 3 osoby.

Działania Centrum rozszerzano w oparciu o dotację udzieloną ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Programu Przeciwdziałania Narkomanii na kwotę 43 930 zł, w ramach której z indywidualnego wsparcia prawnika, doradcy ekonomicznego i psychologa skorzystało 77 osób, których zła sytuacja finansowa związana jest z uzależnieniem od alkoholu.

Działania Centrum rozszerzono również w oparciu o dotację udzieloną ze środków Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na kwotę 78 776,02 zł, w ramach której udzielono bezpośredniego wsparcia 62 osobom przeciwdziałając zaburzeniom adaptacyjno-rozwojowym i nawrotom kryzysów i zaburzeń psychicznych związanych z nadmiernym zadłużeniem lub pokrzywdzeniem przestępstwami/nadużyciami ekonomicznymi – zrealizowane formy wsparcia to porady psychologiczne, porady prawne i porady doradcy ekonomicznego. Dodatkowo 7 tys. odbiorców pośrednich skorzystało z prowadzonej kampanii informacyjnej.

	<p>3. Wydano jedną broszurę edukacyjną - publikacja tematyczna "Pocieszek-Poradnik Dłużnika Zadłużenia Czyszowe" w wersji elektronicznej i drukowanej (nakład 1,7 tys. egzemplarzy).</p> <p>4. Zorganizowano i przeprowadzono akcje edukacyjne to jest „Tydzień Bezpieczeństwa Ekonomicznego” (14-18.06.2021 r.) i „Dzień bez Długów” (17.11.2021 r.). TBE został zorganizowany ze względu na pandemię w formie on-line na www.gdansk.pl Natomiast “Dzień bez Długów” odbył się w formie on-line połączonej z organizacją wydarzenia stacjonarnego na terenie Galerii Metropolia.</p>
<p>Wydział/Instytucja wiodący/a: Wydział Rozwoju Społecznego</p>	
<p>Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Biuro Prezydenta, Wydział Polityki Gospodarczej, Wydział Gospodarki Komunalnej, Wydział Skarbu, Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, Miejski Rzecznik Konsumentów, Pełnomocnik Prezydenta Miasta Gdańska ds. Seniorów, Pełnomocnik Prezydenta Miasta Gdańska ds. Osób Niepełnosprawnych, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku, Gdańskie Centrum Świadczeń, Gdański Urząd Pracy, Gdańskie Centrum Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych (prowadzone przez Elbląskie Centrum Mediacji i Aktywizacji Społecznej), Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Gdańskie, Gdańska Fundacja Innowacji Społecznych, Stowarzyszenie Program Wsparcia Zadłużonych w Poznaniu, Policja, Straż Miejska, Gdańskie Nieruchomości, Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna, Wojewódzki Urząd Pracy, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Gdańsku, Narodowy Bank Polski Oddział w Gdańsku, Izba Notarialna w Gdańsku, Okręgowa Izba Radców Prawnych w Gdańsku, Urząd Komunikacji Elektronicznej Delegatura w Gdyni, Nieodpłatne Punkty Pomocy Prawnej, Biura Porad Obywatelskich, instytucje finansowe, podmioty pomocy i integracji społecznej, podmioty ochrony zdrowia, poradnie i ośrodki leczenia uzależnień, grupy samopomocowe.</p>	

Model Integracji Imigrantów

Uchwała Nr XXVI/673/16 Rady Miasta Gdańska z dnia 30 czerwca 2016 r.

Ogólny zarys Modelu

Gdański Model Integracji Imigrantów jest odpowiedzią na obserwowane współcześnie ruchy migracyjne.

Jako atrakcyjne miejsce zamieszkania Gdańsk przyciąga wielu nowych mieszkańców z różnych stron świata. Model Integracji Imigrantów pozwoli wykorzystać ich potencjał na rzecz rozwoju miasta i pozwoli zmniejszyć ewentualne negatywne skutki różnic kulturowych, barier językowych, problemów administracyjnych i społecznych wynikających z procesów migracyjnych.

Powstanie Modelu miało charakter partycypacyjny, współtworzyły go organizacje pozarządowe, instytucje publiczne oraz sami imigranci i mieszkańcy.

Model pozwolił uporządkować współpracę różnych podmiotów, tworzy procedury i wspiera instytucje miejskie w zakresie współpracy z imigrantami.

Działania na rzecz integracji imigrantów podnoszą spójność społeczną i poziom adaptacji migrantów do nowego środowiska społecznego, kulturowego i prawnego, w którym funkcjonują.

Najistotniejsze działania podjęte w 2021 r. realizujące założenia Modelu oraz ich efekty:

1. **Centrum Wsparcia Imigrantów i Imigrantek (CWII)** kontynuowało działalność zapewniając porady konsultantów pobytowych, prawnika, wsparcie w realizacji ustawowych programów integracyjnych dla uchodźców, realizując bezpłatne lekcje j. polskiego. Centrum wspierało także działania z zakresu wdrażania Modelu.
2. Prowadzony był **Punkt Pomocy Cudzoziemcom w Gdańskim Urzędzie Pracy w ramach Działu Zatrudnienia Cudzoziemców**.
3. Działalność kontynuowała **Rada Imigrantów i Imigrantek** III kadencji, powołana przy Prezydencie Miasta Gdańska. W ramach działalności odbywały się comiesięczne spotkania, na których omawiano sytuację migrantów w Gdańsku. W grudniu 2021 r. odbyło się 2 dniowe szkolenie dla reprezentantów Rady z zakresu różnic kulturowych oraz planów działań na 2022 r.
4. W ramach 10. Forum Inicjowania Rozwoju odbyło się **Forum Integracji i Migracji** poświęcone tematyce edukacyjnej i integracji dzieci z doświadczeniem migracyjnym.
5. Program **Gdańsk Lab** – kontynuowano cykl warsztatów z wrażliwości kulturowej w szkołach z udziałem przedstawicieli Rady Imigrantów i Imigrantek.
6. Udzielano **korepetycji dla dzieci z doświadczeniem migracji**.
7. **Uczestniczono w platformie współpracy** na rzecz integracji i migracji w ramach Unii Metropolii Polskich.
8. Kontynuowano prezentacje zagadnień z Modelu w ramach służby przygotowawczej w Urzędzie Miejskim w Gdańsku.
9. W ramach obszaru edukacja pracę kontynuowali asystenci międzykulturowi wspierając dzieci i rodziny ze społeczności imigranckiej.
10. W ramach obszaru **Edukacji** powstały przewodniki w zakresie przyjmowania do szkół dzieci z doświadczeniem migracyjnym dla dyrektorów, nauczycieli oraz rodziców. Przewodnik dla rodziców został przetłumaczony na j. ukraiński, rosyjski i angielski.
11. 6 gdańskich szkół bierze udział w projekcie "Pomorska Szkoła Włączająca" w zakresie integracji dzieci i rodzin z doświadczeniem migracji w gdańskich szkołach.
12. **Drużyna piłkarska „Łączy nas Gdańsk”**, złożona w większości z cudzoziemców uczestniczyła po raz kolejny w rozgrywkach Gdańskiej Ligi „Obudź Nadzieję”.
13. Kolejna edycja **Świetlicy letniej dla dzieci** proszących o datki, zagrożonych bezdomnością lub wykluczeniem społecznym.
14. Kontynuowano program miejsc mieszkalnych **dla imigrantów w kryzysie (MONAR)** oraz trzech **mieszkań wspomaganych dla imigrantów i imigrantek**, w tym rodzin romskich (MOPR i CWII).
15. Prowadzono kolejną edycję **Programu Praktyk Obywatelskich „Cześć”**, dla nowoprzybyłych do Gdańska imigrantów (ECS i CWII).
16. Udzielano kompleksowego **wsparcia dla rodzin romskich** zamieszkujących w Gdańsku.
17. Wsparto **inicjatywy mniejszości narodowych i etnicznych oraz Kaszubów**.

Wydział/Instytucja wiodąca/a: Wydział Rozwoju Społecznego

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Gdański Urząd Pracy, Wydział Gospodarki Komunalnej, Wydział Spraw Obywatelskich, Biuro Prezydenta, Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, Gdańskie Nieruchomości, Centrum Wsparcia Imigrantów i Imigrantek, Europejskie Centrum Solidarności, Gdański Archipelag Kultury, Nadbałtyckie Centrum Kultury.

Model na rzecz Równego Traktowania

Uchwała Nr LV/1566/18 Rady Miasta Gdańska z dnia 28 czerwca 2018 r.

Ogólny zarys Modelu

Model na rzecz Równego Traktowania ma służyć budowaniu bardziej przyjaznego i bezpiecznego Gdańska dla wszystkich, bez względu na różnice płci, wieku, orientacji seksualnej, wyznania, pochodzenia etnicznego czy stopnia sprawności.

Model powstawał od września 2017 r. do maja 2018 r. Pracował nad nim Zespół ponad 90 ekspertów i ekspertek. Model poddano szerokim konsultacjom społecznym.

Do głównych celów Modelu należą zwiększenie poczucia bezpieczeństwa, ochrony i wsparcia ofiar przemocy i dyskryminacji ze względu na przynależność do ww. grup, wprowadzenie nowych i poprawienie istniejących polityk i procedur, które posłużą poprawie równego traktowania w Gdańsku, rozszerzeniu oferty i dostępności usług publicznych, zwiększenie świadomości oraz kształtowanie postaw otwartości i solidarności wśród mieszkańców i mieszkanki Gdańska.

Najistotniejsze działania podjęte w 2021 r. realizujące założenia Modelu oraz ich efekty:

1. Zebranie deklarowanych przez wydziały i jednostki działań w **planie wdrożeniowym Modelu na rzecz Równego Traktowania na lata 2021-2022**. Zostały zweryfikowane rekomendacje, które nie mają zaplanowanych działań do końca okresu wdrożeniowego Modelu (2023).
2. Przeprowadzono szerokie konsultacje społeczne poradnika projektowania uniwersalnego **“Szczegółowe standardy dostępności dla kształtowania przestrzeni i budynków w Mieście Gdańsku”** (główny podmiot odpowiedzialny: Biuro Rozwoju Gdańska). Brały w nich udział przede wszystkim społeczności osób z niepełnosprawnością i grupy wykluczone. Proces konsultacji prowadzony był w sposób dostępny (powstała wersja standardów w języku łatwym do czytania i zrozumienia, piśmie Braille’a, z dostępną cyfrowo prezentacją, filmami prezentującymi standardy z tłumaczem migowym).
3. Kontynuacja szkoleń dotyczących dostępności we wszystkich jej obszarach oraz obsługi i współpracy z osobami z niepełnosprawnością dla urzędniczek i urzędników. Kontynuowane były również szkolenia z zakresu obu Modelów dla nowych urzędników i urzędniczek w ramach służby przygotowawczej.
4. Wdrożenie poszerzonej listy pomocniczej dotyczącej **dostępności architektonicznej, informacyjno-komunikacyjnej, cyfrowej oraz społecznej** dla organizacji pozarządowych, składających oferty w konkursach w obszarze działalności pożytku publicznego, która pomaga zaplanować projekty zgodnie z zasadami dostępności. Wątkom dotyczącym dostępności przypisano również wysoką punktację w ocenie merytorycznej, a opisanie we wniosku „standardu minimum” dostępności (zgodnie z ustawą o jej zapewnieniu) stało się obowiązkowe dla organizacji pozarządowych.
5. Realizacja **20 projektów społecznych** na podstawie ofert na realizację zadania publicznego w obszarze upowszechniania wolności i praw człowieka, równych praw kobiet i mężczyzn oraz wspierania mniejszości etnicznych i narodowych, przez organizacje pozarządowe, w które bezpośrednio zaangażowanych było ok. 3 tys. osób. Projekty te realizowały cele i rekomendacje Modelu m.in. poprzez prowadzenie **Gdańskiego Centrum Równego Traktowania** - bezpłatnego wsparcia dla osób doświadczających dyskryminacji lub przemocy motywowanej uprzedzeniami, wsparcie prawne, psychologiczne i socjalne dla kobiet doświadczających przemocy ze względu na płeć, szkolenia dotyczące rozpoznawania przemocy ze względu na płeć, skierowane do pracowników socjalnych, prowadzenie grup rozwojowych i wzmacniających osoby LGBT, grup wsparcia dla osób doświadczających mobbingu, cyklu mentoringu dot. różnorodności dla kadry kierowniczej, cykl coachingu dla matek powracających na rynek pracy, warsztaty wzmacniające kompetencje wychowawcze rodziców, działania na rzecz godzenia życia rodzinnego i zawodowego, w tym na rzecz szerszego włączenia ojców w życie rodzinne, prowadzenie cyklu debat dotyczących ideologii i radykalizmów, działania integrujące społeczności należące do mniejszości narodowych i etnicznych.
6. Powstanie poradnika **“Równościowe komunikowanie”** dla osób pracujących w Urzędzie Miejskim w Gdańsku, edukującego na temat tworzenia treści tekstowych i graficznych niewykluczających oraz uwzględniających różnorodność społeczności gdańskiej.

	<p>7. Kontynuacja działania Gdańskiej Rady na rzecz Równego Traktowania: w 2021 r. odbyło się 10 posiedzeń Rady. Rada ponadto regularnie włączała się w konsultowanie i wydawanie opinii o projektach aktów prawnych, procedowanych w Gdańsku.</p> <p>8. 4 edycja Gdańskiej Nagrody Równości im. Pawła Adamowicza dla osób, które w sposób szczególny działały na rzecz równości, praw człowieka i antydyskryminacji w Gdańsku. Wręczono 3 nagrody.</p>
Wydział/Instytucja wiodący/a: Wydział Rozwoju Społecznego	
Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Wydziały i Biura Urzędu Miejskiego, spółki i jednostki miejskie, Gdańska Rada ds. Równego Traktowania, partnerzy społeczni.	

Powiatowy Program Działań Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością w Gdańsku na lata 2021-2031

Uchwała Nr XXXIII/840/21 Rady Miasta Gdańska z dnia 25 lutego 2021 r.

Ogólny zarys Programu

Powiatowy Program Działań Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością w Gdańsku na lata 2021-2031 jest dokumentem określającym politykę miasta zmierną do pełnego włączenia osób z niepełnosprawnością we wszystkie dziedziny życia społecznego. Zakres oddziaływania Programu obejmuje m.in.: integrację społeczną i prawa obywatelskie, rynek pracy i przedsiębiorczość, edukację i kulturę, zdrowie publiczne i sport, przestrzeń publiczną, infrastrukturę i transport.

Beneficjentami programu są osoby z niepełnosprawnościami, mieszkańcy Gdańska i ich rodziny. Pośrednimi odbiorcami są również instytucje i organizacje działające w obszarze niepełnosprawności.

Najistotniejsze działania podjęte w 2021 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. Kontynuowano usługę **asystenta osoby z zaburzeniami psychicznymi** wspierającego ją w procesie rozwoju, usamodzielniania i włączania w różnych obszarach życia – zrealizowano ponad 17,6 tys. godziny usług, wsparciem objęto 86 osób.
2. Realizowano program **„Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”** finansowany w ramach Funduszu Solidarnościowego. Usługa polegała na zapewnieniu osobom z niepełnosprawnościami w stopniu znacznym lub umiarkowanym wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowanie w życiu społecznym. Z usług skorzystały 203 osoby, łącznie zrealizowano 36,3 tys. godzin usług.
3. **OzA – testowanie gdańskiego modelu wsparcia dorosłych Osób z Autyzmem** – projekt, który oferuje kompleksową, wielodyscyplinarną i zindywidualizowaną pomoc przez zapewnienie dostępu do szerokiego wachlarza usług społecznych, zawodowych, edukacyjnych i medycznych dla dorosłych osób z autyzmem (OzA) i niepełnosprawnością intelektualną zamieszkujących na terenie Gdańska, a ponadto osób z ich otoczenia oraz przedstawicieli podmiotów, instytucji i organizacji realizujących wsparcie. Testowanie modelu rozpoczęto w 2019 r., a do końca 2021 r. wsparciem objęto 73 dorosłe osoby z autyzmem, 82 osoby z ich otoczenia oraz 165 specjalistów.
4. Program **„Opieka wytchnieniowa”** finansowany w ramach Funduszu Solidarnościowego. Usługa polegała na zapewnieniu wsparcia członkom rodzin lub opiekunom w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z niepełnosprawnościami oraz osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Opiekunowie osób z niepełnosprawnościami mieli możliwość m.in. załatwienia codziennych spraw, odpoczynku, podjęcia działań w kierunku zatrudnienia. Usługę realizowano w trzech modułach: I – pobyt dzienny w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością oraz w ośrodkach wsparcia – 90 osób; II – pobyt całonocny w ośrodkach wsparcia – 22 osoby; III – poradnictwo specjalistyczne dla opiekunów osób z niepełnosprawnością – 59 osób.
5. Zabezpieczono **13 środowiskowych domów samopomocy** z 333 miejscami – 402 osoby korzystające i **6 klubów samopomocy dla osób z zaburzeniami** z 77 miejscami, z których skorzystało 113 osób.
6. Udzielono dofinansowania osobom z niepełnosprawnościami w zakresie **rehabilitacji społecznej** – w 2021 r. w ramach zadań ustawowych przyjęto 2149 wniosków o dofinansowanie od indywidualnych osób z niepełnosprawnościami, wypłacono 2115 dofinansowań w zakresie m.in. likwidacji wszelkiego rodzaju barier, w tym: architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się, zaopatrzenia w sprzęt ortopedyczny i środki pomocnicze, uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych (w tym: dla 298 opiekunów). W ramach programu „Aktywny samorząd” na likwidację barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową oraz na pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym przyjęto 611 wniosków oraz zawarto 471 umów.
7. Wsparcie osób z niepełnosprawnością w ramach Modelu **mieszkań wspomaganych** GPMS. W 2021 r. prowadzono 16 mieszkań wspomaganych, w których zapewniono 59 miejsc dla osób z niepełnosprawnością, wsparciem objęto 83 osoby.

Wydział/Instytucja wiodąca/a: Wydział Rozwoju Społecznego/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Pomorski Urząd Wojewódzki, Gdański Urząd Pracy, Biuro Prezydenta, Wydział Gospodarki Komunalnej, Wydział Urbanistyki i Architektury, Wydział Programów Inwestycyjnych, Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska, Zarząd Transportu Miejskiego, Gdański Zespół Schronisk i Sportu Wodnego, Gdański Ośrodek Sportu, Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna, przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne dla młodzieży i dorosłych, centra kształcenia ustawicznego i zawodowego, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, Straż Miejska, pracodawcy i podmioty ekonomii społecznej, organizacje pozarządowe.

Program osłonowy w zakresie dożywiania na lata 2019-2023

Uchwała Nr III/21/18 Rady Miasta Gdańska z dnia 11 grudnia 2018 r.

Ogólny zarys Programu

Program osłonowy utworzony na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej oraz uchwały Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023, obejmuje swoim zasięgiem mieszkańców miasta Gdańska.

Cele Programu osłonowego:

- 1) zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub z niepełnosprawnościami i samotnych;
- 2) wzmocnienie opiekuńczej funkcji szkoły podstawowej poprzez tworzenie warunków umożliwiających spożywanie przez uczniów posiłku w trakcie pobytu w szkole.

Program osłonowy jest elementem polityki społecznej, edukacyjnej i zdrowotnej miasta w zakresie:

1. poprawy poziomu życia rodzin o niskich dochodach;
2. poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży;
3. kształtowania właściwych nawyków żywieniowych;
4. pomocy dzieciom żyjącym w rodzinach dysfunkcyjnych, w których występują: uzależnienia, przemoc, niepełnosprawność, niewydolność opiekuńczo-wychowawcza.

Najistotniejsze działania podjęte w 2021 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

Program osłonowy w zakresie dożywiania na lata 2019-2023 jest rozszerzeniem i uzupełnieniem programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. Odbiorcami wsparcia są osoby, których dochód mieści się w przedziale 150-180% kryterium dochodowego. W ramach Programu osłonowego udziela się wsparcia w formie posiłku oraz świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności.

Realizacja Programu osłonowego pozwoliła na zwiększenie liczby odbiorców programu „Posiłek w szkole i w domu”.

1. Sfinansowano obiady dla **615 dzieci** w szkołach i przedszkolach. Program realizowało 150 szkół i przedszkoli.
2. Wydano gorące posiłki dla **27 osób** dorosłych.
3. Wypłacono zasiłki na zakup żywności dla **250 osób**.

Wydział/Instytucja wiodąca/a: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: placówki systemu edukacji, organizacje pozarządowe.

Gdański Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024

Uchwała Nr XXXIII/842/21 Rady Miasta Gdańska z dnia 25 lutego 2021 r.

Ogólny zarys Programu

Celem głównym Programu jest zapobieganie występowania problemu przemocy w rodzinie oraz zapewnienie bezpieczeństwa, wsparcia i ochrony osób krzywdzonych w rodzinie.

Cel szczegółowy 1: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie problemu przemocy w rodzinie oraz propagowanie wiedzy, kształtowanie postaw i rozwijanie umiejętności życia w rodzinie bez przemocy.

Cel szczegółowy 2: Rozszerzenie oferty pomocy i wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc w rodzinach.

Cel szczegółowy 3: Organizacja i doskonalenie istniejącego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Głównymi grupami docelowymi Programu są: osoby doznające przemocy w rodzinie, w szczególności dzieci, młodzież i inne osoby zależne, zagrożone dyskryminacją, osoby stosujące przemoc w rodzinie, osoby będące świadkami przemocy w rodzinie, osoby/instytucje świadczące pomoc na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, rodziny zagrożone przemocą, - rodziny w kryzysie okołorozwodowym.

Najistotniejsze działania podjęte w 2021 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. Prowadzono kampanię społeczną „**Dom bez przemocy**” – rozpowszechniano informacje o możliwości reagowania na doświadczenie przemocy w rodzinie i bliskim otoczeniu oraz miejscu zgłoszeń i uzyskaniu profesjonalnej pomocy. Kampania prowadzona w formie spotów radiowych w 4 lokalnych rozgłośniach. Całodobowo działał telefon interwencyjny i adres do korespondencji mailowej. W 2021 r. przyjęto 406 telefonów oraz 62 e-maile z prośbą o pomoc.
2. Prowadzono **7 programów profilaktycznych i specjalistycznych** dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w których uczestniczyło ponad 700 osób, w tym 105 dzieci.
3. **Ośrodek Interwencji Kryzysowej** podjął 7,3 tys. działań, pracownicy udzielili 1,9 tys. porad psychologicznych.
4. Zapewniono **bezpieczne miejsce pobytu** dla osób doświadczających przemocy. Z czasowego pobytu w hostelu OIK skorzystało 86 osób.
5. **Kompleksowe wsparcie dla rodzin w kryzysie** zapewniał Punkt Wsparcia i Terapii Rodzin – m.in. indywidualna psychoterapia krótkoterminowa dzieci i młodzieży, psychoterapia rodzin, psychoterapia par, konsultacje psychiatryczne. Skorzystało 19 rodzin (31 osób, w tym 14 dzieci i młodzieży).
6. Realizowano **procedurę Niebieska Karta**, organizowano grupy robocze – w 584 rodzinach wszczęto procedurę i dla każdej powołano grupę roboczą, łącznie w całym roku 786 rodzin objętych było pomocą grup roboczych.
7. W projekcie „**Kochaj nie krzywdź**” dofinansowanym ze środków Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej podnoszono świadomość społeczną na temat przemocy w rodzinie. Zrealizowano m.in. filmik o charakterze edukacyjno-profilaktycznym dla dzieci i młodzieży gdańskiej, wykłady dla 5,5 tys. odbiorców, konferencję online dla 2,1 tys. odbiorców. Zorganizowano cykl 9 jednodniowych warsztatów pt. Liderzy w ochronie dzieci łącznie dla 123 przedstawicieli oświaty i pomocy społecznej.
8. Zrealizowano **program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie**, w którym uczestniczyło 286 osób, zrealizowano 201 sesji indywidualnych oraz 50 sesji grupowych. 11 osób ukończyło program.
9. Zrealizowano **program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie**, w którym uczestniczyło regularnie 26 osób, z czego 19 osób zaprzestało/ograniczyło negatywne zachowania.
10. Zrealizowano **program poradnictwa w zakresie kontroli zachowań „Im wcześniej tym lepiej”**, w którym uczestniczyło 40 osób/6 par i udzielono 166 indywidualnych konsultacji specjalistycznych.
11. W **Centrum Pomocy Dzieciom** świadczone kompleksową pomoc dzieciom i młodzieży, które były ofiarami przestępstwa (przemocy fizycznej, psychicznej, seksualnej). Wsparciem objęto 246 osób, w tym 81 dzieci i młodzieży, 81 rodziców/opiekunów prawnych, 84 specjalistów.
12. W ramach **Miejskiego Systemu Interwencji Kryzysowej** współpracowało 31 różnorodnych podmiotów na rzecz skutecznego wsparcia osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej, do MSIK wpłynęło 10 spraw.

Wydział/Instytucja wiodący/a: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Zespół Interdyscyplinarny w Gdańsku, Towarzystwo Wspierania Potrzebujących „Przystań”, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, Stowarzyszenie „Przyjazna Dłoń”, Wydział Gospodarki Komunalnej.

Gminny Program Opieki nad Zabytkami za lata 2020-2023

Uchwała Nr XXXVI/911/21 Rady Miasta Gdańska z dnia 27 maja 2021 r.

Ogólny zarys Programu

Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Gdańska jest dokumentem służącym podejmowaniu planowanych działań dotyczących inicjowania, wspierania oraz koordynowania prac z dziedziny ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego oraz upowszechniania a także promowania dziedzictwa kulturowego przez samorząd terytorialny.

Głównym celem Programu jest dążenie do znaczącej poprawy stanu zasobów dziedzictwa kulturowego, w szczególności w zakresie stanu zachowania i utrzymania obiektów oraz zachowania krajobrazu kulturowego. Założenia Programu mają służyć wspieraniu i kreowaniu różnorodnych form i metod umożliwiających utrzymanie krajobrazu kulturowego oraz ratowanie obiektów o szczególnych wartościach historycznych, podnoszenie walorów zabytkowych i wykorzystywanie ich w promocji kultury i rozwoju turystyki w Gdańsku.

Realizacja Programu odbywa się na podstawie następujących priorytetów:

1. Rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego jako element rozwoju społeczno-gospodarczego Gdańska.
2. Gdańsk kolebką „Solidarności”, miejscem, od którego rozpoczął się upadek żelaznej kurtyny, miejscem, gdzie ludzie zmienili losy Europy i Świata.
3. Ochrona i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego Gdańska.
4. Badanie i dokumentacja dziedzictwa kulturowego oraz promocja i edukacja służąca budowaniu tożsamości Gdańszczan.

Ochrona dziedzictwa kulturowego w Gdańsku realizowana jest przez wiele jednostek miejskich.

Najistotniejsze działania podjęte w 2021 r. realizujące założenia Programu oraz ich **efekty:**

Priorytet I. Rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego jako element rozwoju społeczno-gospodarczego Gdańska.

1. W ramach ochrony zabytków i rewitalizacji gdańskiego krajobrazu kulturalnego przyznano dofinansowanie na łączną kwotę **2 784 918,49 zł** w ramach 23 dotacji na rzecz **remontów następujących zabytkowych obiektów:**

- Kościół Św. Mikołaja – wykonanie badań konserwatorskich i prac konserwatorsko-restauratorskich przy gotyckiej polichromii ściennej,
- Kościół Św. Mikołaja – prace konserwatorskie przy umbraculum – regalium papieskim,
- Kościół Św. Mikołaja – prace konserwatorskie przy elewacji wieży,
- Kościół Św. Mikołaja – wykonanie renowacji czterech okien zakrystii,
- Kościół Św. Trójcy – prace konserwatorskie przy elewacji północnej prezbiterium,
- Kościół Św. Barbary - prace remontowo - konserwatorskie południowej elewacji,
- Kościół Bożego Ciała - prace konserwatorskie fragmentu malowanego plafonu na podłożu płóciennym – Alegoria Nadziei,
- Kościół Św. Bartłomieja i Opieki NMP – prace budowlane polegające na wzmocnieniu murów kościoła – ściana północna,
- Kościół Św. Apostołów Piotra i Pawła – prace konserwatorskie - interwencyjny remont dachu nad nawą główną i południową połączy dachu prezbiterium,
- Kościół Św. Apostołów Piotra i Pawła - prace konserwatorskie północnej elewacji kościoła – przeszło pięcie od strony wschodniej,
- Dom mieszkalny ul. Bohaterów Getta Warszawskiego / Politechniczna 4 – remont dwóch tarasów,
- Dom mieszkalny ul. Długi Targ 17/18 - prace konserwatorskie przedproża,
- Dom mieszkalny ul. Ogarna 44/45 - prace konserwatorsko-budowlane elewacji frontowej i przedproża,
- Zespół Dworu Miejskiego – ratunkowy remont dachu budynku południowego,
- Stocznia Gdańska – hala prefabrykacji wyposażenia i ślusarni – dokumentacja obiektu – ekspertyza stanu technicznego i program prac konserwatorskich,
- Stocznia Gdańska – hala prefabrykacji warsztatowej – dokumentacja obiektu – ekspertyza stanu technicznego i program prac konserwatorskich,
- Stocznia Gdańska – hala prefabrykacji wyposażenia – dokumentacja obiektu – ekspertyza stanu technicznego i program prac konserwatorskich,

	<ul style="list-style-type: none"> • Stocznia Gdańska – dawna narzędziownia – dokumentacja obiektu – ekspertyza stanu technicznego i program prac konserwatorskich, • Stocznia Gdańska – dawna ślusarnia – dokumentacja obiektu – ekspertyza stanu technicznego i program prac konserwatorskich, • Baszta Biała – konserwacja tynków wewnętrznych i polichromii, • Mur kurtynowy fosy wewnętrznej zamku krzyżackiego – ratunkowe prace konserwatorskie, • Brama Długouliczna „Złota Brama” – ratunkowe zabezpieczenie budynku. <p>2. Podjęto działania w ramach pomocy międzygminnej na kwotę 50 000 zł polegające na dofinansowaniu odbudowy wraz z rekonstrukcją budynku Kościoła Św. Józefa Oblubieńca NMP w Kasparusie.</p> <p>Priorytet IV. Badanie i dokumentacja dziedzictwa kulturowego oraz promocja i edukacja służąca budowaniu tożsamości Gdańszczyzn.</p> <p>1. W ramach rozpoznania i zewidencjonowania zasobów dziedzictwa kulturowego powstały opracowania badawczo – dokumentacyjne obiektów oraz obszarów zabytkowych za łączną kwotę 124 260 zł:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inwentaryzacja wizualna w formie materiałów filmowych obszaru planowanego parku kulturowego na terenie Śródmieścia Gdańska, • Studium urbanistyczno – konserwatorskie dla tzw. „zachodniego frontu” zespołu śródmiejskiego Gdańska, • Opracowanie graficzne, redakcyjne i kartograficzne map Atlasu Gdańska, • Pozyskanie skanów historycznych.
<p>Wydział/Instytucja wiodący/a: Biuro Architekta Miasta</p>	
<p>Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Muzeum Gdańska, Biuro Rozwoju Gdańska, Hevelianum, Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska, Gdańskie Nieruchomości, Gdański Zarząd Dróg i Zieleni, Narodowy Instytut Dziedzictwa.</p>	

Miejski program promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy na lata 2020-2021

Uchwała Nr XIX/472/20 Rady Miasta Gdańska z dnia 30 stycznia 2020 r.

Ogólny zarys Programu

Miejski Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2020–2021 tworzy plan działań prowadzących do zwiększenia poziomu jakości życia mieszkańców Gdańska poprzez wzrost skali zatrudnienia oraz koordynację działań prowadzonych na rzecz rynku pracy, w tym we współpracy z lokalnymi pracodawcami.

Celem głównym Programu jest wspieranie zatrudnienia w Gdańsku, co realizowane jest poprzez trzy cele szczegółowe, tj.:

1. Zaspokajanie potrzeb kadrowych pracodawców oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości.
2. Aktywizacja zawodowa osób biernych zawodowo oraz osób bezrobotnych pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy.
3. Pomoc mieszkańcom w wyborze szkoły, kierunków studiów, miejsca pracy, dalszego rozwoju zawodowego oraz pomoc w zatrudnieniu osobom bezrobotnym poszukującym pracy.
4. Wspieranie pracodawców zatrudniających cudzoziemców oraz cudzoziemców podejmujących pracę w Gdańsku.
5. Poprawa jakości i obsługi klientów GUP.

Założenia zawarte w dokumencie oparte są na szczegółowej analizie sytuacji na rynku pracy wykorzystującej m.in. dane dostępne w opracowaniach takich jak: „Informacja o sytuacji na lokalnym rynku w Mieście Gdańsku”, „Sprawozdaniu z działalności Gdańskiego Urzędu Pracy” oraz w oparciu o dane statystyczne Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku i Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie.

Najistotniejsze działania podjęte w 2021 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. W 2021 r. pracę podjęło 7395 osób bezrobotnych z Miasta Gdańska, zarejestrowane w Gdańskim Urzędzie Pracy. Zatrudnienie to było podejmowane zarówno dzięki aktywnym formom wsparcia organizowanym przez GUP, jak i bez nich. Wśród aktywnych form na uwagę zasługuje:

- **Zatrudnienie subsydiowane** dla 155 bezrobotnych mieszkanek i mieszkańców Gdańska, w tym prace interwencyjne, czyli częściowe dofinansowanie do wynagrodzenia nowozatrudnionej osoby bezrobotnej. W 2021 r. subsydiowano zatrudnienie przez organizację prac interwencyjnych (dla 78 bezrobotnych), roboty publiczne (dla 32 osób), refundację wynagrodzeń osób 50+ (dla 12 osób), a także – pierwszy raz w GUP – poprzez zatrudnienie wspierane (dla 1 osoby). roku życia (9 osób);
- **Wsparcie dla nowopowstałych przedsiębiorstw** dla 472 osób bezrobotnych z Miasta Gdańska; w powiązaniu z tą formą aktywizacyjną, uczestniczki i uczestnicy kierowani byli także na szkolenia z zakresu przedsiębiorczości (427 osób); w powyższych wskaźnikach ujętych zostało 17 bezrobotnych mam biorących udział w programie „Mama na Etacie”.

Efektywność zatrudnieniowa, czyli odsetek osób kończących udział w danej formie wsparcia, które w okresie 3 miesięcy od zakończenia, podejmują/kontynuują zatrudnienie lub działalność gospodarczą w 2021 r. wyniosła 90,6%. Ostateczny pomiar efektywności zatrudnieniowej nastąpi na początku kwietnia 2022 r.

2. Spośród osób wymienionych w punkcie 1 i objętych aktywnymi formami wsparcia realizowanymi przez Gdański Urząd Pracy, dzięki zagospodarowaniu dostępnych funduszy, tj.: Fundusz Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, jak również programy operacyjne zasilane z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Krajowego Funduszu Szkoleniowego, możliwe było skierowanie na różnego rodzaju działania 4911 mieszkanek i mieszkańców Gdańska. Jak co roku, także w 2021 r. największym zainteresowaniem cieszyło się podnoszenie kwalifikacji i kompetencji pracowników zatrudnionych u gdańskich pracodawców w ramach KFS - dzięki tym środkom przeszkolonych zostało 3203 osób. Najczęściej wykorzystywanymi formami aktywizacji dla osób bezrobotnych były szkolenia (631 os. z Gdańska), następnie podejmowanie działalności gospodarczych przy współudziale środków GUP (472 os. z Gdańska) oraz nabywanie doświadczenia zawodowego poprzez staże (366 os. z Gdańska).

Gdański Urząd Pracy w sposób szczególny wspiera niektóre grupy bezrobotnych i poszukujących pracy, poprzez specjalnie wydzielone przedsięwzięcia. W 2021 r. były to:

- **Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego** na lata 2014-2020 (RPO WP), którego realizacja została wydłużona do 2022 r. z uwagi na sytuację pandemiczną; źródłem jego finansowania były 3 projekty: „Aktywizacja osób bezrobotnych w powiecie M. Gdańsk i gdańskim (IV)”, „Zintegrowana Inwestycja w Talenty (III)” oraz „Odkryj swój kapitał”. W przypadku dwóch pierwszych uczestnikami mogły być osoby powyżej 30. roku życia, w tym kobiety, osoby powyżej 50. roku życia, z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych, o niskich kwalifikacjach. W trzecim projekcie natomiast mogły uczestniczyć osoby bezrobotne w każdym wieku, w szczególności osoby zagrożone

wykluczeniem społecznym, a działania z zakresu aktywizacji zawodowej były uzupełnione integracją społeczną. W ramach całego przedsięwzięcia (RPO WP) skierowano 504 osoby z M. Gdańska: 247 w RPO IV, 255 ZIT III i 2 OSK. Najpopularniejszym wsparciem były staże. Sporym zainteresowaniem cieszyły się także szkolenia zawodowe;

- **Program Operacyjny Wiedza, Edukacja i Rozwój** (PO WER), zakładający przedstawienie klientowi GUP będącemu w wieku 18-29 lat propozycji pracy lub innej formy pomocy w okresie pierwszych 4 miesięcy od zarejestrowania się lub przystąpienia do projektu. Przedstawiając ofertę skrojoną pod indywidualne potrzeby, wsparcia udzielono 572 osobom z Miasta Gdańska;
- Trzecia edycja dedykowanego zawężonej grupie beneficjentów program specjalny - „Mama na etacie” adresowany został do kobiet wchodzących/powracających na rynek pracy po urlopie macierzyńskim/wychowawczym, zarejestrowanych w GUP. Pakiet działań obejmował przede wszystkim usługi i instrumenty rynku pracy, z których największym zainteresowaniem cieszyły się dofinansowanie do otwarcia własnej działalności gospodarczej oraz podnoszenie kwalifikacji i umiejętności poprzez szkolenia i kursy zawodowe. Z oferowanego wsparcia skorzystały 53 kobiety z Miasta Gdańska.
- W 2020 r. Gdański Urząd Pracy uruchomił w ramach pomocy osobom z niepełnosprawnościami program „Zatrudnienie bez barier PatrON”, który kontynuowany był w 2021 r. Jego celem było zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych poprzez zapewnienie kompleksowej oferty aktywizacyjnej. Mieszkancom i mieszkańcom Gdańska udzielano 25 dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej, zrefundowano koszty wyposażenia 7 stanowisk pracy, 4 osoby skierowano na szkolenia, 3 dofinansowano odsetki do kredytu na kontynuację prowadzenia działalności gospodarczej a 1 skierowano na staż. Ponadto w ramach zadania zleconego doświadczonej organizacji pożytku publicznego 16 osób z Miasta Gdańska skierowanych przez GUP skorzystało z kompleksowej, sprofilowanej pod kątem potrzeb tej grupy docelowej poradnictwa zawodowego.

W 2021 r. powiatowe urzędy pracy kontynuowały działania i inicjatywy w celu złagodzenia negatywnych skutków kryzysu związanego z COVID-19. Udzielane wsparcie dotyczyło:

- 1) jednorazowych pożyczek dla mikroprzedsiębiorców w wysokości 5000 zł na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności; udzielono wsparcia łącznie w kwocie 1 484 644,43 zł,
- 2) dofinansowań dla samozatrudnionych do kosztów prowadzenia firmy w wysokości 5 582 670 zł,
- 3) dofinansowań mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim firmom oraz organizacjom pozarządowym i kościelnym osobom prawnym do wynagrodzeń pracowników zatrudnianych przez pracodawców w łącznej wysokości 11 254 884,05 zł,
- 4) dotacji w wysokości 5000 zł dla przedsiębiorców działających w ściśle określonych branżach (m.in. firmy prowadzące działalność turystyczną, hotelarską, gastronomiczną i kulturalną) w wysokości 51 504 874,89 zł.

Nowo wprowadzonym mechanizmem w II połowie 2021 r. były jednorazowe dotacje dla mikro i małych przedsiębiorców prowadzących sklepiki szkolne. W efekcie do działających w Gdańsku oraz powiecie gdańskim przedsiębiorców, organizacji pozarządowych oraz kościelnych osób prawnych w 2021 r. trafiło łącznie 69 827 073,37 zł. Zdecydowana większość tej kwoty wykorzystana została w dotacjach dla przedsiębiorców działających w określonych branżach.

3. W 2021 roku kierunkiem działań doradców zawodowych była jak dotychczas aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy poprzez poradnictwo indywidualne oraz poradnictwo grupowe. W 2021 r. z usług doradczych skorzystało 1583 osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz 77 osób niezarejestrowanych w GUP. Widoczny wzrost w porównaniu z ubiegłorocznym wynika z powrotu do bezpośredniej obsługi klienta.

W ramach usług doradczych udzielono:

- porad indywidualnych – dla 2654 osób, w tym 118 dla osób niezarejestrowanych w GUP
- porad grupowych – dla 162 osób.

W poradnictwie indywidualnym doradcy wspierali swoich klientów m.in. procesem coachingowym składającym się z kilku sesji rozłożonych w dłuższym okresie czasu. Natomiast w poradnictwie grupowym skoncentrowano uwagę na osobach długotrwale bezrobotnych, które skorzystały z warsztatów motywacyjnych pt. „Mam motywację, działam – czas na zmianę” oraz osobach po 50 r.ż., które wzięły udział w warsztatach pt. „Mam potencjał i doświadczenie – wiem, jak je wykorzystać”. Dodatkowo osoby z orzeczonym stopniem niepełnosprawności były wspierane poprzez udział w warsztacie „Rynek pracy bez tajemnic” oraz w projekcie organizowanym przez Biuro Integracji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych BIZON „Specjalistyczne poradnictwo zawodowe dla osób z ON zarejestrowanych w GUP jako osoby bezrobotne i poszukujące pracy”.

W 2021 roku doradcy klienta objęli swoją usługą 7113 osób bezrobotnych, przeprowadzając z nimi łącznie 29 246 spotkań, tj. ok 116 spotkań dziennie oraz 9619 wizyt za pośrednictwem kontaktu telefonicznego. W wyniku aktywizacji zawodowej 7104 osoby podjęły pracę, w tym 380 osób z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności.

4. W 2021 r. Gdański Urząd Pracy zorganizował III edycję programu specjalnego „Mama na etacie”, w której uczestniczyło 53 kobiet, w tym 27 pań otrzymało jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej a 17 podjęło zatrudnienie.
5. W ramach udzielania kompleksowej pomocy w zakresie rekrutacji i selekcji kandydatów do pracy w 2021 r. zorganizowanych zostało 60 spotkań rekrutacyjnych (giełd pracy), w tym 13 on-line. W trakcie spotkań osoby zainteresowane podjęciem zatrudnienia mogły zapoznać się z warunkami pracy i płacy na danym stanowisku, zaś pracodawcy mieli możliwość bezpośrednich rozmów kwalifikacyjnych z kandydatami.
6. Gdański Urząd Pracy w 2021 r. uruchomił dodatkową usługę dla pracodawców w postaci e-konsultacji „Rynek pracy przy kawie”, podczas których pracodawcy przy użyciu platformy ZOOM mogli nawiązać video rozmowę z pracownikiem urzędu oraz otrzymać wsparcie w wypełnianiu wniosków dot. finansowych form wsparcia. Podczas spotkań doradca klienta omawiał usługi i formy wsparcia dostępne dla przedsiębiorców. W 2021 r. odbyły się 24 takie spotkania, w których udział wzięło blisko 100 pracodawców.
7. Pomimo trwającej sytuacji epidemiologicznej GUP 26.10.2021 r. zorganizował III edycję Festiwalu Pracy i Aktywności Seniorów. Wydarzenia adresowane było do dojrzałych mieszkańców Gdańska, którzy na miejscu mogli skorzystać z ponad 200 ofert pracy dla osób powyżej 60. r.ż., inspirujących pomysłów na spędzenie wolnego czasu, występów gwiazd znanych z telewizji, eksperckich porad i zabiegów spa. W wydarzeniu wzięło udział blisko 2500 seniorów.
8. W 2021 r. w Centrum Rozwoju Talentów zarówno warsztaty, jak i spotkania indywidualne odbywały się w dwóch formach: stacjonarnej i on-line. Taka możliwość spowodowała wzrost zainteresowania usługami i pokazała nowe możliwości. W tym roku w Centrum odbyły się łącznie 293 warsztaty i webinaria, w których uczestniczyło 5029 osób, a doradczynie udzieliły 4596 porad indywidualnych dla 2536 osób. W 2021 r. zorganizowano drugą edycję programu

	<p>„Ambasador Talentów” Projekt realizowany pod hasłem „bliżej Was, bliżej uczniów” skierowany jest do szkolnych doradców zawodowych z Gdańska i powiatu gdańskiego i obecnie liczy już 39 Ambasadorów.</p> <p>9. Umożliwienie podjęcia pracy cudzoziemcom poprzez zarejestrowanie oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom. Łącznie w GUP zarejestrowano 95 025 oświadczeń (Miasto Gdańsk + powiat), 95% pracodawców otrzymało zewidencjonowane oświadczenia drogą elektroniczną. Najliczniejszą grupę cudzoziemców w dalszym ciągu stanowią obywatele Ukrainy (ok. 77 %).</p> <p>10. Nagranie instrukcji w formie filmu dot. składania oświadczeń poprzez portal praca.gov.pl</p> <p>11. Przeprowadzenie 5 szkoleń na rzecz poszerzania wiedzy pracodawców z zakresu legalizacji zatrudnienia cudzoziemców i komunikacji wielokulturowej.</p> <p>12. Kontynuowano działalność Punku Pomoc Cudzoziemcom, w którym w 2021 r. udzielono pomocy 4090 cudzoziemcom (pomoc z zakresu legalizacji pobytu, pomocy przy wypełnianiu dokumentów, jak i dotyczące warunków życia i pracy w Gdańsku). Konsultacje udzielane są w języku ukraińskim, angielskim i polskim.</p> <p>13. Działania w ramach celu poprawa jakości obsługi klientów GUP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapewniono prawidłowe i terminowe wypłaty należnych świadczeń dla bezrobotnych. Działania te zapewniły terminową realizację wszystkich wypłat świadczeń zgodnie z terminarzem wypłat na rok 2021 r. • Rejestracja przez Internet w stosunku do rejestracji ogółem kształtowała się na poziomie 82%. • W ramach działań promujących elektroniczne usługi GUP w 2021 r. zorganizowano 3 szkolenia pt. "Sprawy urzędowe przez Internet bez wychodzenia z domu" dla mieszkańców Miasta i Powiatu. • Powyższe przyczyniło się do wzrostu zainteresowania elektronicznymi usługami, jak również wzrostu wysyłki 5 418 decyzji do klientów drogą elektroniczną.
<p>Wydział/Instytucja wiodący/a: Gdański Urząd Pracy</p>	

Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Gdańska na lata 2020–2024

Uchwała Nr XVII/419/19 Rady Miasta Gdańska z dnia 28 listopada 2019 r.

Ogólny zarys Programu

Wieloletni program gospodarowania zasobami mieszkaniowymi Gminy Miasta Gdańska na lata 2020–2024 określa kierunki polityki mieszkaniowej na kolejne 5 lat. Podstawą ich przedstawienia była analiza obecnego stanu technicznego zasobu oraz skala obecnego i szacowanego zapotrzebowania na lokale komunalne, w tym na najem socjalny w kolejnych latach. Wśród priorytetów wymienia się dążenie do sukcesywnego podnoszenia stanu technicznego zasobu oraz sprawniejszą realizację potrzeb mieszkaniowych osób wykluczonych społecznie. Główne kierunki polityki mieszkaniowej określone w programie to: (1) racjonalizacja gospodarowania lokalami mieszkaniowymi; (2) warunki obniżenia czynszu poprzez obniżki dochodowe oraz obniżki techniczno-użytkowe; (3) zabezpieczenie środków finansowych na realizację procesu remontowego i modernizację budynków komunalnych; (4) budowa mieszkań przez GTBS i TBS Motława pod wynajem na rzecz Gminy Miasta; (5) pozyskiwanie nowych mieszkań komunalnych, w tym dla osób wymagających wsparcia; (6) pozyskiwanie nowych źródeł finansowania gospodarki mieszkaniowej.

Najistotniejsze działania podjęte w 2021 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

- Działalność Towarzystwa Budownictwa Społecznego (TBS).** Zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych ludności Gdańska poprzez zwiększanie dostępności lokali mieszkalnych na wynajem. TBS-y prowadzą również działania z zakresu nabywania budynków lub ich części oraz przeprowadzania remontów i modernizacji lokali z zamiarem ich wynajmowania. W 2021 r. TBS oddały na potrzeby Miasta łącznie 69 lokali mieszkalnych, w tym 55 lokali z dofinansowaniem z Funduszu Dopłat Banku Gospodarstwa Krajowego oraz 14 lokali w ramach programu Społecznego Budownictwa Czynszowego.
- Działalność GIS Sp. z o.o.** Zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. W 2021 r. spółka oddała do użytkowania budynek mieszkalny z 4 lokalami ze wsparciem przy ul. Cienistej w Gdańsku.
- Prace remontowe lokali mieszkalnych pozostających w zasobie miejskim.** W 2021 r. wyremontowano 228 lokali mieszkalnych z zasobu komunalnego. Działania te były nakierowane na zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych najbardziej potrzebujących członków gdańskiej społeczności. W grudniu 2021 r. złożono dwa wnioski o bezwrotne finansowe wsparcie z Funduszu Dopłat (możliwy zwrot do 80% kosztów przedsięwzięcia) do Banku Gospodarstwa Krajowego na remont 10 lokali mieszkalnych.
- Zwiększenie dostępu do mieszkań dla osób potrzebujących wsparcia społecznego było możliwe dzięki kontynuacji **Gdańskiego Programu Mieszkalnictwa Społecznego (GPMS)**, w ramach którego w 2021 r. wydano 59 ofert mieszkań z zasobu mieszkaniowego Miasta, które przeznaczono dla osób rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym (w tym 25 ofert to przedłużenie pobytu w mieszkaniu ze wsparciem - np. Program Dolne Młyny). Z tego na mieszkania ze wsparciem przekazano 17 ofert lokali (w tym 4 oferty to przekształcenie mieszkania wspomagane na mieszkanie ze wsparciem). Beneficjenci Programu zawierają umowę najmu, a jednocześnie są objęci wsparciem zapewnionym przez MOPR. Na mieszkania wspomagane przeznaczono 11 lokali z czego 10 to lokale przeznaczone na program „Housing First- Najpierw Mieszkanie”, mający za zadanie pomóc osobom bezdomnym w wychodzeniu z tego stanu. Osoby, które korzystają z mieszkań wspomaganych przygotowywane są do prowadzenia samodzielnego życia lub mają zapewnioną pomoc w prowadzeniu samodzielnego życia.
- W 2021 r. odbyła się I edycja publicznej oferty najmu, w ramach której 16 rodzin otrzymało najem lokalu w zamian za wykonanie remontu we własnym zakresie i na własny koszt.
- W 2021 r. przeprowadzono nabór wniosków do programu dopłat do czynszów (14 lokali przy ul. Kurzej 14 i Kurzej 15/16).

Wydział/Instytucja wiodący/a: Wydział Gospodarki Komunalnej

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Gdańskie Nieruchomości, Gdańska Infrastruktura Społeczna Sp. z o.o., TBS-y.

Plan adaptacji do zmian klimatu dla miasta Gdańska

Uchwała Nr XIII/249/19 Rady Miasta Gdańska z dnia 29 sierpnia 2019 r.

Ogólny zarys Planu

Plan Adaptacji Miasta Gdańska do zmian klimatu został opracowany w celu przygotowania władz miasta i mieszkańców do świadomego i odpowiedzialnego reagowania na zmiany klimatu oraz wynikające z nich zagrożenia.

Wizja adaptacji miasta do zmian klimatu do roku 2030:

Osiągnięcie zrównoważonego i akceptowanego społecznie rozwoju Gdańska, poprzez optymalne wykorzystanie posiadanych zasobów oraz walorów położenia miasta, zapewniających bezpieczeństwo w warunkach zmieniającego się klimatu.

Cel nadrzędny planu adaptacji:

Zapewnienie wysokiej jakości życia Gdańszczan, podnoszenie poziomu ich wiedzy, świadomości i aktywności oraz organizacyjne i techniczne dostosowanie miasta do zmieniającego się klimatu.

Cele szczegółowe planu adaptacji:

1. Zwiększenie odporności miasta na występowanie powodzi nagłych/miejskich,
2. Zwiększenie odporności miasta na występowanie powodzi od strony rzek,
3. Zwiększenie odporności miasta na występowanie powodzi od strony morza,
4. Zwiększenie odporności miasta na występowanie deszczy nawalnych,
5. Zwiększenie odporności miasta na występowanie wyższych temperatur maksymalnych,
6. Zwiększenie odporności miasta na występowanie ekstremalnie niskiej temperatury powietrza,
7. Zwiększenie odporności miasta na wzrost poziomu morza,
8. Zwiększenie odporności miasta na występowanie silnego i bardzo silnego wiatru,

Najistotniejsze działania podjęte w 2021 r. realizujące założenia Planu oraz ich efekty:

1. **Rozwój systemu monitoringu i ostrzegania.** W ramach Regionalnego Monitoringu Atmosfery Aglomeracji Gdańskiej, Fundacja ARMAG prowadziła na terenie Gminy Miasta Gdańska pomiary zanieczyszczeń powietrza i parametrów meteorologicznych w sześciu automatycznych stacjach pomiarowych. W ramach projektu pt.: „Rozbudowa monitoringu atmosfery w aglomeracji trójmiejskiej” została zbudowana nowa stacja komunikacyjna AM7 w Gdańsku Matarni”. Z kolei Gdańskie Wody Sp. z o.o. obsługuje utrzymanie systemu monitoringu opadów pomiarów stanów wód za pomocą 76 sond, 27 deszczomierzy, 1 stacji meteo oraz na bieżąco utrzymuje system (serwery, obsługa czujników, obsługa informatyka, itp.); dokonano również aktualizacji koncepcji odprowadzenia wód opadowych z rejonu Kiełpina Górnego i rozpoczęto analizę hydrologiczno-hydrauliczną Potoku Siedlickiego do węzła końcowego zlokalizowanego przy ul. Adamowicza w Gdańsku.
2. W ramach **uwzględnienia uaktualnionych prognoz zmian klimatu w dokumentach strategicznych**, w 2021 r. wykonano lub przystąpiono do wykonania 11 studiów i analiz, w tym m.in.: Gdańska Polityka Wodna, Gdańskie Przestrzenie Lokalne, Gdańska Polityka Zieleni, Uwarunkowania lokalizacji instalacji fotowoltaicznych na terenie Gdańska, Kierunki rozwoju tras tramwajowych - analiza trasy przez Brzeźno i Letnicę, System tras rowerowych dla Gdańska 2021.
3. Dokonano **wizualizacji rozkładu ryzyka** w mieście do wszystkich sporządzanych w Biurze Rozwoju Gdańska planów miejscowych informacji zawartych na mapach zagrożenia powodziowego (2020) oraz ujawnionych w Rejestrze osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi dla miasta Gdańska (2011).
4. W ramach zadania z Budżetu Obywatelskiego dla projektu pt.: „Gdańsk - Tu oddycham. System czujników jakości powietrza w każdej dzielnicy” **zamontowano 35 szt. czujników pomiarowych zanieczyszczeń powietrza**, w tym przede wszystkim pyłu PM10 i PM2,5.
5. W ramach **zabezpieczenia budynków i obiektów**, przebudowano kolektor sanitarny „Morena”.
6. W ramach **rozbudowy infrastruktury rowerowej** wykonano nowe trasy rowerowe: Wiślana Trasa Rowerowa – droga rowerowa na odcinku 6,6 km od granicy z gminą Cedry Wielkie do Świbna, Wiadukt Biskupia Górka – drogi rowerowe i ciągi pieszo-rowerowe o łącznej długości 1,5 km, Obrońców Wybrzeża – droga rowerowa na odcinku 0,3 km, Potok Oruński – ciąg pieszo-rowerowy na odcinku 0,7 km, skrzyżowanie Grunwaldzka/Pomorska i Wały Jagiellońskie/Hucisko – budowa przejazdów rowerowych i przebudowa chodników, 3 Maja – pasy rowerowe na odcinku 0,7 km, kontrapasy rowerowe na ulicach Bajki, Siennej, Cystersów – łącznie 1,3 km, ulice Kościarska i Bytowska – modernizacja ciągów pieszo-jezdnych na odcinku 4 km.
7. **Budowa systemu optymalizacji gospodarowania wodą pitną i ściekami sanitarnymi.** Gdańska Infrastruktura Wodociągowo-Kanalizacyjna Sp. z o.o. realizowała projekty „Rozwój systemu monitoringu wód podziemnych na obszarze Gdańska, Sopotu i gminy Pruszcz Gdański” (realizacja prac badawczych, weryfikacja zasobów wodnych), projekt „Gdański system monitorowania i prognozowania zagrożeń w wodach podziemnych” oraz prace studialne dot. rozpoznania zjawiska suszy i jej wpływu na ujęcia komunalne (określono podatność ujęć wody na zjawisko suszy, wydano rekomendacje w zakresie monitorowania i prognozowania niżówki hydrogeologicznej oraz innych niekorzystnych zjawisk zachodzących w strefach zasilania i poboru wód podziemnych z występowaniem suszy);

<p>9. 9. Zwiększenie odporności miasta na występowanie burz (w tym burz z gradem).</p>	<p>prowadzono również działania w zakresie utrzymania stref ochronnych ujęć wody, w tym analizy ryzyka (zakończono prace studialne w zakresie analizy ryzyka ujęcia powierzchniowego „Straszyn”).</p> <p>8. Ochrona obszarów generowania świeżego/chłodnego powietrza. Wyznaczanie w planach miejscowych terenów pod zieleń, zachowanie terenów leśnych i zadrzewionych, szczegółowe kształtowanie w sporządzanych planach miejscowych Ogólnomiejskiego Systemu Terenów Aktywnych Biologicznie (OSTAB) jako, między innymi, system przewietrzania miasta.</p> <p>9. Odtwarzanie odcinków wydm i wałów przeciwsztormowych. W ramach tego działania Zarząd Morskiego Portu Gdańsk S.A. zakończył następujące inwestycje: Nabrzeże Obrońców Poczty Polskiej, Nabrzeże Mew, Nabrzeże Wisłoujście, Nabrzeże Zbożowe, Nabrzeże Szczecińskie i część Nabrzeża Wiślanego, gdzie rozbudowano portowe sieci kanalizacji deszczowej o nowe odcinki oraz urządzenia wraz ze zbiornikami retencyjnymi i rowami melioracyjnymi.</p> <p>10. Kontynuowano Gdański Program Przeciwpowodziowy (GPP) – trwały prace związane z budową zbiornika retencyjnego Jaśkowa Dolina, wybudowano przepompownię wspomagającą na kolektorze kanalizacji deszczowej w rejonie ul. Stryjewskiego, prawy wał przeciwpowodziowy Optywu Motławy na odcinku od ul. Elbląskiej do ul. Zawodników; rozwijano również system ochrony przeciwpowodziowej i melioracyjnej miasta – interwencyjne utrzymanie potoków, utrzymanie otwartego systemu odwodnieniowego, utrzymanie i monitoring stanu sieci kanalizacji deszczowej, utrzymanie i modernizacja przepompowni (projekt modernizacji pompowni Rudniki, montaż kraty mechanicznej w przepompowni Nowy Port), podejmowano współpracę z Lasami Państwowymi w zakresie zwiększenia retencji na obszarach RDLP należących do GMG (głównie obszar Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego). Lasy Państwowe zleciły koncepcję zwiększenia retencji w zlewniach potoku Oliwskiego i Strzyży.</p> <p>11. Rozbudowywany był system rozwiązań dla zapewnienia komfortu termicznego mieszkańców – wybudowano 6 szt. nowych źródeł (2 szt. na terenie Wyspy Ołowianka, na trasie Gdańskiej Alei Włazów, 1 szt. między placem zabaw a zbiornikiem retencyjnym Augustowska, 1 szt. koło ul. Raduńskiej, 1 szt. przy ul. Jacka Soplity, 1 szt. przy ul. Chełmońskiego i 1 szt. przy ul. Diany); w rezultacie, na koniec 2021 r. do użytku mieszkańców i turystów w nowym sezonie dostępne były 42 źródła. W sezonie letnim rozstawiono zamgławiacze w następujących lokalizacjach: Gdański Ogród Zoologiczny, Targ Węglowy, Hewelianum, Stogi-plaża, Forum Gdańsk, Ołowianka, Pl. Kobzdeja, Pl. Świętopełka, Park Oruński, Skwer Bajki (Stogi, ul. Lenartowicza).</p> <p>12. W ramach programu FanPLESStic-sea wykonano pilotową stację poprawy jakości wód opadowych zlokalizowaną przy obiekcie kanalizacji deszczowej w dzielnicy Brzeźno; uzyskano obiecujące wyniki, które posłużą do szerszego wprowadzenia w krajobrazie miasta roślinności poprawiającej jakość wód opadowych.</p> <p>13. Rozbudowane zostały systemy kanalizacji otwartej z możliwością retencjonowania i oczyszczania wód: 10 nowych obiektów małej retencji miejskiej; w 2021 r. wykonano monitoring sieci kanalizacji deszczowej w ilości 40,5 tys. mb.</p> <p>14. W 2021 r. odbyły się dwa spotkania Gdańskiego Forum Zmian Klimatu. Na pierwszym z nich powołano Radę Gdańskiego Forum Zmian Klimatu, której celem jest wypracowanie wspólnie z mieszkańcami propozycji rozwiązań problemów w zakresie zmian klimatu. Radę tworzą przedstawiciele świata nauki (m.in. Politechnika Gdańska, Uniwersytet Gdański, PAN, IMGW).</p> <p>15. Dokonano zakupu 100 szt. beczek z recyklingu na zbieranie wody deszczowej, beczki zostały rozdane mieszkańcom oraz postawione przy placówkach edukacyjnych; mieszkańcom dzielnicy Śródmieście rozdysponowano 9 szt. drewnianych beczek na deszczówkę, które były nagrodą w konkursie o tematyce zmian klimatu.</p>
--	--

	<p>16. Realizowano działania promocyjno-informacyjne: Spółka Gdańskie Wody była ponadto współorganizatorem forum dyskusyjnego online „Kawa retencja”, organizatorem warsztatów z tworzenia ogrodów deszczowych w skrzyniach (w Pałacu Młodzieży i podczas Eko Strefy); Gdańska Infrastruktura Wodociągowo-Kanalizacyjna Sp. z o.o. zorganizowała Obchody Światowego Dnia Wody (komunikacja o konieczności ochrony zasobów wody, znaczeniu wody oraz konieczności jej oszczędzania), jak i kampanię w mediach społecznościowych pod hasłem „D/ocień wodę” w celu promowania możliwości pozyskania dotacji miejskich na wymianę źródła ogrzewania oraz o uchwale antysmogowej, Wydział Środowiska przeprowadził kampanię informacyjną na ekranach w miejskich autobusach i tramwajach w okresie grzewczym.</p>
<p>Wydział/Instytucja wiodący/a: Wydział Środowiska</p>	
<p>Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Straż Miejska w Gdańsku, Urząd Morski w Gdyni, Biuro Rozwoju Gdańska, Zarząd Transportu Miejskiego w Gdańsku, Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Gdańsku, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, Gdańska Infrastruktura Wodociągowo-Kanalizacyjna Sp. z o.o., Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska, Gdańskie Wody sp. z o.o., fundacja ARMAG i inni.</p>	

Program ochrony środowiska dla miasta Gdańska na lata 2021-2023 z perspektywą do roku 2025

Uchwała Nr XXXIX/1020/21 Rady Miasta Gdańska z dnia 30.09.2021 r.

Ogólny zarys Programu

Program ochrony środowiska dla miasta Gdańska sporządzony został w celu realizacji polityki ochrony środowiska zbieżnej z najważniejszymi dokumentami strategicznymi i programowymi. Program stanowi instrument zarządzania środowiskiem w mieście i integruje wszystkie działania z zakresu ochrony środowiska i przyrody na szczeblu miasta, odnosząc się do strategii ochrony środowiska przyjętych w dokumentach na szczeblu województwa i kraju. We wdrażaniu programu uczestniczą podmioty organizujące, realizujące i kontrolujące zadania, w tym instytucje finansujące. W programie wyznaczono cele, kierunki, zadania i wskaźniki ich realizacji pokazujące oczekiwane kierunki zmian. Główne obszary interwencji to: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenie hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowania wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze, zagrożenie poważnymi awariami.

Najistotniejsze działania podjęte w 2021 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. **Automatyczny monitoring stanu zanieczyszczenia powietrza** atmosferycznego na terenie Gminy Miasta Gdańska (w tym w szczególności badanie stężenia takich zanieczyszczeń jak: ditlenek siarki, tlenki azotu, pyły, tlenek węgla, ozon, benzen), przygotowywanie i upowszechnianie, w różnych formach, informacji o stanie powietrza atmosferycznego (np. na stronie internetowej, panelach informacyjnych), zarządzanie informacją o jakości powietrza w oparciu o dane pochodzące z pomiarów i modelowania. Dotacja dla realizującej zadanie Fundacji Agencja Regionalnego Monitoringu Atmosfery Gdańsk-Gdynia-Sopot (ARMAG) wyniosła 580 tys. zł.
2. Realizacja projektu **Gdańsk – Tu oddycham** – budowa systemu czujników jakości powietrza w każdej dzielnicy (instalacja niereferencyjnych czujników pomiarowych pyłu PM 10 i PM 2,5 w miejscach wskazanych przez Rady Dzielnic w celu rozbudowy sieci pomiarowej dotyczącej jakości powietrza).
3. Usuwanie azbestu z terenu miasta. W 2021 r. masa usuniętych materiałów azbestowych w ramach dotacji wyniosła 57,21 Mg, na co wydatkowano środki w wysokości 93 504,74 zł. Podpisano 33 umowy o dotacje.
4. **Pobór i analiza próbek popiołu** z pieców do ogrzewania budynków na terenie Gminy Miasta Gdańsk. Na podstawie zawartego porozumienia ze Strażą Miejską w Gdańsku o współpracy w zakresie pobrania, zbadania i analizy próbek popiołu z pieców do ogrzewania budynków na terenie Gminy Miasta Gdańska oraz na podstawie umowy zawartej z Instytutem Chemicznej Przeróbki Węgla w Zabrze prowadzono kontrole palenisk. Spośród 57 zbadanych próbek w 37 przypadkach doszło do współspalania odpadów.
5. **Wsparcie pomocy weterynaryjnej**, rehabilitacji i opieki nad dzikimi ptakami i drobnymi ssakami z terenu gminy w kwocie 65 tys. zł.
6. Urządzanie terenów zieleni. Przeprowadzono projekt **Ogrody Motylowe** w gdańskich szkołach – cykl warsztatów, opracowanie treści i wydruk plakatów, materiałów informacyjnych. Pielęgnacja drzew na terenie miasta, zakup i rozdawania cebul roślin, roślin doniczkowych, sadzonek. Prowadzenie nasadzeń.

Wydział/Instytucja wiodąca/a: Wydział Środowiska

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Wydział Gospodarki Komunalnej, Wydział Projektów Inwestycyjnych, Biuro Rozwoju Gdańska, Gdański Zarząd Dróg i Zieleni, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gdańsku, Gdańska Infrastruktura Wodociągowo-Kanalizacyjna Sp. z o.o., Saur Neptun Gdańsk S.A., Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska, Straż Miejska, Zakład Utylizacyjny Sp. z o.o., Pomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, Nadleśnictwo Gdańsk, Gdański Ośrodek Sportu, Zarząd Transportu Miejskiego w Gdańsku, Gdańskie Nieruchomości i inni.

Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Gdańska na lata 2018–2023

Uchwała Nr LV/1569/18 Rady Miasta Gdańska w dniu 26.06.2018 r.

Ogólny zarys Programu

Opracowanie programu ochrony środowiska przed hałasem wynika z obowiązku nałożonego w art. 119 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r., poz. 1973). Wymóg ten wprowadzono do ustawy POŚ poprzez implementację Dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej z dnia 25 czerwca 2002 r. odnoszącej się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku.

Celem strategicznym Programu jest osiągnięcie normatywnych wartości poziomu hałasu w środowisku. Biorąc pod uwagę postępujący rozwój miasta i jego priorytety inwestycyjne, realizacja tego celu wymaga wieloletnich, kompleksowych działań. Cel ten realizowany jest przez zarządców źródłami hałasu oraz organy wydające decyzje administracyjne i akty prawa miejscowego mające wpływ na klimat akustyczny miasta. Źródłami hałasu są: komunikacja w mieście (drogowa, tramwajowa), linie kolejowe, przemysł oraz Port Lotniczy Gdańsk im. Lecha Wałęsy.

Celem operacyjnym długoterminowym Programu jest zatem realizacja strategicznych zadań inwestycyjnych związanych z rozwojem i usprawnieniami systemu transportowego miasta (drogi, koleje, tramwaje, transport lotniczy). Celem operacyjnym krótkoterminowym Programu jest likwidacja przekroczeń lub uzyskanie znacznej poprawy w możliwie dużej ilości obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych, szczególnie przekraczających 5 dB w przypadku możliwości zastosowania rozwiązań uzasadnionych technicznie i/lub ekonomicznie.

Celem ilościowym Programu jest redukcja liczby mieszkańców narażonych na ponadnormatywny hałas:

- drogowy – około 10%,
- kolejowy – około 50%,
- tramwajowy – około 10%,
- w przypadku hałasu lotniczego – niedopuszczenie do zwiększenia się liczby

Najistotniejsze działania podjęte w 2021 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. Prace nad uchwałą Rady Miasta Gdańska w sprawie ograniczenia czasu funkcjonowania instalacji lub korzystania z urządzeń, z których emitowany hałas może negatywnie oddziaływać na środowisko na terenie Śródmieścia Gdańska – uchwała podjęta w marcu 2022 r.
2. Realizacja **budowy buspasów** - około 0,3 km na ul. Smoluchowskiego od ul. Dębinki do al. Zwycięstwa.
3. Rozpoczęcie projektu uspokojenia ruchu na ul. Kochanowskiego poprzez organizację **antyżatoki autobusowej**.
4. Budowa **ścieżek rowerowych** – oddano do użytku ok. 17 km tras rowerowych (Wiadukt Biskupia Górka, Obrońców Wybrzeża, Potok Oruński, skrzyżowanie Grunwaldzka/Pomorska i Wały Jagiellońskie/Hucisko, 3 Maja, Kościerska, Bytowska, kontrapas rowerowe na ul. Bajki, Siennej, Cystersów, wzdłuż ul. Nowatorów na odcinku od ul. Kartuskiej do ul. Budowlanych, al. Grunwaldzka na odcinku od ul. Bitwy Oliwskiej do ul. Pomorskiej, ul. Wały Jagiellońskie od ul. Podwałe Grodzkie do ul. Hucisko, brakujący odcinek od ul. Hucisko do City Forum Gdańsk).
5. Rozpoczęcie budowy **ul. Nowej Warszawskiej** w Gdańsku o dł. 1,5 km, obejmującą budowę linii tramwajowej Nowa Warszawska - o dł. ok. 2 km - z infrastrukturą towarzyszącą, od skrzyżowania Jabłoniowa/Warszawska do al. Vaclava Havla, równoległe do ul. Warszawskiej wraz z przebudową istniejącego torowiska na włączeniu w al. Vaclava Havla oraz przebudową liczącego ok. 200 metrów odcinka ul. Piotrkowskiej celem dostosowania jej do nowego układu drogowego.
6. Zakończenie budowy **wiaduktu Biskupia Górka** w Gdańsku zlokalizowanego w ciągu ul. Trakt Św. Wojciecha, stanowiącego główne połączenie centrum Gdańska z południowymi dzielnicami miasta oraz drogą krajową 91 prowadzącą na południe kraju wraz z przebudową układu drogowego.
7. Zakończenie budowy kubaturowego parkingu wielopoziomowego zlokalizowanego w rejonie wiaduktu Biskupia Górka przy ul. Okopowej z łączną ilością 378 miejsc postojowych.
8. Realizowanie bieżącego utrzymania dróg w rejonie ulic: al. gen. Hallera na jezdni w kierunku Brzeźna od skrzyżowania z ul. Kościuszki do skrzyżowania z ul. Chrobrego; ul. Marynarki Polskiej – w rejonie skrzyżowania z ul. Zielony Trójkąt oraz na odcinku od skrzyżowania z ul. Żaglową do skrzyżowania z ul. Reja; ul. Płońska; ul. Budowlanych; ul. Kartuska, ul. Michałowski; ul. Głucha.
9. Rozbudowa ul. Kartuskiej, na odcinku liczącym ok. 1,2 km od ul. Otomińskiej do skrzyżowania z ul. Nowatorów z montażem na poszczególnych odcinkach ulicy ekranów akustycznych oraz przebudową skrzyżowania ul. Kartuskiej z ul. Nowatorów.
10. Modernizacja ul. Zakopiańskiej na odcinku o długości ok. 970 metrów - od ul. Bema do wysokości zjazdu w ul. Kartuską.
11. Rozpoczęcie budowy węzła integracyjnego Osowa wraz z trasami dojazdowymi – planowanym efektem rozbudowy dotychczasowej pętli autobusowej przy ul. Barniewickiej są trzy nowe perony autobusowe, stanowiska odstawcze dla czterech autobusów, które będą oczekiwały na wyjazd w trasę. Ponadto na pętli znajdują się wiaty rowerowe dla około 100 jednośladów, a także parking kiss&ride.
12. W ramach IV etapu **Gdańskiego Projektu Komunikacji Miejskiej** dostarczono 5 kolejnych nowoczesnych tramwajów Pesa.

mieszkańców narażonych na	13. Zakup 3 elektrycznych minibusów, których włączenie do ruchu i obsługi obszarów Starego i Głównego Miasta planowane jest na wiosnę 2022 r.
Wydział/Instytucja wiodąca/a: Wydział Środowiska	
Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańsk, Gdański Zarząd Dróg i Zieleni, PKP Polskie Linie Kolejowe Sp. z o.o., Gdańskie Autobusy i Tramwaje, Generalna Dyrekcja Dróg i Autostrad Oddział Północny, Port Lotniczy im. L. Wałęsy.	

Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Miasta Gdańska na lata 2014-2030

Uchwała Nr XLIX/1104/14 Rady Miasta Gdańska z dnia 27.02.2014 r.

Ogólny zarys Planu

Głównym celem Planu Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego jest zaplanowanie na lata 2014–2030 przewozów o charakterze użyteczności publicznej, realizowanych na obszarze Miasta Gdańska. Plan został przygotowany zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju transportu, które wynikają z istotnego znaczenia mobilności dla rozwoju społeczno-gospodarczego i negatywnych następstw niekontrolowanego rozwoju motoryzacji indywidualnej.

Najistotniejsze działania podjęte w 2021 r. realizujące założenia Planu oraz ich efekty:

1. **Wydłużono i zwiększono częstotliwość kursowania linii autobusowej 120** do Portu Lotniczego. Przedłużenie linii było możliwe dzięki remontowi nawierzchni ul. Stężyckiej. Dzięki nowemu połączeniu bezpośrednie połączenie z Portem Lotniczym Gdańsk zyskali mieszkańcy dzielnic: Orunia Górna-Gdańsk Południe, Chełm, Ujeścisko-Łostowice, Jasień, Kokoszki i Matarnia. Oprócz dojazdu do Portu Lotniczego realizowanych jest wiele potrzeb pasażerów, w tym dojazd do miejsc pracy, szkół.
2. **Wydłużono linię autobusową 232** do przystanku Będzieszyn Panattoni, co umożliwiło dojazd do kolejnych zakładów pracy w Pruszczu Gdańskim.
3. Uruchomiono przystosowaną do przewozu rowerów **sezonową linię autobusową 612**, funkcjonującą na trasie: Śródmieście SKM – Sobieszewo.
4. Zrealizowano wnioskowane przez ZTM **buspasy** na wiadukcie Biskupia Górka, ul. Słowackiego, ul. Dmowskiego oraz ul. Smoluchowskiego.
5. Uruchomiono 6 szt. nowych **tablic przystankowych Systemu Informacji Pasażerskiej**, w tym 1 szt. na przystanku Stogi Plaża, 5 szt. w obrębie Wiaduktu Biskupia Górka, wymieniono na nowe 8 szt. tablic przystankowych SIP tj. na węzle integracyjnym Łostowice-Świętokrzyska.
6. **Zakupiono 19 urządzeń pokładowych** do instalacji w pojazdach komunikacji miejskiej oraz unowocześniono 82 konsole do logowania dla kierowców (zamiana starych typów urządzeń na monitory dotykowe).
7. W ramach „**Otwartych Danych ZTM w Gdańsku**” (ztm.gda.pl\otwarty_ztm) dokonano następujących zmian:
  - upubliczniono nowe zasoby:
    - Baza pojazdów ZTM w Gdańsku,

	<ul style="list-style-type: none"> • zmieniono istniejące zasoby (m.in. w zakresie: dodania czasów rozkładowych w przypadku braku ich rzeczywistych odpowiedników, dodania kierunku jazdy dla pojazdu oraz wprowadzenia wersjonowania i zmiany formatu zapisu czasu, zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Cyfryzacji): <ul style="list-style-type: none"> ○ „Pozycja GPS pojazdów”, ○ „Estymowane czasy odjazdów z przystanku”, ○ „Estymowane czasy odjazdów ze wszystkich przystanków”; <p>8. Uruchomiono interaktywną mapę Tram&Bus Online (mapa.ztm.gda.pl) prezentującą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rzeczywiste położenie pojazdów realizujących przewozy na liniach zleczanych przez ZTM w Gdańsku, • wirtualne tablice dla wszystkich przystanków obsługiwanych przez ZTM w Gdańsku, • przebiegi tras dla aktualnie obsługiwanych linii, • lokalizacje biletomatów wraz z dostępnymi biletami oraz sposobami płatności, • numery taborowe autobusów i tramwajów, • informacje o realizacji rozkładów jazdy dla każdego z pojazdów – punktualności oraz kierunku jazdy, • wyposażenie pojazdu (liczbę mocowań na rowery, klimatyzację, biletomat, rampę dla wózków – jeśli występują). <p>9. W zakresie sprzedaży biletów poprzez aplikacje mobilne udostępniono możliwość zakupu biletów okresowych w aplikacjach mPay i jakdojadę.</p> <p>10. W marcu 2021 r. wycofano z ruchu liniowego w Gdańsku ostatnie tramwaje wysokopodłogowe (105Na), co oznacza, że aktualnie linie komunikacyjne w Gdańsku obsługuje 100 % tramwajów niskopodłogowych.</p>
<p>Wydział/Instytucja wiodący/a: Zarząd Transportu Miejskiego w Gdańsku</p>	
<p>Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Wydział Projektów Inwestycyjnych, Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska, Gdański Zarząd Dróg i Zieleni, Gdańskie Autobusy i Tramwaje, Wydział Gospodarki Komunalnej, Biuro Informatyki.</p>	

Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Gdańska 2030

Uchwała Nr LV/1615/18 Rady Miasta Gdańska z dnia 28 czerwca 2018 r.

Ogólny zarys Planu

Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Gdańska 2030 stanowi element założeń określonych w dokumencie pn. „Gdańsk 2030 Plus Strategia Rozwoju Miasta” oraz w dokumencie pn. „Gdańsk Programy Operacyjne 2023” w obszarze dotyczącym transportu i zrównoważonej mobilności miejskiej.

Plan powstał w ramach projektu CityMobilNet z programu URBACT III, realizowanego w latach 2016–2018. Projekt CityMobilNet podejmuje tematykę transportu w mieście – jednego z największych współczesnych wyzwań stojących przed miastami europejskimi.

Plan Mobilności Miejskiej dla Gdańska, powstający przy udziale mieszkańców, grup interesariuszy i ekspertów w różnych dziedzinach mobilności zawiera analizę sytuacji obecnej oraz karty działań, stanowiących klucz do zrównoważenia sposobu przemieszczania się osób na terenie miasta.

Potrzeba opracowania dokumentu wynika z dynamicznego rozwoju miasta oraz wzrostu potrzeb transportowych jego mieszkańców, a co za tym idzie - konieczności i potrzeby ograniczenia dominującej roli samochodu prywatnego i jego negatywnego wpływu na mieszkańców i środowisko.

W ramach dokumentu wyznaczono 6 głównych celów:

1. Poprawa warunków ruchu pieszego i rowerowego.
2. Wzrost bezpieczeństwa wszystkich użytkowników ruchu drogowego.
3. Poprawa dostępności do środków transportu alternatywnych dla indywidualnie wykorzystywanego samochodu osobowego, dla wszystkich podróżujących na wszystkich obszarach miasta.
4. Wzrost udziału podróży transportem zbiorowym w podróżach ogółem.
5. Redukcja negatywnego oddziaływania transportu na ludzi, zdrowie i środowisko.

Najistotniejsze działania podjęte w 2021 r. realizujące założenia Planu oraz ich efekty:

- 1) W ramach poprawy warunków ruchu pieszego i rowerowego kontynuowane jest zadanie polegające na **zastąpieniu przejść dla pieszych w postaci kładek i tuneli przejściami naziemnymi** oraz **wyznaczeniu brakujących przejść dla pieszych na głównych ciągach komunikacyjnych i w pobliżu węzłów przesiadkowych**.

W 2021 r. przystąpiono do budowy naziemnego przejścia dla pieszych przez ul. Wały Jagiellońskie łączącego istotne obszary generujące ruch pieszego – CH Forum Gdańsk oraz obszar Głównego Miasta (reprezentacyjnej i najbardziej atrakcyjnej turystycznie części historycznego miasta).

Nowe przejście sterowane jest sygnalizacją świetną. Aby ułatwić dostęp do przejścia przebudowane zostały także przystanki tramwajowe, kosztem zawężenia jezdni w bezpośrednim ich sąsiedztwie. Wykonane zostały również chodniki w okolicy przejścia, a także przebudowano zatokę autobusową od strony Forum Gdańsk.

W ramach przebudowy realizowana jest także modernizacja nawierzchni jezdni w ul. Wały Jagiellońskie (jezdnie w kierunku Warszawy) na odcinku od ul. Okopowej, stanowiącej kontynuację zakresu prac realizowanych w ramach budowy Wiaduktu Biskupia Górka, do okolic skrzyżowania z ul. Hucisko. Natomiast na jezdni w kierunku Gdyni, przebudowany jest umożliwiający „zawrotkę”, pas do skrętu w lewo znajdujący się na wysokości gmachu Narodowego Banku Polskiego. Koszt inwestycji wynosi ok. **6 mln zł**.

Zakończony został proces projektowy dla wyznaczenia przejścia naziemnego przez ul. Podwale Grodzkie w rejonie Dworca PKP oraz przez al. Rzeczypospolitej w rejonie skrzyżowania z ul. Hynka.

W grudniu 2021 r. zawarta została umowa na realizację przejścia dla pieszych przez al. Zwycięstwa w rejonie Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. Przewiduje ona budowę przejścia naziemnego i przejazdu dla rowerów z sygnalizacją świetlną przez al. Zwycięstwa i Trakt Konny, w pobliżu przystanku tramwajowego „Uniwersytet Medyczny”. W ramach inwestycji przebudowane zostaną także perony tramwajowe, chodnik i trakcja tramwajowa. Nowe przejście zostanie także oświetlone, a w jego pobliżu zostanie nasadzony nowy trawnik. Koszt inwestycji wynosi ok. **3,2 mln zł**.

- 2) W ramach **poprawy bezpieczeństwa i komfortu ruchu pieszego i rowerowego** zrealizowano:

- W ramach zadania **Budżetu Obywatelskiego „Prosta droga do morza - remont al. gen. J. Hallera, ETAP I i II”**.

Zakończono remont - Etap I, który obejmował odcinek od wysokości skrzyżowania z ul. Kościuszki do wysokości skrzyżowania z ul. Chrobrego (docinek ok. 1300 metrów). Na tym odcinku w celu poprawy bezpieczeństwa pieszych na przejściach bez sygnalizacji świetlnej przez dwa pasy ruchu wprowadzono korektę/zawężenie szerokości jezdni. Zastosowano zawężenia jezdni na przejściach do jednego pasa ruchu oraz uporządkowano parkowanie w taki sposób aby nie ograniczało widoczności pieszych. Zwiększono także powierzchnię przeznaczoną do oczekiwania dla pieszych pomiędzy torowiskiem tramwajowym a jezdnią. Koszt realizacji robót: ok. **1,2 mln zł**.

Zakończono remont - Etap II al. Hallera na jezdni w stronę Brzeźna od ul. Grudziądzkiej do ul. Chrobrego. Zakres prac jest zbliżony do pierwszego etapu. Obejmuje on poprawę bezpieczeństwa w obrębie przejścia dla pieszych przy terenach klubu Gedania. Jezdnia al. Hallera została zawężona do jednego pasa. Poprawiona została geometria

<p>6. Wzrost jakości i dostępności przestrzeni publicznych dla wszystkich użytkowników i we wszystkich obszarach miasta.</p>	<p>istniejących zatok parkingowej i autobusowej w sposób zapewniający widoczność na przejściach dla pieszych. Na skrzyżowaniu al. Hallera i ul. Chrobrego naprawiona została nawierzchnia chodników prowadzących do przejść dla pieszych. Ułożone zostały tam płytki ostrzegawcze, poprawiające bezpieczeństwo osób niewidomych. Koszt realizacji robót: ok. 1,8 mln zł.</p> <ul style="list-style-type: none"> • W ramach zadań wykonywanych na podstawie umowy w trybie art. 16 ustawy o drogach publicznych wykonano: <p><u>Budowa odcinków ulic:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ul. Opacka, odcinek 350 mb (ciąg pieszo-jezdny, chodnik, ogólnodostępny parking), 2) ul. Dywizjonu 303, odcinek 70 mb z chodnikiem, 3) ul. Wiosenna, odcinek 90 mb z chodnikiem, 4) ul. Olchowa, odcinek 135 mb, 5) ul. Szafranowa, odcinek 104 mb z nowym chodnikiem. <p><u>Przebudowa/modernizacja/remont odcinków ulic:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ul. Ogrodowa, odcinek 110 mb od ul. Potokowej z chodnikiem i elementami uspokojenia ruchu drogowego oraz wyniesionym przejściem i przejazdem rowerowym z zastosowaniem płytek ostrzegawczych dla osób niewidomych, 2) skrzyżowanie ul. Bora Komorowskiego z ul. Droszyńskiego (uspokojenie ruchu przez wybudowanie mini ronda wraz z przebudową chodników, wyznaczeniem przejść dla pieszych wyposażonych w płytki ostrzegawcze dla niewidomych), 3) ul. Stępkarska, odcinek 126 mb (jezdnia z nowym poszerzonym chodnikiem zabezpieczonym przed parkowaniem), 4) ul. Wałowa, Aksamitna, Gazownicza, Doki - łącznie ok. 242 mb (jezdnia z elementami uspokojenia ruchu w postaci progów płytowych i wyniesionych skrzyżowań, azyli oraz chodniki z zabezpieczeniem ich przed parkowaniem pojazdów), 5) przebudowa skrzyżowania ul. Potokowej z ul. Rakoczego w zakresie której przeprowadzono remont nawierzchni chodnika w ul. Potokowej wraz z wyznaczeniem przejazdów rowerowych i zastosowaniem płytek ostrzegawczych dla osób niewidomych, 6) ul. Próżna, odcinek 110mb (jezdnia z chodnikami wraz z zabezpieczeniem ich przed parkowaniem, wyniesionym wlotem zachowującym ciągłość chodnika wzdłuż ul. Mickiewicza). <p><u>Budowa chodników:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ul. Gostyńska (od Otomińskiej) - 104 mb, 2) ul. Centaura (od Kozioróżca) - 140mb, 3) ul. Wrzeszczańska/Klonowicza - 64mb, 4) ul. Dywizji Wołyńskiej - 65mb, 5) ul. Wielkopolska - 223 mb,
--	--

	<p>6) ul. Starowiejska - 60 mb + zatoka postojowa, 7) ul. Wałowa/Rybaki Górne - 134 mb (remont), 8) ul. Kwiatowa - 40 mb (remont).</p> <ul style="list-style-type: none"> • W ramach Programu inwestycji poprawiających bezpieczeństwo w ruchu pieszym i rowerowym zrealizowano: <ol style="list-style-type: none"> 1) Przebudowę ciągu pieszego i drogi rowerowej przez likwidację prawoskrętu na ul. Kartuskiej przy budynku nr 5, 2) Pasy rowerowe w ciągu ul. 3 Maja, 3) Kontrapas rowerowy w ciągu ul. Siennej i Bajki. • W ramach audytów warunków ruchu pieszego i rowerowego w obrębie 10 wytypowanych do pilotażu szkół zrealizowano zalecenia wynikające z audytów min: <ol style="list-style-type: none"> 1) Wygrodenia typu ucho w ciągu ul. Kalinowej, 2) Zatoki parkingowe typu Kiss&Ride na ul. Człuchowskiej, Azaliowej E. Hoene, 3) Wyniesione przejście dla pieszych na ul. Czajkowskiego, 4) Wygrodenie ciągów pieszych i zabezpieczenie słupkami na ul. Czajkowskiego i oraz naprawa schodów terenowych prowadzących do szkoły. Dodatkowo zamontowano tymczasowe rozwiązanie w formie proggu liniowego z elementów prefabrykowanych. Docelowo przewidziano w drugim etapie prac wykonanie proggu płytowego z kostki betonowej na dojściu do szkoły. • Dzięki kontynuacji programu chodnikowego, poprawiano warunki ruchu pieszego. W 2021 r. wyremontowano odcinki chodników w 13 lokalizacjach za łączną kwotę ok. 23,8 mln złotych. Znajdujące się przy: ul. Zeusa/Junony 106 mb, ul. Spacerowa (od stacji benzynowej do ronda ul. Sopocka) 200 mb, ul. Gościnną 82 mb (zejście z wału Kanału Raduni), ul. Sandomierska 70mb (zejście z wału Kanału Raduni + remont schodów), ul. Radiowa 360 mb. Budowa dróg rowerowych i ciągów pieszo-rowerowych: ul. Raduńska wzdłuż Potoku Oruńskiego 647mb – ciąg pieszo-rowerowy, ul. Świbieńska (od Boguckiego do granicy miasta i odcinek do Błotnika) 6648 mb – droga rowerowa, Trakt św. Wojciecha (w ramach Wiadukt Biskupia Górka) 415mb – droga rowerowa, ul. Koziorożca 25 mb, ul. Augustowska 0,215 mb – ciąg pieszo-rowerowy, Wały Jagiellońskie/Hucisko 378 mb – przebudowa chodników – ciąg pieszo-rowerowy, al. Grunwaldzka (od Pomorskiej do Bitwy Oliwskiej) 600mb – ciąg pieszo-rowerowy. <p>2. W ramach uspokojenia ruchu drogowego, w ponad 30 lokalizacjach na drogach w Gdańsku zastosowano wiele elementów wymuszających redukcję prędkości, takich jak: progi zwalniające liniowe, wyspowe, wyniesione przejścia i szykany. Między innymi zrealizowano:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zawężenie jezdni i budowę azylu na przejściu dla pieszych wraz z wyznaczeniem przejazdu rowerowego przez ul. Miszewskiego w rejonie ul. Uphagena, 2) budowę azylu i wyznaczenie przejścia dla pieszych przez ul. Niepołomicką w rejonie budynku 6,
--	--

	<ol style="list-style-type: none"> 3) zawężenie jezdni przez budowę antyzatok autobusowych oraz montaż 3 kompletów progów zwalniających w ciągu ul. Kochanowskiego, 4) budowę progu płytowego z wyznaczeniem przejścia dla pieszych przez ul. Żuławską w rejonie skrzyżowania z ul. Boczna, 5) wyznaczenie przejazdu rowerowego oraz przejścia dla pieszych przez ul. Podmiejską w ciągu drogi technologicznej nad Kanałem Raduni, 6) wyniesione skrzyżowanie ul. Chrobrego – Lilii Wenedy. <p>3. W ramach ochrony przestrzeni pieszych i poprawy jakości ruchu pieszego poprzez zabezpieczenie chodników przed niepożądanym parkowaniem pojazdów, stosowane były słupki zarówno na etapie projektowania, jak i w istniejących lokalizacjach, co było odpowiedzią na wielokrotne zgłoszenia mieszkańców i Rad Dzielnic. Przykładowe realizacje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • likwidacja pasów postojowych na jezdni i zagospodarowanie ciągu pieszego przez nasadzenie zielni niskiej oraz drzew na al. Grunwaldzkiej w rejonie skrzyżowania z ul. Dmowskiego, • przeniesienie pasów postojowych z chodnika na pas jezdni al. Grunwaldzkiej na odcinku od Derdowskiego do Kaprów, • ustawienie słupków blokujących uniemożliwiających parkowanie na chodniku na ul. Kościuszki, Miszewskiego, Jaškowa Dolina, Smoluchowskiego, Latarniana, Biała, Waryńskiego, • ustawienie słupków blokujących i stojaków rowerowych uniemożliwiających parkowanie na chodniku na skrzyżowaniu ul. Mickiewicza i al. Hallera, a także na ulicach: Partyzantów, Do Studzienki, • ustawienie słupków i barier uniemożliwiających parkowanie w ciągu ul. Morenowe Wzgórze, Cygańska Góra. <p>4. Realizowano Projekt Park4SUMP, którego głównym celem jest wzmocnienie działań w zakresie polityki parkingowej, co pozwoli podnieść jakość życia w mieście, uatrakcyjni miasto w kontekście biznesu oraz pozwoli na zrównoważony rozwój. Park4SUMP ma za zadanie opracować politykę parkingową stanowiącą integralną część SUMP, co w dłuższej perspektywie pozwoli na zmiany w podziale zadań przewozowych. W ramach projektu przeprowadzono następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • inwentaryzacja wszystkich miejsc postojowych oraz oznakowania w sektorach SPP w dzielnicach: Wrzeszcz, Aniołki, • inwentaryzacja 8 parkingów typu Park&Ride, w którego skład wchodziła inwentaryzacja oznakowania, liczby i rodzaju miejsc postojowych oraz miejsc dla rowerów, a także identyfikacja pod kątem dostępności pieszej w szczególności osób z niepełnosprawnościami, • badanie napętnienia na 8 parkingach Park&Ride, • opracowanie projektu oznakowania pionowego parkingów Park&Ride, • wdrożenie oznakowania na wszystkich 8 parkingach Park&Ride, • promocja Park&Ride - przygotowanie i zamieszczenie informacji na stronach GZDiZ oraz UMG,
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • inwentaryzacja miejsc do postoju autobusów turystycznych na terenie Gdańska jako przygotowanie do dalszych działań mających na celu uporządkowanie miejsc postojowych dla tej grupy użytkowników. <p>5. Podjęto działania w celu usprawnienie obsługi Stref Płatnego Parkowania w Gdańsku poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wdrożenie systemu mobilnej kontroli parkowania realizowaną z pomocą samochodu wyposażonego w system kamer, skanerów i czujników geolokalizacyjnych, • uruchomienie dedykowanych stron/zakładek internetowych dla SPP: <ol style="list-style-type: none"> a) w celu dokonania płatności lub złożenia odwołania https://zawiadomienie.gzdiz.gda.pl/; b) zakupu abonamentu https://abonamenty.gzdiz.gda.pl/#/. • podjęcie uchwały Rady Miasta Gdańska rozszerzającej SPP w następujących dzielnicach: <ol style="list-style-type: none"> a) Wrzeszcz Górny – ul. Smoluchowskiego na odcinku od skrzyżowania z ul. Cygańska Góra do granic dzielnicy Aniołki; b) Wrzeszcz Górny – ul. Słowackiego, ul. Reymonta, ul. Chrzanowskiego oraz obszar mieszkaniowy tzw. Garnizon. <p>6. Opracowano projekty dla wdrożenia zmian w funkcjonowaniu sygnalizacji świetlnych przez stałe wywołanie fazy światła zielonego dla pieszych, a co za tym idzie, dezaktywację detektorów dla pieszych w ilości 567 na 84 sygnalizacjach świetlnych.</p>
<p>Wydział/Instytucja wiodący/a: Gdański Zarząd Dróg i Zieleni</p>	
<p>Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Wydział Gospodarki Komunalnej.</p>	

Strategia Rozwoju Elektromobilności w Gdańsku do roku 2035

Uchwała Nr XXVIII/716/20 Rady Miasta Gdańska z dnia 24 września 2020 r.

Ogólny zarys Programu

Strategia Rozwoju Elektromobilności w Gdańsku do roku 2035 to dokument uzupełniający Strategię Rozwoju Gdańska oraz Program Operacyjny Mobilność i Transport o aspekty związane z elektromobilnością.

Strategia adresowana jest do wszystkich mieszkańców, także do niechronionych uczestników ruchu. Promuje przede wszystkim transport publiczny oraz aktywne formy przemieszczania się po mieście. Realizacja założeń dokumentu ma przyczynić się do ograniczenia liczby podróży odbywanych samochodami osobowymi oraz ogólnej liczby samochodów w mieście.

Strategia powstała jako odpowiedź na Ustawę o elektromobilności i paliwach alternatywnych oraz w wyniku konkursu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Dokument przywołuje m.in. przykłady dobrych praktyk w zakresie zrównoważonego transportu, krajowe i gdańskie dokumenty strategiczne w tym obszarze oraz nakreśla obowiązki w zakresie rozwoju elektromobilności nakładane na samorządy. Przede wszystkim jednak Strategia zawiera rekomendacje dla Gdańska, cele strategiczne oraz opis powiązanych z nimi działań.

Najistotniejsze działania podjęte w 2021 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. Pilotaż **autonomicznego elektrycznego busa** na Cmentarzu Łostowickim. (w okresie od 7 października do 12 listopada - 450 kursów, 2017 pasażerów i pokonane 989 km).
2. Realizacja planu budowy **ogólnodostępnych stacji ładowania** pojazdów elektrycznych – wybudowanie przez operatora systemu dystrybucyjnego stacji ładowania w zaplanowanych 69 lokalizacjach.
3. Zakup 10 samochodów elektrycznych na potrzeby realizacji zadań publicznych w jednostce samorządu terytorialnego (JST) – zapewnienie we flocie JST udziału wymaganego Ustawą o elektromobilności i paliwach alternatywnych.
4. Wznowienie systemu **roweru metropolitalnego** (publicznego). Wybrano ofertę w przetargu. Nowy systemem ma być system mieszany z 4099 rowerami (1000 tradycyjnych i 3099 z napędem elektrycznym).
5. Ogłoszono przetarg na dostawę **trzech elektrycznych minibusów** dla spółki Gdańskie Autobusy i Tramwaje.
6. Wyznaczono 92 dodatkowe **parkingi dla hulajnóg elektrycznych**, co dało łącznie 227 parkingów.

Wydział/Instytucja wiodący/a: Wydział Gospodarki Komunalnej

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Zarząd Transportu Miejskiego w Gdańsku, Gdańskie Autobusy i Tramwaje, Gdański Zarząd Dróg i Zieleni, Gdańskie Nieruchomości, Wydział Skarbu.

Strategiczny Program Transportowy Dzielnicy Południe w mieście Gdańsku

Uchwała Nr XXXI/856/16 Rady Miasta Gdańska z dnia 24 listopada 2016 roku.

Ogólny zarys Programu

Strategiczny Program Transportowy Dzielnicy Południe w Mieście Gdańsku został opracowany przez Biuro Rozwoju Gdańska w 2009 r. Celem Programu było ustalenie zasad realizacji układu transportowego w dynamicznie rozwijającej się dzielnicy Gdańsk- Południe. Program ten określa, jakie drogi i w jakiej kolejności należy wykonać, by poprawić sytuację komunikacyjną w południowych dzielnicach, wykorzystując dostępne w latach 2014–2020 środki.

Przeprowadzone w ramach Strategicznego Programu Transportowego Dzielnicy Południe w Gdańsku analizy będą powtarzane i aktualizowane z uwzględnieniem zmian zaistniałych w zagospodarowaniu. Ostatnia aktualizacja Programu miała miejsce w 2016 r.

Najistotniejsze działania podjęte w 2021 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty

W trakcie przeprowadzonej w 2016 r. aktualizacji Strategicznego Programu Transportowego Dzielnicy Południe wynikającej z dynamicznego rozwoju dzielnicy Gdańsk Południe, **wytypowano 5 najistotniejszych elementów układu transportowego dla Gdańska Południe:**

- 1) Trasa Gdańsk Południe-Wrzeszcz (pierwotnie Nowa Politechniczna),
- 2) Nowa Bulońska Północna,
- 3) Nowa Warszawska,
- 4) Nowa Jabłoniowa,
- 5) Nowa Świętokrzyska.

Zadania 2. i 3. Wchodzą w skład **Gdańskiego Projektu Komunikacji Miejskiej – etap IV A**. Całkowita wartość projektu GPKM IV A wynosi 609 mln zł, w tym dofinansowanie z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko to 310 mln zł. Projekt jest realizowany w partnerstwie z Gdańskimi Autobusami i Tramwajami Sp. z o.o.

W 2021 r. zrealizowano poszczególne etapy następujących inwestycji:

- 1) **Budowa Trasy Gdańsk Południe-Wrzeszcz** – budowa 3,3 km linii tramwajowej wraz z drogą technologiczną. W 2020 r. pozyskaną decyzję środowiskową - zaskarżono ją w II instancji. Procedura rozpatrzenia skargi jest w trakcie, wyznaczono nowy termin podjęcia ostatecznie decyzji na 31 maja 2021 r. została przedłużona do 18 stycznia 2022 r. Ostateczna decyzja środowiskowa została wdana 30 marca 2022 r. W roku 2021 trwały prace projektowe - dla tej inwestycji, które zgodnie z umową powinny zakończyć się w listopadzie 2022 r.
- 2) **Budowa nowych linii tramwajowych w dzielnicach Gdańsk Południe** – etap I - Budowa ul. Nowej Warszawskiej w Gdańsku – w 2020 r. ogłoszono przetarg na wybór wykonawcy robót budowlanych, przetarg został rozstrzygnięty. Roboty budowlane rozpoczęły się 2021 r. i trać będą do końca 2022 r.
- 3) **Budowa Nowej Jabłoniowej** – budowa układu drogowego wraz z buspasami w 2021 r. kontynuowano prace związane z opracowaniem dokumentacji projektowej. Planowany termin zakończenia prac projektowych to III kwartał 2022 r. W wyniku realizacji projektu powstanie układ drogowy o długości około 2,1 km.
- 4) **Budowa Nowej Świętokrzyskiej** – układ docelowy o długości ma wynosić ok. 3,3 km. W 2017 r. opracowana została dokumentacja projektowa. W 2021 r. z uwagi na pojawienie się tematu linii kolejowej PKM południe w śladzie ul. Nowej Świętokrzyskiej Władze Miasta podjęły decyzję o zmianie parametrów ulicy z 2x2 do 1x2. Etap I inwestycji tj. odcinek od Al. Havla do ul. Kampinoskiej zgłoszony został do dofinansowania w ramach Funduszu Inwestycji Strategicznych Polski Ład.

Wydział/Instytucja wiodący/a: Biuro Rozwoju Gdańska / Wydział Projektów Inwestycyjnych

Strategia Realizacji Systemu Tras Rowerowych dla Gdańska (SR STeR)

Uchwała Nr XLVII/1049/13 Rady Miasta Gdańska z dnia 16 grudnia 2013 r.

Ogólny zarys Strategii

Strategia realizacji systemu tras rowerowych (SR STeR) określa zakres, formę i kolejność rozwoju infrastruktury rowerowej. Dokument powstał w oparciu o rozbudowane konsultacje społeczne oraz analizy i studia wykonane przez Biuro Rozwoju Gdańska.

Na podstawie analizy wielokryterialnej wskazana została optymalna kolejność realizacji brakujących odcinków tras rowerowych. Przyjęto założenie, że priorytetowym działaniem z zakresu rozbudowy sieci tras rowerowych jest jak najszybsze zapewnienie kompletnej sieci tras głównych – budujących podstawowy szkielet powiązań rowerowych w mieście i zapewniających sprawne połączenia tranzytowe. Łącznie analizie wielokryterialnej poddano prawie 110 km brakujących fragmentów sieci tras głównych oraz wybrane odcinki zbiorcze, które podzielone zostały na 40 tras mogących stanowić odrębne zadania inwestycyjne.

Najistotniejsze działania podjęte w 2021 r. realizujące założenia Strategii oraz ich efekty:

1. Wyznaczenie pasów rowerowych w **ul. 3 Maja** – etap 0 SR STeR, dł. 0,7 km,
2. Zmiana organizacji (kierunku) ruchu na **ul. Piramowicza** – etap 0 SR STeR,
3. Budowa trasy rowerowej wzdłuż **ul. Wały Jagiellońskie z łącznikiem w ul. Hucisko** – etap 0 SR STeR, dł. 0,5 km,
4. Budowa trasy rowerowej wzdłuż **al. Grunwaldzkiej**, odc. od Bitwy Oliwskiej do ul. Pomorskiej – etap 0 SR STeR, dł. 0,5 km,
5. Rozpoczęcie budowy drogi rowerowej wzdłuż ul. **Wały Jagiellońskie** między ul. Hucisko, a CH Forum Gdańsk – etap 0 SR STeR, dł. 0,2 km,
6. Budowa trasy rowerowej wzdłuż ul. Trakt Św. Wojciecha w ramach budowy Wiaduktu Biskupa Górka – etap I SR STeR, dł. 0,6 km,
7. Rozpoczęcie budowy utwardzonej trasy rowerowej w ul. Kościerskiej, etap IV SR STeR, dł. 2,5 km,
8. Rozpoczęcie budowy trasy rowerowej w ciągu ul. Nowa Warszawska, etap II SR STeR, dł. 1,6 km,
9. Rozpoczęcie budowy trasy rowerowej wzdłuż ul. Nowatorów, odc. od ul. Kartuskiej do ul. Budowlanych, etap III SR STeR, dł. 1,2 km,
10. Rozpoczęcie budowy trasy rowerowej wzdłuż ul. Kartuskiej, odc. od ul. Otomińskiej do ul. Fabrycznej, etap III SR STeR, dł. 1,2 km,
11. Zakup i montaż 400 stojaków dla rowerów, w tym 279 przy szkołach – etap 0 SR STeR.

Wydział/Instytucja wiodący/a: Pełnomocnik Prezydenta ds. Komunikacji Rowerowej

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Wydział Projektów Inwestycyjnych, Gdański Zarząd Dróg i Zieleni, Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska.

Gdański Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego na lata 2016-2030

Uchwała Nr XXV/747/04 Rady Miasta Gdańska z dnia 24 czerwca 2004 r. oraz Uchwała Nr XLVIII/1641/06 Rady Miasta Gdańska z dnia 16 lutego 2006 r.

Ogólny zarys Programu

Gdański Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego na lata 2016–2030 jest dokumentem strategicznym, określającym kierunki polityki miasta w zakresie działań zmierzających do redukcji zagrożenia życia i zdrowia związanego z ruchem drogowym. Podstawowe założenia Programu uwzględniają najważniejsze uwarunkowania regionalne i lokalne, w tym aktualne strategie rozwoju Województwa i Gdańska. Kluczowe z punktu widzenia polityki bezpieczeństwa ruchu drogowego, miejskie programy i obszary strategiczne - w szczególności dotyczące wizji rozwoju mobilności i transportu - stanowią podstawę niniejszego dokumentu i są komplementarne względem siebie.

Należy podkreślić, iż Gdański Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego na lata 2016–2030 został przygotowany zgodnie z najważniejszymi rekomendacjami strategii krajowej, zdefiniowanej w dokumencie pn. Narodowy Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego na lata 2014–2020, a także strategii regionalnej określonej w dokumencie pn. GAMBIT Pomorski2020.

Najistotniejsze działania podjęte w 2021 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty

W ramach programu bezpieczeństwa ruchu drogowego w Gdańsku podejmowane są działania prewencyjne i operacyjne.

1. W ramach Gdańskiego Programu Uspokojenia Ruchu zrealizowano:

- strefy Tempo 30 – 7,9 km (łącznie jest 616,9 km co stanowi 66,1% wszystkich dróg w Gdańsku),
- azyle – 9 szt.,
- progi zwalniające wyspowe – 21 szt.,
- progi zwalniające płytowe – 3 szt.,
- progi zwalniające liniowe – 4 szt.,
- wyniesione przejście dla pieszych – 3 szt.,
- mini rondo – 2 szt.,
- szykany (zawężenia jezdni) – 8 szt.,
- wyniesione tarcze skrzyżowań – 3 szt.,
- przystanki wiedeńskie – 2 szt.

2. Gdański Program edukacji komunikacyjnej „Gotowi do drogi”

Program edukacyjny przygotowujący dzieci do samodzielności w ruchu drogowym, skupiający się na edukacji w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz zasad poruszania się po drogach. Skierowany jest do dzieci w wieku 4-9 lat, nauczycieli i rodziców. W 2021 r. z uwagi na ograniczenia w edukacji dzieci w szkołach związane z pandemią COVID -19 zrealizowano:

- Konkurs „Odblaskowa Bombka” dotyczący edukacji w zakresie widoczności na drodze i elementów odblaskowych. Udział w konkursie wzięły 84 placówki (około 2100 dzieci). Nagrodą główną była wycieczka zabytkowym tramwajem oraz zestawy pomocy dydaktycznych w zakresie wychowania komunikacyjnego w postaci domków edukacyjnych.
- Konkurs „koła stop - robisz krok” dotyczący edukacji w zakresie przekraczania jezdni. Udział w konkursie wzięły 84 placówki (około 2100 dzieci). Nagrodą główną były zestawy pomocy edukacyjnych do wychowania komunikacyjnego.

Całkowity koszt w roku 2021: 20 910 zł brutto

3. Audyt i certyfikacja warunków dla ruchu rowerowego i pieszego w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych

Wdrożono rozwiązania stanowiące zalecenia audytów szkół prowadzonych w 2019 roku. Wdrożono następujące działania:

	<ul style="list-style-type: none"> • Pozytywna Szkoła Podstawowa – zabezpieczanie barierami typu ucho chodnika przy szkole, wyznaczenie zatoki Kiss&Ride dla obsługi dzieci wysadzanych przy szkole, • Szkoła Podstawowa nr 19 - wyznaczenie zatoki Kiss&Ride dla obsługi dzieci wysadzanych przy szkole, • Szkoła Podstawowa nr 42 – zabezpieczanie dojścia do szkoły przez parking słupkami, wykonanie progu zwalniającego na przejściu dla pieszych w bezpośrednim sąsiedztwie szkoły, naprawa schodów terenowych prowadzących do szkoły, • Szkoła Podstawowa nr 83 – zabezpieczanie barierami typu ucho chodnika przy dojeździe do szkoły oraz w obszarze przepustu drogowego, • Szkoła Podstawowa nr 45 – przebudowa azylu na przejściu dla pieszych na drodze dojścia dzieci do szkoły.
Wydział/Instytucja wiodący/a: Wydział Gospodarki Komunalnej, Gdański Zarząd Dróg i Zieleni	
Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Wydział Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji w Gdańsku, Straż Miejska w Gdańsku.	

Miejski Program Zapobiegania Przemocy oraz Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli na lata 2019–2021

Uchwała Nr XII/238/19 Rady Miasta Gdańska z dnia 27 czerwca 2019 r.

Ogólny zarys Programu

Organy państwa i jednostki samorządowe są ustawowo zobowiązane do zapewnienia ładu i porządku publicznego. To jedno z podstawowych zadań publicznych nałożonych na gminę (Gdańsk jako miasto na prawach powiatu) ustawą z dnia 5 sierpnia 1998 r. o samorządzie powiatowym.

Rok 2021 był ostatnim rokiem kontynuacji w realizacji zamierzeń określonych w Miejskim Programie Zapobiegania Przemocy oraz Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli na lata 2019-2021, przyjętym przez powołaną przez Prezydenta Miasta Gdańska Komisję Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego.

Niemniej jednak należy podkreślić fakt, iż z uwagi na sytuację związaną z pandemią COVID -19 nie wszystkie cele zostały zrealizowane.

Głównymi celami MPZP oraz PPIBO są:

- Poprawa poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie Miasta przez zmniejszenie liczby przestępstw i wykroczeń,
- Wzrost poczucia bezpieczeństwa osób przebywających w przestrzeni publicznej w miejscu zamieszkania,
- Kształtowanie właściwych postaw dzieci i młodzieży,
- Wzrost bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w szkołach i placówkach oświatowo-wychowawczych oraz osób starszych,
- Zapobieganie zachowaniom patologicznym wśród dzieci i młodzieży,
- Pomoc osobom w kryzysie,
- Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym,

Najistotniejsze działania podjęte w 2021 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

Realizacja zadań ma prowadzić do osiągnięcia celu w postaci poprawy poczucia bezpieczeństwa mieszkańców, ograniczenia skali przestępczości, zagrożeń oraz zwiększenia świadomości obywateli. Zakres działania programu obejmuje bezpieczeństwo w miejscach publicznych, bezpieczeństwo w miejscach użyteczności publicznej, w tym w szkole, bezpieczeństwo w ruchu drogowym, bezpieczeństwo pożarowe, bezpieczeństwo sanitarno-epidemiologiczne, bezpieczeństwo osób wykluczonych społecznie, bezpieczeństwo osób doświadczających przemocy w rodzinie. Zadania są realizowane poprzez edukację, aktywizację lokalnej społeczności oraz działania prewencyjne i pomocowe. Dodatkowymi działaniami są kampanie w mediach społecznościowych dotyczące narkomanii i alkoholizmu oraz możliwości skorzystania z pomocy psychologicznej.

Wśród podprogramów zawartych w MPZP oraz PPIBO, w 2021 r. zrealizowano:

1. **8 programów profilaktyczno-edukacyjnych** przez Policję; dotyczyły one m.in. kształtowania odpowiednich postaw i wartości w celu wyrobienia u młodzieży indywidualnej i zbiorowej odpowiedzialności, bezpieczeństwa w ruchu drogowym, podniesienia poziomu bezpieczeństwa osób w podeszłym wieku (bezpieczny senior), zapewnienia bezpieczeństwa turystów na terenie miasta (bezpieczny turysta). W programach tych wzięło udział ok. 12 057 dzieci, młodzieży i dorosłych.
2. **5 z 8 programów edukacyjnych** przez Straż Miejską; dotyczyły one m.in. idei segregacji odpadów, bezpieczeństwa w ruchu drogowym, tolerancji oraz zapobiegania przemocy rówieśniczej czy udzielania pierwszej pomocy. Uczestniczyło w nich ok. 15 570 uczniów szkół podstawowych, ponadpodstawowych i przedszkoli w Gdańsku.
3. **3 z 4 programów dotyczących bezpieczeństwa pożarowego** prowadzone przez Państwową Straż Pożarną; w zajęciach dot. wiedzy pożarowej, bezpiecznej ewakuacji udział wzięło 13 561 dzieci, młodzieży i osób dorosłych.
4. **4 programy w zakresie edukacji komunikacyjnej** prowadzone przez Gdański Zarząd Dróg i Zieleni, Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego w Gdańsku oraz Gdański Ośrodek Promocji Zdrowia i Profilaktyki Uzależnień. Działania GZDiZ obejmowały m.in. wdrażanie wychowania komunikacyjnego jako stałego elementu wychowawczego w placówkach oświatowych, a także aktywizacja nauczycieli oraz edukacja dzieci i rodziców. W konkursach w tematyce stosowania elementów odblaskowych oraz w tematyce przekraczania jezdni pn. Koła stop – robisz krok wzięło udział ok. 5100 dzieci. W ramach Programu Uspokojonego Ruchu Drogowego objęto fizycznym uspokojeniem ruchu 35 lokalizacji. Z kolei WGK zrealizował program nauki jazdy na rowerze w ruchu ulicznym dla 413 uczniów w 14 szkołach na terenie Gdańska. GOPZiPU podejmował działania w ramach kampanii „Kieruj bez procentów”, promującej bezpieczne kierowanie pojazdami bez używania substancji psychoaktywnych.
5. **6 programów w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa osób bezdomnych, imigrantów, osób/rodzin w kryzysie** realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie.
  - Ogółem ok. 10 522 osoby zostały objęte interwencjami służb mundurowych, streetworkerów, pracowników socjalnych MOPR oraz wzięły udział w poradnictwie i różnego typu spotkaniach;
  - 640 osób przebywało w placówkach socjalnych podczas zimy, 86 osób korzystało ze schronienia w Ośrodku Interwencji Kryzysowej, 24 imigrantów otrzymało wsparcie socjalne oraz 5 mieszkań wspomaganych.
  - Siódmy program („bezpieczny senior”) realizowano we współpracy z KMP Gdańsk

<ul style="list-style-type: none"> • Przeciwdziałanie patologiom społecznym, • Poprawa bezpieczeństwa pożarowego miejsc i obiektów, w tym szczególnie obiektów użyteczności publicznej <p>Beneficjentami programu są: mieszkańcy miasta, w tym dzieci z przedszkoli, młodzież szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz ich rodzice, osoby korzystające z pomocy psychologicznej, osoby z problemami patologicznymi, osoby w podeszłym wieku - seniorzy, imigranci zamieszkujący Gdańsk.</p>	<p>6. 2 programy w zakresie zasad postępowania mieszkańców z ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego oraz zagrożeń dotyczących występowania chorób zakaźnych zwierząt realizowane przez Powiatowy Inspektorat Weterynarii. Programy skupiły się na opracowaniu, produkcji i rozprowadzaniu w jednostkach mających kontakt ze zwierzętami lub udzielającymi im pomocy łącznie 530 ulotek i materiałów informacyjnych na w/w tematy.</p> <p>łącznie w ww. projektach, programach, konkursach, interwencjach, poradach, festynach i innych spotkaniach udział wzięło ok. 92 604 osoby, w tym m.in. uczniowie przedszkoli, szkół, rodzice, seniorzy, osoby będące w kryzysie oraz wykluczone społecznie.</p> <p>7. Kampanie w mediach społecznościowych (na portalu Facebook) oraz realizacja spotów/webinarów prowadzone przez Gdański Ośrodek Promocji Zdrowia i Profilaktyki Uzależnień (do 31.03.2020 r. Gdańskie Centrum Profilaktyki Uzależnień) w zakresie niekorzystania z substancji psychoaktywnych i alkoholizmu oraz pomocy psychologicznej trafiły do ok. 12 994 odbiorców.</p>
<p>Wydział/Instytucja wiodąca/a: Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego</p>	
<p>Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Komenda Miejska Policji w Gdańsku, Straż Miejska w Gdańsku, Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Gdańsku, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, Powiatowy Inspektorat Weterynarii, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku, Gdański Zarząd Dróg i Zieleni, Gdański Ośrodek Promocji Zdrowia i Profilaktyki Uzależnień (do 31.03.2020 r. Gdańskie Centrum Profilaktyki Uzależnień) oraz Wydział Gospodarki Komunalnej.</p>	

<p>Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt w 2021 roku</p>	
<p>Uchwała Nr XXXIII/854/21 Rady Miasta Gdańska z dnia 25 lutego 2021 r.</p>	
<p>Ogólny zarys Programu</p> <p>Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt ma służyć zmniejszeniu ilości bezdomnych zwierząt na terenie Gdańska.</p>	<p>Najistotniejsze działania podjęte w 2021 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Usługi w zakresie prowadzenia rejestracji komputerowej i elektronicznej identyfikacji psów na terenie Miasta – oznakowano 480 psów. 2. Sterylizacja i kastracja wolno bytujących kotów – na zlecenie Miasta wykonano 407 sterylizacje i 181 kastracji kotów. Z kolei w ramach Budżetu Obywatelskiego wykonano 13 sterylizacji i 31 kastracji. 3. Z Budżetu Obywatelskiego wysterylizowano i wykastrowano 468 psów i 435 kotów – będących zwierzętami właścicielskimi. 4. Zakupiono i rozdysponowano 17 ton karmy dla bezdomnych kotów. 5. Z Budżetu Obywatelskiego zakupiono i rozdysponowano ponad 1,94 tony karmy dla bezdomnych kotów. 6. Zakupiono i rozdysponowano 20 dużych i 30 małych domków dla bezdomnych kotów.
<p>Wydział/Instytucja wiodąca/a: Wydział Gospodarki Komunalnej</p>	
<p>Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Gdański Ogród Zoologiczny, Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt, Wydział Środowiska, Straż Miejska, Gdańskie Centrum Kontakt.</p>	

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gdańska

Uchwała Nr LI/1506/18 Rady Miasta Gdańska z dnia 23 kwietnia 2018 r. zmieniona uchwałą Nr XII/218/19 Rady Miasta Gdańska z dnia 27 czerwca 2019 r.

Ogólny zarys Studium

W kwietniu 2018 r. Rada Miasta Gdańska uchwaliła Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gdańska. Dokument przedstawia politykę przestrzenną miasta w perspektywie 30 lat, stanowiącą podstawę kształtowania prawa lokalnego w postaci miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Główną ideą Studium jest rozwój zrównoważony w każdym aspekcie: środowiskowym, ekonomicznym, społecznym i przestrzennym. Ideę zrównoważonego rozwoju w pierwszym rzędzie realizuje zasada rozwoju miasta do wewnątrz.

Ważne jest również podniesienie jakości i atrakcyjności przestrzeni publicznych, ze wzmocnieniem infrastruktury dla ruchu pieszego i rowerowego.

W ramach prac nad dokumentem została powołana Rada Studium jako organ doradczy Prezydenta. Członkami Rady byli przedstawiciele m.in. uczelni wyższych, pracodawców, organizacji pozarządowych, radnych miejskich, rad dzielnic, profesjonalistów związanych z planowaniem przestrzennym i architekturą. Na szczególną uwagę zasługuje nowatorskie zastosowanie gdańskiego modelu partycypacji społecznej dokumentu. Dzięki niemu w pracach nad projektem brało udział blisko 3 tys. osób w ramach 98 wydarzeń partycypacyjnych.

W 2019 r., zgodnie z ideą partycypacji społecznej, w wyniku uwzględnienia uwag mieszkańców dokonano zmiany części Studium w dwóch fragmentach na Stogach.

Najistotniejsze działania podjęte w 2021 r. realizujące założenia Studium oraz ich efekty

1. Planowanie elementów wyrazu estetycznego miasta zgodnie z „**Koncepcją Regulacji Estetyki Miasta**” (KREM, 2015 r.); jest wyrazem polityki przestrzennej miasta i odpowiedzią na narastający problem wizualnej degradacji przestrzeni miejskiej, będącej skutkiem ubocznym dynamicznego rozwoju Gdańska. Zawiera zasady w zakresie estetyki i ładu przestrzennego, które są sukcesywnie wprowadzane do nowo sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, także tych 16 uchwalonych w 2020 r. Dotyczą one kolorystyki i formy elewacji i dachów oraz posadzek w przestrzeniach publicznych; przykładowe rozwiązania estetyczne zawiera broszura "Estetyczny Gdańsk", która stanowić może pomoc dla zainteresowanych (do pobrania na stronie internetowej). Beneficjentami są wszyscy, korzystający z przestrzeni miasta.
2. Tworzenie gdańskich przestrzeni lokalnych w oparciu o studium „**Gdańskie Przestrzenie Lokalne**” (GPL, od 2017 r.), które powstało w celu poprawy jakości lokalnych przestrzeni publicznych i skoordynowania działań na ich rzecz oraz z myślą o wsparciu osób składających wnioski do Budżetu Obywatelskiego. Informacje w nim zawarte mogą dostarczyć inspiracji oraz ułatwić wybór lokalizacji projektów. Tym samym studium skierowane jest do wszystkich korzystających z przestrzeni miasta i stanowi istotny element polityki przestrzennej. W 2021 r. opracowano karty 8 przestrzeni lokalnych wyznaczonych w jednostkach pomocniczych: Jasień, Aniołki, Orunia Górna-Gdańsk Południe, Nowy Port, Brzeźno, Przymorze Wielkie, Młyniska, Kokoszki. W ramach pracy nad projektami kart przeprowadzono konsultacje z Radami Dzielnic i zainteresowanymi mieszkańcami w siedzibach poszczególnych jednostkach pomocniczych oraz online. Beneficjentami są wszyscy korzystający z przestrzeni publicznej.
3. Bardziej przyjazne mieszkańcom planowanie ulic miasta w oparciu o „**Gdański Standard Ulicy Miejskiej**” (GSUM, od 2017 r.). GSUM jest odpowiedzią na potrzebę, sygnalizowaną przez mieszkańców w pracach nad Studium, kształtowania układu komunikacyjnego z uwzględnieniem cech przestrzeni publicznej. Potrzebę stworzenia GSUM zapisano w polityce przestrzennej miasta – Studium 2018 r. zmienionym w 2019 r. Beneficjentami są wszyscy korzystający z przestrzeni miasta. W 2019 r. partycypowano społecznie dokument, a w grudniu 2020 r. został przyjęty z przez władze miasta (Zarządzenie nr 1753/20 PMG z dnia 18 grudnia 2020 r.). Od 2021 r. ustalenia i wytyczne do dokumentu w zakresie kreowania przestrzeni publicznych wzdłuż ulic w Gdańsku wdrażane są do nowo sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
4. Planowanie zagospodarowania przestrzeni nadwodnych w oparciu o „**Gdańską Politykę Wodną**” (GPW, od 2018 r.). Po przeanalizowaniu uwarunkowań dotyczących jakości przestrzeni nadwodnych i atrakcyjności zagospodarowania przestrzennego nabrzeży polityka wskazuje kierunki ich urzędzenia i zrównoważonego zagospodarowania. W 2021 r. prace nad dokumentem zostały zakończone - Studium analityczno-koncepcyjne dotyczące wizji dla terenów nadwodnych, opracowywane w celu określenia zarówno kierunków zagospodarowania, jak i elementów wyposażenia nabrzeży i brzegów Wisły, Motławy, potoków i małych rzek oraz plaż Zatoki Gdańskiej zostało opublikowane. Beneficjentami są wszyscy użytkownicy nadwodnych przestrzeni publicznych.
5. W połowie 2021 r. zakończono prace nad dokumentem Szczegółowych standardów dostępności dla kształtowania przestrzeni i budynków w mieście Gdańsku. **Poradnik projektowania uniwersalnego**. Dokument uwzględnia lokalną specyfikę miasta oraz już funkcjonujące regulacje w tym zakresie. Po uzgodnieniach między wydziałami/resortami w czerwcu 2021 r. udostępniono Poradnik do publicznego wglądu. W ramach konsultacji odbyły się spotkania z reprezentantami jednostek i wydziałów miejskich, radnymi miejskimi i dzielnicowymi oraz z przedstawicielami organizacji pozarządowych. Ostateczna wersja dokumentu została przyjęta Zarządzeniem Prezydenta Miasta: **Zarządzenie Nr 1746/21 Prezydenta Miasta Gdańska z dnia 9.11.2021 r. w sprawie wprowadzenia**

<p>Beneficjentami Studium są wszyscy użytkownicy przestrzeni miasta, w tym: mieszkańcy, inwestorzy, instytucje, turyści, organy administracji samorządowej i państwowej i inni.</p>	<p>Szczegółowych standardów dostępności dla kształtowania przestrzeni i budynków w mieście Gdańsku - Poradnik projektowania uniwersalnego.</p> <p>6. Powołane w 2021 r. Biuro Architekta Miasta powstało z połączenia Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków oraz Referatu Planów i Marketingu podlegającego Wydziałowi Urbanistyki i Architektury Urzędu Miejskiego w Gdańsku. Na jego czele stanął Architekt Miasta powołany w marcu 2021 r. Do jego zadań należy m.in. prowadzenie analiz urbanistyczno-architektonicznych na potrzeby wybranych inwestycji Miasta, prowadzenie procesów konsultacyjnych w tym zakresie; proponowanie i opiniowanie rozwiązań na rzecz poprawy estetyki obiektów i przestrzeni miejskich; udział w pracach Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej; inicjowanie i organizacja konkursów architektonicznych i urbanistyczno-architektonicznych organizowanych i współorganizowanych przez Miasto; udział w debatach, konferencjach, seminariach i warsztatach branżowych związanych z planowaniem przestrzennym, projektowaniem architektonicznym i ochroną zabytków, w tym organizacja i współorganizacja tych wydarzeń;</p> <p>7. Uchwalenie w 2021 r. 22 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które stanowią prawo miejscowe i są zgodne z polityką przestrzenną miasta wyrażoną w Studium, tj.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Nr 1852 - Ujeścisko w rejonie ulic Łódzkiej i Orłąt Lwowskich, 2) Nr 1854 - Łostowice w rejonie ulicy Jaworzniaków 32, 3) Nr 0411 - Nowy Port rej. ulicy Oliwskiej i dawnego dworca kolejowego Nowy Port, 4) Nr 0517 - Letnica rej. alei M. Płażyńskiego, 5) Nr 0412 - Nowy Port rej. ulicy Wilków Morskich, 6) Nr 0413 - Nowy Port rejon ulicy Wyzwolenia 41, 7) Nr 0414 - Nowy Port rej. ulic Kasztanowej i Wyzwolenia, 8) Nr 1522 - Rudniki na południe od ulicy Litewskiej, 9) Nr 2418 - Wyspa Sobieszewska – centrum Świbna II, 10) Nr 1196 - Długie Ogrody rejon dawnych zakładów mięsnych, 11) Nr 11102 - Polski Hak - rejon ulicy tzw. Nowej Wałowej, 12) Nr 11105 - Śródmieście – rejon historycznego zespołu szpitala Bożego Ciała, 13) Nr 1615 - Dwutorowa linia elektroenergetyczna 110 kV relacji GPZ Gdańsk Błonia - GPZ Maćki - GPZ Pruszcz Gdański, 14) Nr 11103 - Długie Ogrody - rejon ulicy Długa Grobla, 15) Nr 1235 - Wronia Górka, 16) Nr 0317 - Brzeźno rejon alei Macieja Płażyńskiego i ulicy Gdańskiej, 17) Nr 0862 - Strzyża rejon ulic Płk. Wilka Krzyżanowskiego, Żeglarskiej i Bernarda Chrzanowskiego, 18) Nr 0315 - Brzeźno rejon al. Hallera i ulicy Jantarowej II, 19) Nr 2151 - Barniewice rejon ulic Meteorytowej i Keplera, 20) Nr 2156 - Osowa rejon ulicy Osowski Zakątek, 21) Nr 2158 - Osowa rejon ulic Bliźniąt i Herkulesa, 22) Nr 2159 - Osowa rejon ulic Zeusa i Afrodyty.
<p>Wydział/Instytucja wiodący/a: Biuro Rozwoju Gdańska</p>	
<p>Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Wydziały i biura Urzędu Miejskiego w Gdańsku, jednostki i spółki miejskie.</p>	

Gminny Program Rewitalizacji

Uchwała nr XXXVIII/1012/17 Rady Miasta Gdańska z dnia 25 kwietnia 2017 r., zmieniona uchwałą Nr XIV/304/2019 Rady Miasta Gdańska z dnia 26 września 2019 r.

Ogólny zarys Programu

Gminny Program Rewitalizacji obejmuje działania rewitalizacyjne w 4 obszarach rewitalizacji: Biskupia Górka / Stary Chełm, Dolne Miasto / Plac Wałowy / Stare Przedmieście, Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście oraz Orunia. Program dotyczy zdegradowanych terenów o wartościach kulturowych, gdzie negatywne procesy społeczne, środowiskowe, gospodarcze i przestrzenne występują w szczególnym nasileniu. Zakłada intensywne prowadzenie procesów społecznych przy równoczesnych zmianach w strukturze funkcjonalno-przestrzennej. Celem programu jest poprawa sytuacji w obszarze rewitalizacji w sferze społecznej, przestrzennej, środowiskowej i gospodarczej, podniesienia jakości życia i zmniejszenie różnic pomiędzy innymi obszarami miasta. Zakres oddziaływania nie ogranicza się tylko do obszaru rewitalizacji, ale obejmuje całe miasto, podnosząc jakość życia mieszkańców i kreując jego pozytywny wizerunek na zewnątrz. Głównymi beneficjentami są użytkownicy obszaru rewitalizacji.

Najistotniejsze działania podjęte w 2021 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. **Kontynuowało działalność Centrum Wsparcia Seniora** na Biskupiej Górcie w wyremontowanym w 2019 r. lokalu przy ul. Biskupiej 4.
2. **Podpisano umowę na roboty budowlane** dot. remontu i adaptacji lokalu ul. Styp-Rekowskiego 16 do prowadzenia działań społecznych – Centrum Wsparcia Rodziny.
3. **Wyłoniono wykonawcę robót budowlanych** przy przebudowie ulicy Górka wraz z infrastrukturą techniczną; Uzgodniono dokumentację przebudowy ulic: Biskupiej, Na Stoku, Salwator, Zaroślak i Górka wraz z infrastrukturą techniczną, przygotowanie do ogłoszenia przetargu.
4. W ramach przebudowy i modernizacji elementów budynków mieszkalnych wraz z otoczeniem **odebrano 10 dokumentacji technicznych dla budynków komunalnych**. Podpisano umowy o roboty budowlane dla wspólnot: Biskupia 20, Górka 11, Zaroślak 1 i Zaroślak 4, trwały również przygotowania do rozpoczęcia robót. Wspólnoty: Biskupia 29, Biskupia 30, Biskupia 33, Biskupia 4 i Biskupia 8 rozstrzygnęły postępowania i wybrały wykonawców prac budowlanych. Dla pozostałych wspólnot trwa sporządzanie dokumentacji technicznej i przygotowania do wyłonienia wykonawców robót budowlanych.
5. **Kontynuacja opracowania dokumentację projektową** i uzgodnienia z PWKZ i GZDiZ w sprawie urządzenia przestrzeni publicznej i terenów zieleni przy ul. Biskupiej.
6. **Urządzono przestrzeń publiczną i tereny zieleni przy ul. Styp-Rekowskiego.**
7. **Kontynuowano umowę z Fundacją Gdańską na realizację zadania publicznego** – konsultacji z mieszkańcami i animacji społeczności lokalnej w ramach zagospodarowania podwórka w kwartale ulic Biskupia/Salwator/Na Stoku oraz przestrzeni pomiędzy ul. Biskupią i Pohulanką położoną wzdłuż schodów.
8. Przeprowadzono **działania animacyjne** w Centrum Wsparcia Seniora oraz w społeczności w podwórku przy ul. Górka.
9. **Kontynuowano działalność Klubu Aktywnego Mieszkańca** przy ul. Floriańskiej 3, wyremontowanego w 2020 r.
10. **Kontynuowano działalność Youth Point** przy ul. Na Zaspę 53, wyremontowanego w 2019 r.
11. **Kontynuowano opracowanie dokumentacji projektowej** przebudowy placu przy przystani promowej na podstawie koncepcji urbanistyczno-architektonicznej wybranej w konkursie wraz z zaleceniami i wytycznymi Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.
12. W ramach przebudowy i modernizacji budynków mieszkalnych wraz z otoczeniem **zakończono przebudowę 10 budynków komunalnych, zrealizowano roboty w 7 budynkach WM**: Bliska 5, Góreckiego 8, Góreckiego 13, Rybołowców 6, Strajku Dokerów 7, Strajku Dokerów 12, Strajku Dokerów 18. W trakcie realizacji Bliska 9-9A, Strajku Dokerów 11, Strajku Dokerów 17, Strajku Dokerów 19, Wilków Morskich 7. Wyłoniono wykonawców we wspólnotach mieszkaniowych: Góreckiego 6, Góreckiego 6A, Góreckiego 7-7A, Na zaspę 45B, Rybołowców 3A, Strajku Dokerów 10, Wolności 15. Dla pozostałych wspólnot trwa sporządzanie dokumentacji technicznej.

13. **Kontynuowano roboty budowlane** przy przebudowie i modernizacji dróg wraz z infrastrukturą podziemną na ulicach: Góreckiego, Strajku Dokerów oraz Wilków Morskich.
14. **Kontynuowano umowę z Fundacją Gdańską** na porządkowanie terenu i podstawowe zagospodarowanie podwórek przy pl. ks. J. Gustkowicza i ul. Na Zaspę 53 oraz wspólne działania społeczne z mieszkańcami.
15. Prowadzono **działania animacyjne** i profilaktyczne wśród młodzieży i dorosłych mieszkańców w obrębie podwórek ul. Strajku dokerów, ul. Góreckiego, ul. Wilków Morskich. Celem animacji społeczności, była zmiana podejścia mieszkańców w kierunku współodpowiedzialności za przestrzeń podwórka.
16. **Zakończono roboty budowlane** przy adaptacja budynku przy ul. Królikarnia 13 do prowadzenia Placówki Wsparcia Dziennego.
17. W zmodernizowanym w 2019 r. lokalu przy ul. Radnej 3/2 **kontynuowało działalność Centrum Wsparcia i Terapii Rodzin.**
18. **Opracowanie dokumentacji projektowej** zagospodarowania terenu Placu Wałowego na podstawie wyłonionej w konkursie koncepcji urbanistyczno-architektonicznej z uwzględnieniem zaleceń pokonkursowych i wytycznych Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.
19. W ramach modernizacji i remontów budynków wraz z otoczeniem **uzyskano pozwolenia na budowę 9 budynków komunalnych, wykonano remont budynków przy ul. Plac Wałowy 5A oraz Pod Zrębem 7 i 8.** Wykonano remont 4 budynków WM Kotwiczników 10A, Grodza Kamienna 2D, Śluza 4 A i E, Dolna Brama 7. Ponad trwały przygotowania do robót budowlanych dla WM: Fundacyjna 7, Polna 1-4, Toruńska 8.
20. W ramach przebudowy i modernizacji dróg i infrastruktury podziemnej **kontynuowano roboty budowlane** na ul. Przyokopowej, Wierzbowej i Polnej. **Pozyskano dokumentację** dla ul. Reduta Dzik. **Przygotowanie przetargu** dla ul. Chłodnej, Sempołowskiej i Królikarnia i Reduta Dzik.
21. **Przygotowanie dokumentacji technicznej** dla zadania Zagospodarowanie terenu Optywu Motławy wraz z bastionami.
22. **Kontynuowano umowę ze „Stowarzyszeniem Opowiadacze Historii Dolnego Miasta“** na zadanie polegające na animacji społecznej mieszkańców kwartałów i wspólnej realizacji zagospodarowania podwórek przy ul. Chłodna 9-10 oraz przy ul. Przesmyk, Łąkowa, Jaskółcza i Dolna na lata 2020-2022.
23. Zlecono prowadzenie **działań animacyjnych** w podwórkach. Celem działań animacyjnych, było podtrzymanie u mieszkańców poczucia wspólnej odpowiedzialności za efekty rewitalizacji podwórek.
24. **Prowadzono roboty budowlane** przy ul. Dworcowej 11 – placówka powstaje na potrzeby realizacji zadań z zakresu usług społecznych.
25. **Zakończono realizację robót budowlanych** w ramach przebudowy budynku dawnego ratusza przy ul. Gościnniej 1 wraz z jego adaptacją na cele społeczne.
26. **Rozpoczęto przygotowanie dokumentacji** dla projektu rewaloryzacji „Rynku Oruńskiego” wraz z przebudową układu drogowego i infrastruktury technicznej.
27. **Zrealizowano roboty budowlane** w ramach kompleksowego zagospodarowania lokalnych przestrzeni publicznych: skweru przy ul. Gościnniej i parku przy ul. Związkowej.
28. W ramach modernizacji i remontów budynków wraz z otoczeniem **rozpoczęto roboty budowlane w 3 budynkach komunalnych** (Trakt św. Wojciecha 103A, Trakt św. Wojciecha 109 Trakt św. Wojciecha 111), dla 6 ogłoszono przetarg na roboty budowlane, 3 kolejne budynki opracowanie dokumentacji. **Wykonano remont 10 budynków WM:** Ramułka 4-

	<p>4A, Ramuła 8, Ramuła 10-11, Sandomierska 12-12A-12B, Dworcowa 8, Grabowa 6, Trakt św. Wojciecha 75AB, Trakt św. Wojciecha 93, Trakt św. 99.</p> <p>29. Kontynuowano umowę z Gdańską Fundacją Inicjatyw Społecznych. Realizacja zadania odbywa się na podwórkach za budynkami przy ul. Trakt św. Wojciecha 93, 95, 97, 99, 101, 103A.</p> <p>30. Zlecono prowadzenie działań animacyjnych wśród młodzieży i osób dorosłych w okolicy adresu ul. Ubocze 24. W ramach działań animacyjnych zaangażowano lokalną społeczność do prac nad estetyzacją terenów zielonych w tej lokalizacji.</p> <p>31. W 2021 r. powstało opracowanie „Percepcja i waloryzacja przestrzeni miasta na obszarach rewitalizacji”.</p> <p>Efekty ww. działań są – zarówno w przypadku działań społecznych jak i inwestycji funkcjonalno-przestrzennych – monitorowane i oceniane w dłuższej perspektywie czasowej w cyklach trzyletnich.</p>
<p>Wydział/Instytucja wiodący/a: Biuro Rozwoju Gdańska</p>	
<p>Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Urząd Miejski w Gdańsku, jednostki miejskie, wspólnoty mieszkaniowe, organizacje pozarządowe.</p>	

Studium Lokalizacji Obiektów Wysokościowych (SLOW)

Uchwała Nr XXVIII/764/08 Rady Miasta Gdańska z dnia 25.09.2008 r.

Ogólny zarys Studium

W Studium zdefiniowano obiekty wysokościowe jako budynki/obiekty o wysokości ponad 40 m, wyznaczono obszary ich lokalizacji oraz podstawowe zasady postępowania z obiektami wysokościowymi.

Określono, że miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uznaje się za podstawowy dokument decydujący o możliwości lub zakazie lokalizacji takiego obiektu.

Celem stosowania procedur SLOW jest ochrona krajobrazu miasta i jego walorów kulturowych przed lokalizacją nadmiernie wysokich obiektów, zaburzających ład przestrzenny i będących źródłem potencjalnych konfliktów.

Dokument opracowano jako wynik szerokiej partycypacji społecznej dla obszaru całego miasta.

Stosowanie procedur SLOW wpływa na kształtowanie krajobrazu miasta, walory ekonomiczne przestrzeni i jakość życia mieszkańców. Dotyczy wszystkich korzystających z przestrzeni miejskiej.

Najistotniejsze działania podjęte w 2021 r. realizujące założenia Studium oraz ich efekty:

- 1) **Tworzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego** z zastosowaniem procedur SLOW; w 2021 r. w wyniku analiz dotyczących każdego planu miejscowego uznano, że nie ma potrzeby przeprowadzenia żadnej pełnej procedury SLOW.
- 2) Bieżące **analizy wniosków o zmianę planu miejscowego lub sporządzenie nowego planu** m.in. w oparciu o SLOW; dotyczy wszystkich korzystających z przestrzeni miasta; efektem jest eliminacja wniosków, zawierających lokalizację obiektów wysokościowych, na podstawie SLOW w przypadku obszarów wyłączonych (bez zgody konserwatora zabytków) i niewskazanych.
- 3) Stosowanie **Lokalnych Standardów Urbanistycznych**, opracowanych z uwzględnieniem SLOW, przy analizowaniu wniosków dotyczących inwestycji realizowanych w ramach „lex deweloper”; w 2021 r. nie złożono ww. wniosków.

Wydział/Instytucja wiodący/a: Biuro Rozwoju Gdańska

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Rada Miasta Gdańska.